

**JOHN
DICKSON
CARR**

HALÁL

AZ ÖLTÖZŐBEN

NOVELLÁK

JOHN DICKSON CARR

**HALÁL
AZ
ÖLTÖZŐBEN
NOVELLÁK**

2017

Tartalomjegyzék

A halálos szembekötösdí

Blind Man's Hood, 1937

Gyilkosság az eltűnt szobában

The Crime in Nobody's Room, 1938

Halál az öltözőben

Death in the Dressing-Room, 1939

A bumeráng visszavág

New Murders for Old, 1939

Diplomáciai ügy

Strictly Diplomatic, 1939

Láthatatlan kezek

King Arthur's Chair, 1957

A halálos szembekötödsdi

Bár hideg volt, sőt, egy hópihe is elhúzott a kocsni reflektora előtt, a ház hatalmas ajtószárnyai mégis tárva voltak. A hópelyhet csípős szélfuvallat követte, és az ajtók megreccsentek. Az autóból Rodney és Muriel Hunter egy keskeny, sivár hallt vehetett szemügyre: a padlója fakó vörös, a háttérben egy lépcső.

A hely körülbelül megfelelt a várakozásuknak. Mire is számíthattak volna Kent legelhagyatottabb részén, mint egy tizenhetedik századi házra, melynek padlózata felpúposodott, gerendázata elszuvasodott az évek során. A furcsa csak az volt, hogy ez az ódon épület fényárban úszott. Rodney Hunter úgy vélte, hogy ritkán látott ennyire kivilágított épületet, és Murielt is meglepte a fogadtatás. A „Nyílt mező” villa – nevének megfelelően – egy sima, füves tisztás közepén állt, mely most fehérén vette körbe a fagyban. Fát vagy bokrot húszméteres körzeten belül egyáltalán nem lehetett látni. Az a sok fény élesen elütött a barátságatlan, nedves levegőtől, mely körülölelte a házat.

– Vajon miért van nyitva a bejárati ajtó? – kérdezte Muriel.

A följárón kocsijuk motorja köhögött egyet, és leállt. Kiszálltak. A ház most titokzatos oromzatként magasodott föléjük, melynek minden nyílásából sugárzott a fény, furcsa sziluettként megvilágítva a vadszőlőt, mely felkúszott a falakra. Az ajtó mindkét oldalán egy-egy ablak volt, a függönyük széthúzva.

A bal oldalin keresztül egy alacsony mennyezetű ebédlőt láthattak egy asztallal és egy kredenccel, melyen hidegtálak voltak előkészítve. A jobb oldali egy sötét könyvtárszobába nyílt, ahol élénk tűz lobogott a kandallóban.

A tűz látványa felmelegítette Rodney Huntert, de egyben büntudatot is ébresztett benne. Jócskán elkéstek. Ötre ígérte meg Jack Bannisternek, hogy a Nyílt mezőben részt vesznek a karácsonyi összejövetelen.

A késés egyik oka motorhiba volt, miután elhagyták Londont. Ráadásul beültek egy kiskocsmába, meleg ale-t szopogattak, és karácsonyi dalokat hallgattak, melyek aztán olyan dickensi hangulatba ringatták őket, hogy nehéz volt a továbbindulás. De mindketten fiatalok voltak, nagyon szerették egymást és mindent úgy általában. Átengedték magukat a karácsony hangulatának, mely most itt, a Nyílt mező nyikorgó ajtai előtt állva, bizarr módon távolinak tűnt.

Nem volt különösebb oka rá, de Rodney valami nyugtalanságot érzett. A csomagtartóból kiszedte a csomagjaikat, beleértve azt a nagy dobozt is, mely a Jack és Molly gyerekeinek szánt ajándékokat tartalmazta. Hogy léptei hangosak lesznek a fagyott kavicson, azt, előre tudta. Bedugta a fejét az ajtón, füttyentett egyet, majd jó párszor odacsapta az ajtóhoz a kopogtatót. Hangja eljutott a ház összes sarkába, majd visszaérkezett, mint egy érdeklődő kutya, de egyéb válasz nem jött.

– Mondok neked valamit – szölt Rodney –, senki sincs itthon.

Muriel felszaladt a három lépcsőn, és megállt mellette. Bundáját szorosan maga köré vonta, arca piroslott a hidegtől.

– De ez lehetetlen! Ha még el is mentek, a személyzet... Molly mondta nekem, hogy egy szakácsot és két szobalányt tart. Biztos vagy benne, hogy jó helyen járunk?

– Igen. A név ott áll a kapun, és nincs más épület egymérföldes körzetben.

Szinte egyszerre pillantottak be a bal oldali ablakon az ebédlőbe. Hideg fácánsült a tálalóasztalon, egy nagy tál gesztenye, egy másik pattogó tűz, előtte egy szék, rajta félbehagyott kötéssel. Rodney még egyszer, erősebben megpróbálkozott a kopogatóval, de a visszaverődő hangtól mintha még magányosabbak lettek volna, álltak a Kentet átszelő keleti szélben, a kiszűrődő fényben megvilágítva.

– Azt hiszem, a legjobb, ha bemegyünk – határozta el magát Rodney, majd nem éppen karácsonyhoz illő hangulatban hozzátette: – Ez itt egy ördögi trükk. Mit gondolsz, mi történhetett? Meg mernék rá esküdni, hogy azt a tüzet alig negyedórája rakták meg.

Belépett a hallba, és lerakta a csomagokat. Amint megfordult, hogy becsukja az ajtót, Muriel megfogta a karját.

– Jó lesz az, ha becsukod, Rod?

– Miért ne?

– Én... én nem is tudom.

– A hall már kezd teljesen kihűlni – jegyezte meg, mert nem akarta bevallani, hogy neki is ez járt az eszében. Behajtott mindkét ajtószárnyat, majd helyére tolt a reteszt. Ebben a pillanatban egy lány lépett ki a könyvtárszobából.

Olyan kellemes jelenség volt, hogy mindketten fellélegeztek. Hogy miért nem jött ki a kopogtatásra, azt el nem tudták képzelni, de legalább valaki kitöltötte az űrt. Csinos volt, és nem több, mint huszonegy vagy huszonkét éves. A pedánság levegője vette körül, amiről Rodney Hunternek az a képzete támadt, hogy házvezetőnő vagy titkárnő lehet. Bár Jack Bannister sosem említett ilyen személyt a házában. A lány kövérkés volt, de a dereka meglepően karcsú, és barna ruhát viselt. Barna haját gondosan elválasztotta, és nagy, barna szeme megkapó titkárnői mosolyra lett volna képes, ha nem olyan merev és aggódó. Az egyik kezében egy fehér zacskót tartott, mely gyapot vagy gyapjú is lehetett. És olyan méltósággal beszélt, mely jóval meghaladta korát.

– Rettentően sajnálom – közölte velük. – Azt hittem, hallok valamit, de annyira el voltam foglalva, hogy nem voltam biztos benne. Ugye megbocsátanak?

Mosolygott. Hunter privát véleménye az volt, hogy a kopogtatására még a halottnak is fel kellett volna kelnie, de csak valami semmiséget mormolt, válaszként. A lány mintha rájött volna a kezében lévő fehér zacskó abszurditására, felemelte.

– A szembekötősdiehez – magyarázta. – Tudják, mindig csálnak, és nemcsak a gyerekek. Ha egy közönséges zsebkendővel kötjük be a szemüket, mindig találnak egy kis lyukat, ahol kiláthatnak. De ha ezt használjuk, és lehúzzuk az illető nyakáig, már sokkal hatásosabb, nem gondolják?

Valami hátborzongató kép jelent meg hirtelen Rodney előtt. A lány szeme kisebb lett, és kevésbé érdeklődő.

– Mi is a nevük?

– A nevem Hunter, és ez itt a feleségem. Félek, elkéztünk, de Mr. Bannister várt...

– Nem közölte magukkal? – kérdezte a barna ruhás lány.

– Micsodát?

– Ezen a napon, ebben az órában mindenki, beleértve a személyzetet is, elhagyja a házat. Ez a szokás. Úgy hiszem, így van ez már vagy hatvan éve. Valami speciális templomi szertartás van ilyenkor.

Rodney Hunter gazdag fantáziája egy egész sor fantasztikus megoldást talált, például azt, hogy ez a különös hölgy meggyilkolta a ház lakóit, és éppen azzal volt elfoglalva, hogy eltüntesse a hullákat. Hogy miért ez jutott eszébe, arra nem tudott magyarázattal szolgálni. De mindenesetre megnyugodott az egyszerű indoklás hallatán. Ekkor a nő ismét megszólalt.

– Természetesen ez csak ürügy. A rektor, az a drága ember találta ki sok évvel ezelőtt, hogy az izgalmaknak elejét vegye. Ami itt történt, annak semmi köze nincs a gyilkossághoz, mivel a dátumok annyira távol állnak egymástól, és azt hiszem, a legtöbb ember már nem is tudja, hogy a lakók valójában miért is hagyták el a házat karácsony estéjén hét és nyolc óra között. Kétlem, hogy Mrs. Bannister sejtené a valódi okot, bár Mr. Bannisternek tudnia kell róla. De ami itt szokott történni, nem valami kellemes, és nem volna jó, ha a gyermekek is látnák, nincs igazam?

Muriel most olyan hirtelen határozottsággal szegezte neki a kérdést, amiből férje tudta, hogy fél.

– Ki maga? És mi az ördögről beszél?

– Teljesen rendben vagyok – biztosította őket vendéglátójuk egy mosollyal ajkán, mely félig vidám, félig ijedt volt. – Elismerem, hogy mindez nagyon zavaros lehet a maga számára, drágám. No de elfelejtkezem a kötelességemről. Kérem, jöjjenek be, üljenek le a tűz mellé, és engedjék meg, hogy valami italt hozzak.

A lány a jobb oldali ajtón keresztül a könyvtárba vezette őket. Ő maga előttük ment, nagy szemével visszavissza-nézett rájuk, járása inkább ugráláshoz hasonlított. A könyvtár hosszú, alacsony mennyezetű, gerendás helyiség volt. Az útra néző ablakokon széthúzták a függönyöket, de az oldalfalaknál, ahol egy fakó téglából épített kandalló is állt, az ablakmélyedéseket nehéz drapériák fedték. Amikor vendéglátójuk leültette őket a tűz elé, Hunter megesküdött volna rá, hogy az egyik drapéria meglebbent.

– Nem kell nyugtalankodnia – biztosította a lány. – Még ha be is nézne mögéje, akkor sem látna semmit. Úgy tudom, jó pár évvel ezelőtt egy úr megpróbálta egyszer. De amikor elhúzta a függönyt, nem látott a mélyedésben semmit... legalábbis valami határozottat. Egy haját érzett, mely mozgott. Ezért is van, hogy manapság ennyi lámpát gyűjtanak.

Muriel leült a szófára, és rágyújtott egy cigarettára, mely, Hunter szerint, nem nagyon tetszett a lánynak.

– Kaphatnánk valami erőset? – kérdezte Muriel csípősen. – Aztán, ha nincs ellene kifogása, sétálnánk egyet, hogy találkozzunk Bannisterékkal a templomból jövet.

– Ó, kérem, ne tegyenek ilyet – kiáltotta a lány. Eddig a kandalló mellett állt összefont karokkal. Most odarohant,

és leült Muriel mellé. A mozdulat hirtelensége, meg az, hogy a lány karjához ért, meghökkentette Murielt. Hunter most már teljesen biztos volt benne, hogy a lány nem normális. Hogy erre miképp jött rá, maga sem tudta.

A szófa mögött kisasztal állt, rajta könyvtámaszok között egy sor modern regény. Nyilvánvaló célzatossággal odahelyezve ott díszelgett Rodney Hunter két detektívregénye is. A lány egyik ujját rájuk helyezte.

– Maga írta ezeket?

Hunter elismerte.

– Akkor – mondta hirtelen lelkesedéssel – talán érdekelné a gyilkosság története. Ez egy meglehetősen zavarba ejtő dolog volt. A rendőrség teljesen tehetetlennek mutatkozott, és azóta sem akadt senki, aki meg tudta volna oldani. – Egy lebilincselő tekintet nézett Hunter szemébe. – Egy szerencsétlen asszonyt öltek meg ott, ahol nem volt senki, aki megölje. De mégis megölték.

Hunter fel akart állni a székéből, de aztán meggondolta magát, és visszaült.

– Folytassa – mondta.

– Talán megbocsátanak, ha kissé bizonytalan vagyok a dátumokat illetően. Azt hiszem, mindez a múlt század hetvenes éveiben történt, de azt biztosan tudom, hogy kora februárt írtak... a nagy hó miatt. Nagyon csúnya tél volt akkor, a parasztok állatai rendre megfagytak. A családom ezen a környéken élt, tőlük tudom. Ez a ház nagyjából most is ugyanolyan, mint akkor, kivéve a lámpákat, mert azok petróleumlámpák voltak, és a vizet kézzel pumpálták. Az emberek végigolvasták az újságokat, és napokig arról beszéltek.

– Az emberek is másképp festettek. Nem is értem, hogy a szakáll miért olyan különös manapság, azt hiszik, a szakállas férfiaknak nincsenek érzelmeik. De akkoriban még az egészen fiatalok is azt hordtak, és elég jóképűek voltak. Abban az időben egy fiatal házaspár lakott itt, az előző nyáron keltek egybe. Edward és Jane Waycrossnak hívták őket, és állítólag jól összeillettek.

– Edward Waycrossnak nem volt szakálla, csak két hosszú barkója, melyet kibodorítva hordott. Nem volt jóképű, és egy kicsit szárazan és keményen viselkedett, de amúgy jó ember volt, vallásos és kiváló üzletember. Úgy mondták, mezőgazdasági gépeket gyártott Hawkurtsban. Elhatározta, hogy Jane Andres – ez volt a nő leánykori neve – jó felesége lesz, és így történt. A lánynak több udvarlója is akadt. Bár

Mr. Waycross volt a legjobb parti, mégis sokan meglepődtek, hogy a lány őt választotta, mert egy másik férfit szeretett, egy nagyon eredeti alakot, aki után a környék összes lánya bolondult. Ő volt Jeremy Wilkes, aki nagyon jó családból származott, de mindenki erkölcstelennek tartotta. Nem volt fiatalabb Mr. Waycrossnál, de hatalmas fekete szakállt viselt, aranyláncokkal díszített fehér kabátban járt, és egy bricskát hajtott. Természetesen pletykáltak felőlük, már csak azért is, mert Jane Andres csinos volt. – A lány hátradőlt a szófán, egyik kezében a fehér zacskó. És most tett valamit, ami Hunterék erejében megfagyasztotta a vért. Miközben szabad kezével könnyedén simogatta az arcát, ujjával véletlenül behúzta az alsó szemhéja szélét. Szemhéjának belső fele nem piros volt, hanem betegesen fakó.

– Üzleti ügyei során – folytatta tovább – Mr. Waycross gyakran utazott Londonba, és sokszor ott is éjszakázott. De Jane Waycross nem félt a házban. Volt egy jó szolgálója, egy mozgékony öregasszony, és egy kutyája is. De Mr. Waycross még így is dicsérte a bátorságát. – A lány elmosolyodott. – Azon az éjszakán, melyről mesélni szeretnék, Mr. Waycross éppen távol volt. Szerencsétlenségére az idős szolgáló is elment, az unokahúgának segített bábaként, és Jane elengedte. Tudták ezt a faluban is, mivel ott semmi sem maradhat titokban, és valami kellemetlen érzésük támadt, lévén a ház annyira elszigetelt, hisz tudják. Ennek ellenére Jane nem félt.

– Az éjszaka nagyon hideg volt, erős hóeséssel, mely kilenc óra tájban elállt. Tudniuk kell, hogy szegény Jane, minden kétséget kizáróan, még a havazás után is életben volt. Körülbelül fél tíz lehetett, mikor Mr. Moody – egy nagyon józan és tisztességes férfiú – hazafelé hajtott Hawkhrustba a ház előtt elvezető úton. Mint tudják, a ház egy nagy tisztás közepén áll, és jól látható az útról. Mr. Moody látta a szegény Jane-t, mikor kezében egy gyertyával éppen az egyik emeleti hálószoba spalettáját hajtotta be. De nem ő volt az egyedüli tanú.

– Ugyanazon az estén Mr. Wilkes, a jóképű úriember, akit már az előbb említettem, a falu Five Ashes nevű kocsmájában iddógált dr. Suttonnal, a helybeli orvossal és egy versenystálló-tulajdonossal, Mr. Pawley-vel. Fél tizenkettőkor indultak haza Cross-in-Handbe Wilkes kocsiján. Azt hiszem, mindannyian elég sokat ittak, de azért maguknál voltak. A kocsmáros emlékezett az

időpontra, mert tekintetével sokáig követte a kocsit, amint eltávolodott.

– A hold tisztán világított, ezt később dr. Sutton mondta el, és a fák és a kerítések árnyéka olyan éles volt, mintha egy árnyképkészítő vágta volna ki őket. Mikor ehhez a házhoz érkeztek, Mr. Wilkes megállította a lovakat. Az egyik földszinti helyiségből erős fény szűrődött ki. Ebből, hogy pontosak legyünk. Ők csak ültek odakint, és töprengtek. Aztán Mr. Wilkes megszólalt: „Nem tetszik ez nekem. Tudjátok, urak, Waycross még mindig Londonban van. és a felesége rendszerint korán tér nyugovóra. Odamegyek, és megnézem, nem történt-e valami baj. És ha egy betörő van ott, a mindenit neki, uraim”, nem fogom ismételni a pontos szót, amit használt, „majd elintézem”.

Kiugrott a kocsiból, átment a kapun, fel a házhoz, és benézett ennek a szobának az ablakán. A másik kettő világosan követhette minden mozdulatát. Aztán megnyugodva visszatért (láthatták arcát a kocsi lámpáinál), letörülve némi izzadságot a homlokáról. „Minden rendben”, mondta nekik.

„Waycross hazajött, de a mindenit, uraim, alaposan lefogyott mostanában.”

– Aztán elmondta nekik, mit látott. Ha itt az első ablakokon benéznek, az ajtón keresztül oldalra is tekinthetnek, egészen a hallba. Mr. Wilkes azt állította, hogy Mrs. Waycross a hallban állt, háttal a lépcsőnek, a hálóinge felett egy kék fésülőköpenyt viselt, a haja a vállára volt eresztve. Szemben vele, háttal Mr. Wilkesnek, egy magas, vékony, Mr. Waycrossnak látszó férfi állt, olyan kabátban, és kalapban, mint amit Waycross visel. Jane kezében gyertya vagy lámpa volt. És emlékezett rá, hogy a

kalap előre-hátra mozgott, mintha a férfi magyarázott volna valamit, és karjait Jane felé nyújtotta. Ezért aztán nem látta az asszony arcát. Természetesen nem Waycross volt, de ők miből tudhatták volna?

– Másnap reggel hétkor Mrs. Randall, a szolgáló visszaérkezett. (Egy életerős fiút szült az unokahúga.) Jött a hófehér reggelben a havon keresztül, és a házat zárva találta. A kopogtatásra nem kapott választ, de mivel határozott nő volt, betörte az ablakot, és bemászott. De amint meglátta, hogy mi történt sikoltozva kirohant segítségért.

– Szegény Jane-en már nem lehetett segíteni. Tudom, nem kellene erről beszélnem, de muszáj. Arccal előre feküdt a hallban. Teste deréktól lefelé alaposan összeégett, és gyakorlatilag fedetlen volt, mert a hálóing és a kék köpeny legnagyobb része is elégett. A padló vértől és petróleumtól volt nedves. A petróleum egy selyemellenzőjű lámpából került oda, mely nem messze feküdt törötten a földön. Közeliében egy porcelán gyertyatartó volt gyertyával. A tűz megpörkölte a falburkolatot is, de szerencsére, mivel a padló téglából volt, a ház nem kapott lángra.

– De nemcsak a tűz okozta a halált. A torkán egy mély vágás éktelenkedett, valami éles szerszám okozhatta. És nem lehetett könnyű a halála, hiszen könyökén még előremászott, miközben égett. Kegyetlen, borzasztó halál egy ilyen kedves teremtes számára. – Egy kis szünet következett. A narrátor, a kövérkés, barna ruhás lány arckifejezése és tekintete kissé megváltozott. Kissé közelebb húzódott Murielhoz. – Természetesen jött a rendőrség. Attól tartok, nem értek ezekhez a dolgokhoz, de kiderítették, hogy a házat nem rabolták ki. Azt a fura

dolgot is felfedezték, hogy a helyszínen egy lámpát és egy gyertyát is találtak, a földszinten több gyertya vagy lámpa nem volt, kivéve azokat, melyek a konyhában várták, hogy a következő reggel feltöltsék őket. De a rendőrség úgy gondolta, hogy Jane nem jöhetett le egyszerre lámpát és gyertyát is hozva.

– A lámpa kellett, hogy nála legyen, mivel az tört el. Mikor a gyilkos elkapta, úgy vélték, elfelejtette a lámpát, mely kialudt, és kifolyt belőle a petróleum. Aztán ez a magas, kalapos férfi, miután elvágta a torkát, felment az emeletre, és lehozott egy gyertyát, amivel meggyújtotta a szétfolyt petróleumot. Buta vagyok ezekhez a dolgokhoz, de ha így történt, akkor a gyilkosnak ismernie kellett a házat. Úgyszintén, ha Jane lejött, hogy beengedjen valakit az ajtón, az nem lehetett betörő.

– Biztosak lehettek benne, hogy a rendőrök hümmögése nem ért sokkal többet, mint a szóbeszéd, mivel mindenki tudta, hogy Mrs. Waycross kinyitotta az ajtót egy férfinak, aki nem a férje volt. És ezt számukra az is alátámasztotta, hogy ott találták azt a rengeteg vért és a tüzet a hallban. Nem messze szegény Jane testétől egy kettétört orvosságosüvegre letek. Az egyik darabhoz, amelyik nem égett meg, egy levél részlete ragadt. Egy férfi kezeírása, de nem a férjé. Elég sokat ki lehetett venni belőle. Tele volt szerelmes kifejezésekkel, tudják, és találkát kért Jane-től arra az éjszakára.

Rodney Hunter, mikor a lány kis szünetet tartott, úgy érezte, kérdeznie kell valamit.

– Megállapították, hogy kinek a kézírása volt?

– Jeremy Wilkesé – válaszolt egyszerűen. – Bár sosem bizonyították be, csak gyanították. A körülmények sem azt

sugallták. A tény az, hogy találtak Mr. Wilkes birtokában egy vérrel szennyezett kést, de ő megmagyarázta, hogy egy nyulat nyúzott meg vele. A rendőrség sosem csinált ebből ügyet, mivel sem Mr. Wilkes, sem bárki e földön nem követhette el azt a gyilkosságot.

– Ezt nem értem – szölt közbe Hunter meglehetősen élesen.

– Bocsássanak meg, ha bután magyarázom el a dolgokat – kérte a lány. Úgy tűnt, hogy a kemény moráját hallgatja a hideg éjben, kemény, komor tekintettel. – De még a falu suttogása szerint is úgy volt, hogy mikor Mrs. Randall megérkezett a házhoz azon a reggel, mind az első, mind a hátsó ajtó be volt zárva, és a biztonsági retesz ráhúzva. Belülről az összes ablakot is bezárták. Ha megnézik ezeket a zárat, megértik, hogy ez mit jelent... De a legfontosabbat el is felejtetem.

– Már említettem a havat. A havazás kilenckor ért véget, órákkal a gyilkosság előtt. Amikor a rendőrség megérkezett, a ház sima, hóval fedett környezetében csak két lábnypárra akadtak. Az egyik Mr. Wilkesé, aki az előző este odament az ablakhoz, a másik Mrs. Randallé. A rendőrség mindkét lábnyomot tökéletesen tudta követni, de harmadik lábnyom egyáltalán nem volt, és senki sem rejtőzött a házban.

– Ezért tűnt volna abszurd dolognak ha Wilkest vádolják. Ráadásul nemcsak az ő sztorija szölt mellette, hogy látta azt a kalapos alakot, hanem dr. Sutton és Mr. Pawley is, akik vele jöttek a Five Ashesből, és megesküdtek, hogy Mr. Wilkes nem követhette el a gyilkosságot. Értik, nem jött közelebb a házhoz, mint az ablak. A holdfényben követhették minden lépését, és így is

tettek. Ezután együtt hajtottak haza, és dr. Suttonnál aludtak. Helyesebben azt kell inkább mondanom, hogy folytatták a visszataszító ivászatot napfelkeltéig.

– Szegény Mrs. Randallt sem lehetett gyanúsítani, hiszen egész éjszaka bábáskodott. És ismétlem: nem volt más lábnyom a ház környékén, és minden ösvényt, utat, mindent a ház körül, tükörsima hó fedett.

Ekkor Muriel szólalt meg. Gúnyos akart lenni, de nem sikerült neki.

– Azt állítja, hogy ez mind igaz? – kérdezte.

– Higgye el, drágám, ez valóban mind megtörtént. Talán később majd megmagyarázom.

– Úgy értsem, hogy valójában a férj tette? – kérdezte Muriel kissé unott hangon.

– Szegény Mr. Waycross! – mondta sajnálkozóan a lány.

– Az éjszakát egy szállodában töltötte, közel a Charing Cross állomáshoz, ahogy ezt mindig tette, ha Londonba ment, és egy pillanatra sem hagyta el a szobáját. Mikor tudomást szerzett a felesége kettős életéről – és most Hunter ijedten azt hitte, hogy a lány megint lehúzza a szemhéját –, a szegény fickó majd megbolondult. Azt hiszem, abbahagyta az ipart, és csak a templomnak élt, de ebben nem vagyok biztos. Azt tudom csak, hogy nem sokkal később elhagyta a környéket, miután ragaszkodott hozzá, hogy égessék el a családi ágy matracait. Egy sajnálatos skandalum volt.

– De ebben az esetben – sürgette Hunter – ki ölte meg Mrs. Waycrossot? És ha nem voltak lábnyomok, és ha az összes ajtó zárva volt, hogyan jött és ment el a gyilkos? És végül, ha mindez februárban történt, milyen kapcsolatban

van azzal a ténnyel, hogy a lakók karácsonyeste hagyják el a házat?

– Ez az, amit el akarok mondani maguknak... Nagyon érdekes volt figyelni az embereket, hogyan változnak, hogyan öregednek meg és találnak más utakat az életükben az évek során – folytatta a lány. – A rendőrség teljesen feladta az esetet, elejtették az ügyet.

– Új család érkezett a Nyílt mező villába, és nemsokára gyerekeik születtek. A fák és a nyári esők, tudják, ugyanazok maradtak. Legalább hét-nyolc év telt el, mielőtt valami is történt volna, mert Jane Waycross olyan türelmes. Közben jó néhány ember halt meg. Mrs. Randall szívrohamot kapott, úgyszintén dr. Sutton, akire nézve ez egy jótétemény volt, mert útközben esett le a bakról, amikor ittasan egy amputációhoz indult. Mr. Powley gazdagodott, és hasonló módon Mr. Wilkes is. Mondták, hogy még finomabb úrrá nőtte ki magát, ahogy középkorúvá vált. Mikor megnősült, feladta léha életmódját. Igen, megnősült, a Linshaw-örökösöt vette feleségül, akinek már a gyilkosság idején is udvarolt, és hallottam, hogy szegény Jane Waycross, miután már férjnél is volt, éjszakánként a párnáját harapdálta, mert olyan féltékeny volt Miss Linshaw-ra.

– Mr. Wilkes mindig magas növésű volt, és most keménykötésűvé is vált. Mindig lebernyeges kabátot viselt. Bár hajának java része kihullott, szakálla tömött maradt és göndör. Szeme és arca mindig mosolygott. Vicces modora miatt gyerekek serege vette körül. Azt mondták, annyi női szívet tört meg, mint annak előtte senki. Ha bármi összejevetel volt, nélküle el sem tudták képzelni, ő

kezdte az első táncot, vezetője volt a mókáknak, egy vendéglátó sem tudott volna meglenni nélküle.

– Karácsonyeste, ahogy visszaemlékezem, de nem vagyok biztos a dátumban, Fentonék partit rendeztek. A Fentonok egy nagyon kedves család volt, akik átvették ezt a házat. Táncolást nem terveztek, csak ezeket a régi játékokat. Természetesen Mr. Wilkest hívták meg elsőként, és ő volt az első, aki az invitálást elfogadta. „Ami a múlté, az a múlté” – mondták. A házat fenyőággal és fagyönggyel díszítették, és a vendégek már délután kettőkor kezdtek érkezni.

Mindezt Mr. Fenton nagynénijétől hallottam, aki ebben az időben náluk tartózkodott. Az ünnepi szezon ellenére az előkészületek nem minden zökkenő nélkül történtek. Miss Abbott szerint valami furcsa földszagot lehetett érezni a házban. Sötét és nyirkos nap volt, a kémények valahogy nem működtek. Ráadásul Mrs. Fenton elvágta az ujját, amikor egy hideg fácánt akart felszeletelni, mert mint mondta, a gyerekek a függöny mögé bújtak, és onnan figyelték, és ő nagyon mérges volt. De Mr. Fenton, aki még a vendégek megérkezése előtt papucsban vonult körbe a házban, mamának szólította, és azt mondta neki, hogy karácsony van.

– Aztán amikor a játékok elkezdődtek, mindenről elfeledkeztek. Micsoda felfordulás volt! A játékok középpontjában Mr. Jeremy Wilkes állt, komolyan atyáskodva, utálatos feleségével az oldalán, és simogatta a szakállát. Mindegyik hölgyet arcon csókolta a fagyöngy alatt, sokan egyenesen őt keresték, és bár tovább maradt a függöny mögött a fiatalabb Miss Twigelow-val, felesége csak mosolygott. Csupán egy kellemetlen incidens történt,

de erről hamarosan elfelejtkeztek. Szürkületkor erős szél támadt, és a kémények erősebben füstöltek, mint rendesen. Már majdnem sötét volt, amikor Mr. Fenton kijelentette, itt az ideje, hogy meggyújtsák a snapdragontálat, és nézzék a fényét. Ismerik a játékot? Ez egy hatalmas tál, melyben alkoholt gyűjtanak meg, és úgy kell kikapni az aljáról a tésztagolyókat, hogy az ember ne égesse meg a kezét. Mr. Fenton vitte körbe egy tálcán a félhomályban. Olyan kékes lánggal égett, mint a karácsonyi puding. Miss Abbott azt mondta, hogy miközben Fenton vitte a tálat, egy pillanatra azt hitte, hogy egy arcot lát a válla felett. És az arc nem volt valami kedves.

– Az este előrehaladtával, mikor a gyerekek már elálmosodtak, és a szoba tele volt papírszalvétával, a felnőttek belelendültek a játékba. Valaki szembekötősdit javasolt. Főleg a hallt és ezt a szobát használták, mivel itt több volt a tér, mint az ebédlőben. A társaság számos tagjának bekötötték a szemét a férfiak zsebkendőivel, de rengeteg volt a csalás. Mr. Fentonnak már elege volt abból, hogy a hölgyek akkor kapják el Mr. Wilkest, amikor akarják. Mr. Wilkes csak nevetett, és boldogan izzadt, ezüsttűvel díszített hatalmas nyakkendője csaknem kibomlott.

– Mr. Fenton megszólalt: „Anyám, mi van azzal a lámpával? Csavarja feljebb, legyen szíves!” A lámpa egy márkás darab volt a Spencer és Minstead cégtől, és nem lett volna szabad ilyen kis fénnel pislákolnia. A zűrzavarban, miközben Mrs. Fenton igyekezett nagyobb fényre gerjeszteni a lámpát, mindenki őt figyelte elsősorban. Mr. Fenton is, § így szinte oda se tekintett,

mikor a legutóbb elkapott személy fejére erősítette a zsákot. Azóta már elmondta, hogy nem is tudta, ki volt az. A többiek sem figyeltek oda, mert olyan gyenge volt a fény, és annyira sokan voltak. Úgy tetszett, hogy egy leány volt, bő ruhában, közel az ajtóhoz.

– Talán tudják, hogyan viselkednek az emberek, amikor éppen bekötik a szemüket. Először mozdulatlanul állnak, mintha szagolnának vagy érzékelnék azt, merre kell indulniuk. Néha hirtelen ugranak egyet, máskor óvatosan előre tapogatóznak. Mindenkinek feltűnt azonban, hogy ez a személy, akinek az arcát letakarták, milyen határozottan mozog, miközben fejét kicsit lefelé tartja. Nagyon rövid, de gyors ugrásokkal Mr. Wilkes felé tartott, a párnahuzat csak úgy lebegett a fején. Mr. Wilkes ekkor az asztal végen ült, szakálla felett az arca már kipirosodott, kezében egy pohár kenti almabort szorongatott, és nevetett. Szeretném, ha elképzelnék ezt a szobát, amint félhomály van, erősebb, mint most. A bekötött fejű személy elérte az asztalt, majd a széle mentén elindult Mr. Wilkes felé, végül ugrott egyet.

– Mr. Wilkes felállt, és nevetve elugrált (igen, ugrált!) az útjából. A zacskófej csendben várt, majd lassan ismét elindult utána, és majdnem elkapta az egyik nagy virágcserepnél. Egész idő alatt egy szót sem szólt, nem úgy a többiek, akik drukkoltak és tanácsokat osztogattak neki. A fejét most is leszegte. Miss Abbott azt állítja, hogy valami füstszagot vagy még ennél is kellemetlenebbet kezdett érezni, melytől a rosszullét környékezte. Ekkor a bekötött szemű személy egyenesen átjött a szobán, mintha tökéletesen látná Mr. Wilkest, aki már egyáltalán nem nevetett, hanem az egyik sarokban, a könyvespolcnál, hangosan megszólalt: „Elegem volt ebből a buta, rohadt

játékból, menjen el, nem hallja?!” Senki sem hallotta még így beszélni, ilyen hangosan, ilyen vadul, de csak nevettek rajta, mert azt hitték, mindezt a kenti almabor okozta. „Hagyj békén” – kiáltotta Mr. Wilkes ismét, és elkezdte támadni az ökleivel. És ez idő alatt Miss Abbott látta, hogyan változik meg az arckifejezése. Megint csinált egy testcselt, ami nagyon kedves és élvezhető lenne egy ilyen nagy embertől, ha nem szakadna róla az izzadság. Áthátrált keresztben a szobán, s a micsoda követte őt. Majd felkiáltott, s ez mindnyájukat megdöbbenetette: „Az isten szerelmére, Fenton, szedd le ezt rólam!”

– Ott álltak az ablakmélyedés függönyénél, mely be volt húzva, akárcsak most. Miss Twigelow, aki a legközelebb állt, azt mondta, Mr. Wilkes nem láthatott semmit sem, mivel a zsák még mindig a nő fején volt. Az egyedüli dolog, amire felfigyelt, hogy a zacskó alsó részén, ahol a toroknak kellett lennie, valami különös elszíneződés jelentkezett, valami folt, ami nem volt ott azelőtt. Mintha valami szivárgott volna belülről. Mr. Wilkes beesett a függönyszárnyak mögé, és a zacskós személy követte. Dulakodás hangja hallatszott az ablakmélyedésből. Mr. Wilkes ismét felordított, majd csend lett, és mindenki mozdulatlanul állt a teremben.

– A mi kenti almaborunk meglehetősen erős, és egy pillanatig Mr. Fenton nem tudta, mit gondoljon. Először nevetni kezdett, de a torkára fagyott a jókedve. Aztán tétován odament a függönyhöz, és felszólította őket, hogy ne bolondozzanak, jöjjenek ki. De miután benézett a függöny mögé, hirtelen megfordult, és megkérte a rektort, hogy távolítsa el a hölgyeket a helyiségből. Ez meg is történt, de Miss Abbott azt állítja, hogy még egy rövid

pillanatra vissza tudott nézni. És bár a beugró ablaka belülről zárva volt, Mr. Wilkes egyedül ült az ülőkén. Láttam, hogy a szakála felfelé áll, és a nyaka véres. Természetesen halott volt. De mivel megölte Jane Waycrossot, szívből úgy éreztem, megérdemelte, hogy meghaljon.

A hallgatók jó pár másodpercig meg sem moccantak. A lány oly élethűen teremtette meg a történet atmoszféráját, hogy most is betöltötte a szoba levegőjét.

– De figyeljen ide – tiltakozott Hunter, miután elhessegette első gondolatát, hogy kiszaladjon a helyiségből. – Azt állítja, hogy Mr. Wilkes volt a gyilkos? És mégis azt mondta nekünk, hogy biztos alibije volt. És hogy sosem ment közelebb a házhoz, mint az ablakhoz...

– Úgy van – válaszolt a barna ruhás lány. – Mint mondtam, Mr. Wilkes abban az időben a Linshaw-örökösnek udvarolt, és Miss Linshaw egy rendes, magára adó leány volt, akit mélységesen felháborított volna, ha tudomást szerez Mr. Wilkes Jane Waycrosshoz fűződő viszonyáról. Természetesen megszakította volna a kapcsolatukat. De szegény Jane Waycross ezt a tudomására akarta hozni, mert nagyon szerelmes volt Mr. Wilkesba. Mr. Wilkes pedig meg akarta ezt akadályozni.

– De...

– Ó, még mindig nem látja, mi történt? – kiáltott közbe a lány ingerült hangon. – Minden olyan borzasztóan egyszerű. Bár nem értek ezekhez a dolgokhoz, de abban a pillanatban rájöttem volna, még ha nem is tudnám, mi történt. Én már mindent elmondtam, és azt hittem, ezek után maguk képesek arra, hogy tippeljenek... Mikor Mr. Wilkes, dr. Sutton és Mr. Pawley megálltak a kocsijukkal azon az estén, erős fényt láttak kiszűrődni ennek a

helyiségnek az ablakain. Ezt már elmondtam maguknak. Mr. Wilkesnek kapóra jött a fény: jó ürügy volt arra, hogy odamenjen a házhoz, s legalább üzenetet hagyjon Jane-nek, hogy nem tud eljönni a megbeszélrt randevúra. Hiszen képtelen volt megszabadulni a két barátjától, akiket még haza is kellett vinnie.

– Különös, hogy a rendőrség sosem töprengett el – ahogy más sem –, mi okozhatta az erős fényt. Hiszen Jane Waycross nem jött be ebbe a szobába, kint volt a hallban, és vagy egy gyertyát, vagy egy lámpát tartott. De a lámpa a vastag, kék ernyőjével nem adhatott akkora fényt, hogy az az ajtón keresztül annyira bevilágítsa a szobát. Nem is beszélve egy kis gyertyáról. És azt is elmondtam, hogy a házban csak üres lámpák álltak a konyhában. Tehát csak egyetlen dolog volt, amit láthattak: a petróleumllobogást Jane Waycross teste körül.

– Ugye, hogy milyen egyszerű? Szegény Jane az emeleten volt, és várta a szeretőjét. Az emeleti ablakból meglátta Mr. Wilkes kocsiját közeledni, amint a finom, sárga kerekek forogtak a világos holdfényben. Nem tudta, hogy mások is ülnek a fogatban. Azt hitte, egyedül jön, és így elindult a földszintre... Nagy hiba volt, hogy a rendőrség nem foglalkozott eleget az orvosságos-üveggel, mely hosszában kettétört, és a hallban feküdt. Valami oka volt, hogy Jane odavitte. Emlékeznek, a lámpából csaknem kifogyott a petróleum, a test körül mégis hatalmas lángok csaptak fel. Amikor szegény Jane lefelé jött a lépcsőn, egyik kezében a meg nem gyújtott lámpát hozta, másikban a gyertyát és az öreg orvosságosüveget, tele petróleummal. Mikor leért, meg akarta tölteni a lámpát, és azt meggyújtani a gyertyával.

- De attól tartok túlságosan is sietett lefelé, és félúton belebotlott a köntösébe. Előreesett a lépcsőkön, arccal lefelé. Az üveg eltört alatta a padlón, és egy petróleumtávt formált a teste körül. Persze az égő gyertya lángra gyújtotta a petróleumot, de ez még nem volt minden. A kettétört üveg egyik fele, élesebb, mint egy kés, elmetszette a nyakát, ahogy ráesett. Az esést követően nem volt magatehetetlen. Amikor észrevette, hogy ég és vérzik, próbálta menteni magát. Kúszni kezdett karjain a hallba, el a vértől, az olajtól és a tüztől. Ezt látta valójában Mr. Wilkes, amikor betekintett az ablakon.

- Látta a csinos Jane-t könyökére támaszkodva, és segélykérően kinézve rá, miközben a körülötte lobogó lángok sárgává változtak rajta. Gondolhatnák, hogy megesett a szíve rajta, mivel Jane annyira szerette őt. És a seb valójában nem volt olyan mély. Ha abban a pillanatban betört volna a házba, valószínűleg megmenthette volna az életét. De neki jobb volt, ha Jane meghal, mert úgy nem lesz botrány, ami tönkretenné esélyeit a gazdag Miss Linshaw-nál. Ezért tért vissza a barátaihoz, és mondta el a mesét a magas, kalapos gyilkosról. Ez viszont azt jelenti, hogy ő ölte meg Jane-t. És most már azt is megérthetik, miért jött vissza érte Jane Waycross.

Mindnyájan szótlanok voltak.

A lány gyors szökkenéssel felállt. Olyan volt, mintha el akarna rohanni. Ott állt, kissé előregörnyedve a bő, barna ruhájában, mely olyan furcsán szűknek hatott derékban. Rodney, ahogy nézte arcát a fények játékában, meg volt győződve, hogy a csinosság csupán egy álarc.

– Ugyanez történt a következő karácsonyestén is – folytatta a lány. – Ismét szembekötősdit játszottak, és Jane ismét megjelent. Ez az oka, amiért az itteniek nem vállalják tovább a rizikót. Negyed nyolckor szokott történni...

Hunter rámeredt a függönyökre.

– De pontosan negyed nyolc volt, amikor ideértünk! – mondta. – Most már...

– Ó igen – válaszolta a lány, és szemei kitágultak. – Látják, mondtam, hogy semmitől sem kell félniük. Mikor jöttek, már véget ért. De nem ezért vagyok hálás maguknak. Azt kértem, hogy maradjanak, és maguk megtették. Meghallgattak, mint még soha senki. Azt hiszem, végre mindannyian nyugodtan aludhatunk...

Egy redő sem moccanat vagy változtatta meg a helyet a sötét függönyön az ablakmélyedés előtt, mégis, mintha egy elállított lencsét igazítottak volna vissza a helyére, minden olyan ártatlannak és veszélytelennek tűnt. Akár egy karácsonyfát is oda lehetett volna helyezni. Rodney és Muriel odamentek, és elhúzták a függönyt. Egy jégvirágos ablakot láttak, és az emelkedő holdat. Mikor Rodney visszafordult, a barna ruhás lány már nem volt ott. De a bejárati ajtókat ismét kitárták, és érezte, hogy a hideg levegő elárasztja a házat.

Karjával az elfehéredett Murielt átfogva, kimentek a hallba. Nem bámulták sokáig az égésnyomokat a falborításon, mert még a tűz is olyan kellemesen parázslott. Kiálltak az ajtóba, és néztek kifelé, miközben a házból kiáradó fény messze bevilágította a fagyos mezőt. A domb tetején előbukkanó fekete pontok azt jelentették, hogy Jack Bannisterék hazafelé tartanak. Hallották, hogy

a társaság egy karácsonyi dalt énekel, melyet a hazatérő
gyerekek önfeledt kacaja kísért.

*Megjelent a Hapiend Regényújság 1990. évi 12.
számában*

Gyilkosság az eltűnt szobában

Zenekarok játszottak, és hét nap ragyogott – de csak Ronald Denham fejében és szívében. Nyájas derűvel üdvözölte a Regency Club kocsiparkolójának alkalmazottját, aki besegítette a taxiba. Rávigyorgott a sofőrre. Rávigyorgott az éjszakai portásra is, aki a Sloane Streeten, a lakása előtt kisegítette a kocsiból, és ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy bankjegyeket osztogasson mindenkinek, aki a szeme elé kerül.

Ronald Denham persze tagadta volna, hogy többet ivott a kelleténél. Igaz, pompás legénybúcsún vett részt; Jimmy Bellchester leendő esküvőjét ünnepelték. Ennek ellenére azt állította volna, hogy csupán szellemi okokból került emelkedett hangulatba, és nagyfokú mértékletessége bizonyosságául a vendégek többségét megelőzve távozott, az összejövetelről.

Amint azt pohárköszöntőjében kifejtette, csak egy hónap választotta el saját, Anita Bruce-szal tervezett esküvőjétől. Anita ugyanabban a háztömbben, sőt ugyanazon az emeleten lakott. E tény rendkívül boldoggá tette a hazafelé igyekvő Ronald Denhamet. Nincs abban semmi meglepő, hogy Denhamnek ilyen hangulatban kedve szottyant arra, hogy az éjszaka kellős közepén felköltsön valakit, és szót váltson vele. Azon tűnődött, fölkeltsé-e Anitát. Jobban megfontolva a dolgot, úgy döntött, hogy nem költi fel, és ettől valószínűleg szentnek érezte magát. És nem költi fel Tom Evanst sem, akivel megosztja a lakását, pedig az a komoly, fiatal üzletember

rendszerint olyan sokáig túlórázott az irodában, hogy még Denham is előbb szokott hazakerülni.

Így hát röviddel éjfél előtt Denham a Medici Court halljába irányította a lépteit. Pearson, az éjszakai portás, elkísérte az önműködő liftig.

– Minden rendben, uram? – érdeklődött, mintha csak a sűgőlyukból beszélne.

Denham biztosította Pearson, hogy igen, és arról is, hogy kitűnő fickónak tartja.

– Ugye, uram, nincs kedve énekelni? – kérdezte Pearson némi aggodalommal.

– Ami azt illeti – tűnődött Denham, aki eddig nem latolgatta e lehetőséget –, van. Pearson, maga tele van remek ötletekkel. De ne énekeljünk semmi illetlenséget! Inkább valami olyasmit, ami nemes érzelmekre vall, mondjuk...

– Becsületemre, uram – próbálta őt meggyőzni Pearson –, én nem tenném. Mivelhogy ő odafönt van... Azt hittük, ma délután Manchesterbe megy egy hétre, de másképp határozott. Most odafönt van.

Az ijesztő utalás a Medici Court, Cellini Court, Bourbon Court és még egy fél tucat hatalmas bérpalota zsarnok urára vonatkozott. Sir Rufus Armingdale, az építők nagy kánja, nemcsak hogy teleszórta Londont olyan bútorozott lakásokkal, amelyek olcsó áron a fényűzés legkorszerűbb formáit nyújtották, hanem a saját áruja iránt érzett büszkeségét azzal is kifejezte, hogy maga is benne lakott az egyikben.

– Nincs szükségem különleges lakásra – szokta mondani, a nyomaték kedvéért fölemelt ököllel. – Sem kastélyra Surreyben, sem valami barakkra a Park Lane-en.

Csak egy rendes lakás kell, még hozzá nem is a legdrágább. Abban érzem magam a legkényelmesebben, ott keressenek.

Az „Armingdale Bútorozott Lakásaiban“ élvezhető sok jóra való tekintettel még zsarnoki házirendjét sem nehezményezték. Azt sem kifogásolhatta senki, hogy egy épületen belül minden lakást pontosan egyformán bútorozott be, s hogy a bútordarabok helyét tilos volt megváltoztatni. A Medici Court reneszánsz, a Bourbon Court XV. Lajos stílű volt: luxuscellákhoz hasonló szobákból rakott torony, amelyeket csak egy asztaldisz vagy egy falra függesztett festmény különböztetett meg egymástól.

Csak hogy Sir Rufus bérleményeiben még festményeket sem volt szabad önkényesen elhelyezni. Ez egy kissé bosszantó volt, mivel ő maga műgyűjtő hírében állt, akit gyakran fényképeztek le a saját lakásában kedvenc Greuze- vagy Corot-képével. Sir Rufus Armingdale azonban fütyült mindenkire. Bérelt-e tőle valaki lakást vagy sem, mindegy volt neki. Ő már ilyen ember volt.

Ha nem ilyen lett volna, Ronald Denham kalandja som ehetett volna meg. Otthagyta a legénybúcsút: megfogadta Pearson tanácsát az éneklésről; az önműködő liften felment a második emeletre és besétált abba a lakásba, amelyről a pezsgő azt sugallta neki, hogy az övé.

Hogy a második emeletre érkezett, afelől semmi kétség. Pearson látta, hogy a megfelelő gombot nyomta meg a liftben. De semmi egyéb nem lehetett bizonyos, mivel odafönn a hall sötét volt. Belökte az ajtót – beillett a kulcs a zárba, vagy nyitva találta? –, és gratulált magának, hogy hazatalált.

Egy kicsit kóválygott a feje. Apró előszobába került, ahol égett a villany. Nem sokkal ezután bizonyára átvonult a nappaliba, mert azon vette észre magát, hogy egy karosszékben hátradőlve, mintegy ködfátyolon keresztül szemlélgeti az ismerős környezetet. Itt is égtek a villanyok; az egyik sárga lámpaernyőt sárkányok díszítették.

Valami azonban zavarta. Úgy érezte, valami furcsa van a lámpaernyők körül. Alaposan szemügyre vette őket, s rájött, hogy neki és Tom Evansnak egészen másféle lámpaernyőik vannak. És bronz könyvtámaszuk sincs. Ami pedig a függönyöket illeti...

Aztán egy festmény úszott a falon a látómezejébe, és ő rábámult. Kis méretű, tompa színű kép volt, a pohárszék fölött. És végre elméjébe hasított a felismerés: más lakásba tévedt.

Most már mindenen látta, hogy más. Ami eddig elmosódottan tárult elé, jól kivehető lett.

– Ejnye, bocsánat – mondta hangosan, és fölállt.

Semmi válasz. Szörnyű vétsége valamelyest kijózanította. Hol az istennyilába lehet? A második emeleten az övén kívül csak három lakás van. Az egyik Anita Bruce-é, ami a másik kettőt illeti, az egyikben egy fürge, fiatal újságíró lakott, akit Conyersnek hívtak, a másikban pedig a félelmetes Sir Rufus Armingdale.

Teljesen hatalmába kerítette a pánik. Úgy érezte, bármelyik pillanatban nekieshet egy haragvó bérlő, aki legrosszabb esetben tolvajnak, legjobb esetben illetéktelen betolakodónak nevezi majd. Megfordult, hogy az ajtóhoz botorkáljon, és majdnem beleütközött egy másik látogatóba az idegen lakásban.

Ez a látogató az ajtóhoz közel csendesen üldögélt egy magas támlájú széken. Sovány, koros, jól öltözött férfi volt, vastag lencsés szemüveget viselt, és a fejét lehajtotta, mintha elmélkedne. Puhakalapot viselt és vékony, impregnált, zöld esőkabátot; bántóan harsánynak tűnt egy ilyen méltóságteljes figurához. Csillogott a meghitt megvilágításban.

– Elnézést... – kezdte Denham sietve, és beszélt néhány másodpercig, amíg észre nem vette, hogy a férfi meg sem moccan.

Denham kinyújtotta a karját. A kabát amolyan sima szövésű, szinte varrás nélküli amerikai esőkabát volt, belül zöld, kívül sárgás – és a férfi valamely oknál fogva kifordítva viselte. Éppen erre hívta fel a férfi figyelmét, amikor az idegen feje megbillent, villant egyet a fényes esőkabát, és Denham meglátta, hogy a férfi halott.

Tom Evans negyed kettőkor lépett ki a liftből, s teljes sötétségben találta a második emelet hallját. Amikor felkattintotta a villanykapcsolót a liftajtó mellett, megtorpant és átkozódni kezdett.

A sovány, füstös képű Evans, a homlokán egyetlen vonalba olvadó sötét szemöldökével egy kicsit úgy nézett ki, mint egy ábrándos regény normann főura. Vagy, mondjuk, mint egy nagyiparos, mivel irattáskát hordott, és fiatal kora ellenére komoly üzletember benyomását keltette. Amit azonban most látott, attól egyszeriben kipárolgott a fejéből az egész esti munka. A hallból, egymástól bizonyos távolságra, négy ajtó nyílt, parányi fekete számokkal megjelölve. Az Anita Bruce lakásába nyíló ajtó mellett Ronald Denham ült összegörnyedve egy tölgyfa széken. Hátul a koponyáján dudor éktelenkedett, és

úgy szívta be a levegőt, hogy az Evansnak egyáltalán nem tetszett.

Öt percbe tellett, mire Denhamet félig öntudatra pofozta. Olyan fejfájásra ébresztette, hogy maga a fájdalom is segített észre téríteni. Először Tom föléje hajló keskeny, kampós orrú arcára eszmélt, és lakótársa szokásos folyékony káromkodására.

– Nem bánom, ha leiszod magad – jött távolról a hang. – Számítottam is rá. De legalább tisztességgel viseld el az alkohol hatását. Különben is, mi az ördögöt keresel itt?

– Kifordítva volt rajta az esőkabát – ez volt az első, amit Denham mondott. Aztán, szinte a fejfájás új rohamaként vagy új robbanásként, egyszerre csak eszébe jutott minden és elkezdett mesélni.

–... szóval egy halott van itt valamelyik lakásban! Azt hiszem, meggyilkolták. Nem vagyok részeg, Tom. Esküszöm, hogy nem! Valaki mögém lopódzott, és tarkón csapott, alighogy megláttam.

– Akkor hogy kerültél ki ide?

– Az ég szerelmére, hát azt meg honnan tudjam? Ne vitatkozz, inkább segíts fölállni. Biztosan kivonszoltak. Ha nem hiszel nekem, tapogasd meg hátul a fejemet. Csak tapogasd meg!

Evans habozott. Mindig gyakorlatias ember volt, belátta, hogy a sérülés tagadhatatlanul létezik. Tétován nézett körül a hallban.

– No de ki a hulla? – kérdezte. – És kinek a lakásában van?

– Nem tudom. Idősebb férfi volt, vastag szemüveggel, zöld esőkabátban. Még sosem láttam. Egy kicsit úgy nézett ki, mintha amerikai lett volna.

– Ostobaság! Ki visel zöld esőkabátot?

– Mondom, hogy kifordítva hordta. De ha megkérded, miért, akkor fogom magam, beverem a fejem a falba, és megyek vissza aludni. – Azt kívánta, bárcsak megtehetné; nem látott tisztán, és a fejét egy teljes kapacitással működő nyomdának érezte. – A lakást könnyen azonosíthatjuk. Pontosan le tudom írni...

Elhallgatott, mert a hallban egyszerre két ajtó is kinyílt, Anita Bruce és Sir Rufus Armingdale jött ki, a lárma okozta harag, illetve kíváncsiság különböző fokán.

Ha Evans többet értett volna a lélektanhoz, kiszámíthatta volna, milyen hatással lesz rájuk a jelenet. Így azonban csak állt, egyikről a másikra pislogott, és hogy közben mire gondolt, azt mindenki könnyen kitalálhatja. Ugyanis az Armingdale lakások Sloane téri irodájának igazgatójaként Sir Rufus alkalmazottja volt, és semmiféle kellemetlen ügyet nem engedhetett meg magának.

Anita egy szempillantás alatt felfogta a helyzetet. Alacsony, barna bőrű, kövérkés, göndör hajú nő volt. Hálóinget viselt és cigarettázott. Látva a másik három arckifejezését, kivette szájából a cigarettát, és elmosolyodott. Sir Rufus Armingdale nem annyira félelmetesnek, mint inkább haragosnak látszott. Markáns arcán úgy gyűltek csomóba a ráncok, mint egy bikaborjúén. Viseltes köntösét összefogta a nyakán, mintha fázna, s ettől elvesztette zsarnoki küllemét. Egyszerű háztulajdonos benyomását keltette.

Az orrán keresztül, szuszogva lélegzett, kicsit tehetetlenül, amíg meg nem látta az alkalmazottját. Önbizalma íziben visszatért.

– Jó reggelt, Evans. Mit jelentsen ez?

– Attól tartok, uram, baj van – kockáztatta meg Evans.

– Denham úr... izé... egy halott férfira bukkant valamelyik lakásban.

– Ron! – kiáltott fel Anita.

– Egy halott férfira? – ismételte meg Armingdale minden meglepetés nélkül. Hol?

– Valamelyik lakásban. Nem tudja, melyikben.

– Ijesztő púp van a fején – szölt Anita gondos szemlélődés után. Hátrapillantott a válla fölött, és gyorsan hozzátette: – Minden rendben, Tom. Ne izgasd magad. R-é-sz-e-g.

– Nem vagyok részeg – szölt közbe Denham feszülten, baljós nyugalommal. – És szeretném megjegyezni, hogy tudok írni és olvasni, és hogy négyéves korom óta senki sem ejtett ki előttem szavakat *betűzve*. Az ég adjon e-r-ő-t! Mondom, hogy le tudom írni azt a lakást!

Úgy is tett. Csönd támadt. Anita szeme furcsán csillogott. Kiejtette szájából a cigarettát a zsarnok keményfa parkettájára, és eltaposta a csikket. A zsarnok úgy elmerült a gondolataiba, hogy észre sem vette.

– Ron, drágám – ment hozzá és ült le mellé Anita –, én hiszek neked, ha ilyen komolyan állítod. De azt tudnod kell, hogy ez nem az *én* lakásom.

– Az enyém sem, annyit mondhatok – mordult föl Armingdale. – Bizonyos, hogy nálam nincs hulla. Most jöttem ki, hát csak tudom.

Ha nem ismerték volna Armingdale tekintélyét, arra gyanakodhattak volna, hogy tréfát űz velük. Erre azonban az arckifejezése is rációfolt. A tekintete komor volt, a fejét leszegte – több volt ez, mint hasonlóság a bikaborjúhoz.

– Le tudná írni azt a festményt, amit a pohárszék fölött látott?

– Igen, azt hiszem – válaszolt kétségbeesetten Denham.
– Meglehetősen kisméretű portré volt egy kislányról, aki oldalvást nézeget valami rózsákat vagy egyéb virágokat. Szürkésbarna tónusú; azt hiszem, szépiának nevezik ezt a színt.

Armingdale rámeredt.

– Akkor tudom, hogy nem lehetett az enyém. Soha életemben nem volt szépiafestményem. Ha ez a fiatalember igazat beszél, akkor csak egy lakás van hátra. Azt hiszem, vállalom a felelősséget, bekopogok és...

Gondterhelt tekintetét a *Daily Record* munkatársának, Hubert Conyersnek az ajtajára emelte. Kopognia azonban nem kellett. Az ajtó kinyílt, olyan hirtelen, hogy amikor Hubert Conyers kilépett, Denham azon morfondírozott, vajon nem leskelődött-e a levélszekrény részén keresztül. Jelentéktelen, fakósárga hajú emberke volt, egészen más, mint amilyennek Denham az újságírókat képzelte. Öltözékének egyetlen figyelemreméltó vonása az volt, hogy szinte gyűjtötte a különböző színárnyalatokat, az öltönytől az ingig és a nyakkendőig. Ettől eltekintve rendszerint gyűrött benyomást keltett. Mindig előzékeny volt és szorgos, akár egy falióra. De volt valami lappangóan megnyerő a modorában, ami hihetetlenül nehéz helyzeteken is átsegítette.

Ahogy közeledett, felhúzta a kabátját, és fürgén a csoport közepén termett.

– Sajnálom, sajnálom, sajnálom – próbálta egyszerre kiengesztelni mindhármukat. – Akaratlanul is meghallottam, mit beszélnek. Jó estét, Sir Rufus. A helyzet

az, hogy az illető lakás az én lakásom sem. Pillanatnyilag a nappalim egyedüli díszei a teli hamutálcák meg egy üveg tej. Jöjjenek, és nézzék meg, ha akarják.

Csönd támadt. Conyers riadtan pislogott.

– De hát valakiének csak kell lennie annak a lakásnak!
– pattogott Sir Rufus Armingdale, mint aki semmiféle bolondozást nem tűr. – Ez logikus. Egy nyavalyás nappali csak nem párologhat el, mint a füst! Hacsak – várjunk csak! –, hacsak Denham úr nem valamelyik másik emeleten szállt ki.

– Nem tudom. Nincs kizárva.

– Az igazat megvallva, persze... – Armingdale habozott. Mindenki kíváncsian nézett rá. A zsarnok gondterheltnek látszott. – Hát igen. Az igazság az, hogy a lakásomban lóg egy olyasféle festmény, amelyet Denham úr leírt. Kislány kankalinokkal, ez a címe. Greuze műve. Csakhogy az persze olajfestmény. Denham úr meg egy szépiarajzról beszél. Feltéve, hogy valóban látott valamit. Létezik egyáltalában az a hulla?

Denham tiltakozását a felfelé jövő lift zümmögése vágta el. Nem az előttük levő személyfelvonóé, hanem a hal végében a teherlifté. Kinyílt a külső ajtó, visszatolódott a rácsos belső ajtó, és megjelent az éjszakai portás rémült ábrázata.

– Uram – fordult Pearson Armingdale-hez, mintha szónoklatba fogna. Örülök, hogy itt van, uram. Mindig arra utasított bennünket, hogy ha valami komoly dolog történik, egyenesen önhöz forduljunk, ne a házfelügyelőhöz. Nos, attól tartok, ez komoly. Én, izé... találtam valamit ebben a liftben.

Denham úgy érezte, kísérti őket az az „izé“. Az imént is használta valaki ezt a szót. Eszébe ötlött a játék, amelyben azt tartották, hogy aki így kezdi a mondatot, rendszerint hazudik. De nem volt ideje, hogy ezen elmélkedjék, mert megtalálták a bűjőcskázó hullát.

Az ismeretlen arccal lefelé hevert a lift egyik sarkában. Az acélkalitka tetejéről sugárzó fény szürke kalapjára esett, vastag szemüvege élére és impregnált esőkabátjára. Csakhogy a kabát már nem zöld volt, mivel most rendszeren, színével kifelé volt rajta.

Anita gyorsan Denham mellé lépett, és megszorította a karját. Az éjszakai portás Tom Evanst tartotta vissza, aki előrehajolt.

– Az ön helyében nem nyúlnék hozzá, uram. Véres.

– Hol?

Pearson egy foltra mutatott a szürke gumipadlón.

– És amennyire meg tudom ítélni, uram, szíven szúrták. Egy... egy kicsit fölemeltem. De semmiféle kést nem láttam, amellyel leszúrhatták.

– *Ezt* az embert látta? – kérdezte halkán Armingdale.

Denham bólintott. Mintha valami kézzelfogható, valami lemérhető, valami megragadható láthatóan visszavarázsolta volna az erőt Armingdale egyéniségébe.

– Csakhogy – tette hozzá Denham – most rendszeren, a színével kifelé van rajta az esőkabát. Miért? Megmondaná nekem valaki, miért?

– Mit számít az esőkabát! – sűgta a fülébe Anita. – Ron, ugye nem ismered? Esküszöl, hogy nem ismered?

A kérdés megdöbbenette Denhamet. A lány nem unszolta őt, és olyan halkán beszélt, hogy a többiek nem hallhatták. De Denham, aki jól ismerte Anitát, tudta, hogy

rebbenéstelenül komoly tekintetéből csak úgy árad a sürgetés. A lány önkéntelenül megszorította Denham karját, aki a koponyájába hasító fájdalom ellenére már tisztábban kezdett gondolkozni. Volt min.

– Nem. Persze hogy nem ismerem. Ismernem kellene?

– Dehogy, dehogy! Pszt!

– Hát én ismerem! – jelentette ki Hubert Conyers.

Eddig a lift szélén guggolt, és a nyakát nyújtogatta, hogy szemügre vehesse a hullát anélkül, hogy hozzáérne. Most fölegyenesedett. Olyan izgatott lett, hogy alig tudta türtőztetni magát, szelíd szeme gonosz fényben csillogott.

– Néhány napja interjúvoltam meg. Maga is bizonyára ismeri, Sir Rufus.

– Súlyos szó a „bizonyára“, fiatalember. Nem, nem ismerem. Miért?

– Ez Dan Randolph, az amerikai ingatlankirály – válaszolta Conyers, és összehúzott szemmel fürkészte Armingdale-t. – Fogadok, hogy mindnyájan hallottak róla. Ez a fickó mindig készpénzzel fizetett, még akkor is, ha egymillió volt az ár. Ezt a szemüveget bárhol felismerném. Olyan rövidlátó volt, akár egy bagoly. És... izé... ha jól tudom, Sir Rufus, önhöz jött Angliába üzleti ügyben?

Armingdale fagyosan mosolygott.

– Nincs jól informálva, fiatalember. Ha rajtam múlik, nem is lesz. Szóval ez Dan Randolph! Tudtam, hogy Angliában tartózkodik. Nekem azonban semmiféle üzleti ajánlatot nem tett.

– Talán azért jött, hogy tegyen.

– Lehetséges – válaszolta Armingdale egy szülő modorában, aki a gyermekéhez beszél. Aztán Pearson-hoz fordult. – Azt mondja, a liftben találta. Mikor? És hogyan?

Pearsonból megeredt a szó.

– A lift a földszinten állt, uram. Véletlenül bekukkantottam az üveglakon, és megláttam, hogy ott hever. Úgy gondoltam, legokosabb, ha felhozom ide a liftet, és megkeresem önt. És hogy miképpen került ide... – Az irányítógombra mutatott, a lift mellett, a falon. – Akárki bepakolhatta, uram, akármelyik emeleten, megnyomhatta ezt a gombot, és leküldhette. Az biztos, hogy nem a földszinten tették bele. Amellett az este láttam is, amikor belépett az épületbe.

– Tényleg? – szólt közbe elégedetten Conyers. – És mikor?

– Lehetett úgy tizenegy óra, uram.

– Kihez jött?

Pearson tehetetlenül s kicsit türelmetlenül rázta meg a fejét.

– Ezek nem szolgáltatással kiadott lakások, uram, ahol minden látogatót telefonon bejelentünk. Tudnia kell, hogy mi semmit sem kérdezőnk a látogatóktól, kivéve ha nyilvánvalóan szükségük van segítségre, illetve, ha semmi keresnivalójuk itt. Így hát nem tudom. A főliftet használta, ennél többet nem mondhatok.

– Na és melyik emeletre ment?

– Honnan tudjam? – Pearson az ujjával tágitott szoros gallériján. – De elnézést, uram, megkérdezhetném, tulajdonképpen mi a baj?

– Eltűnt egy szoba – szólt Denham hirtelen ötlettől vezérelve. – Talán segíthet. Ide figyeljen, Pearson, maga régóta ismeri ezeket a lakásokat. A legtöbbjükben járt is, például a nappalokban, ugye?

– Azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy mindegyikben jártam, uram.

– Remek. Mi egy olyan szobát keresünk, ami így nézett ki... – És Denham harmadszor is leírta, mit látott. Pearson arcára kiült az aggodalom. Végül megrázta a fejét.

– Nincs itt ilyen szobája senkinek, uram – felelte egyszerűen a portás. – Nincs ilyen nappali az egész épületben.

Hajnali háromkor komor emberek csoportja üldögélt Sir Rufus Armingdale lakásában. Még csak egymásra sem néztek. A rendőrség munkája vége felé tartott. Egy őrmester, egy fényképész és egy cilinderes, nagydarab, nyájas úr társaságában egy mozgékony detektívfelügyelő a csoport minden tagját kihallgatta, de a tanúvallomásokból nem derült ki semmi.

Denhamet tulajdonképpen még egy lelki megrázkódtatás érte. Amikor belépett Armingdale lakásába, egy pillanatig úgy vélte, megtalálta a hiányzó szobát. A megszokott mintás spanyol borszékek, az ebédlőasztal, a faragott csecsebecsék ismerős lidércálomként üdvözölték. És a pohárszék felett ott függött az ismerős kép – egy kislány, amint oldalvást néz egy nyaláb rózsára.

– Nem ez az? – kérdezte gyorsan Anita.

– Ugyanaz a téma, de nem ugyanaz a kép. Ez olaj. Mit gondolsz, mifajta játék folyik itt?

Anita hátrapolantott a válla fölött. A rendőrség megérkezése előtt felöltözött, és Ron úgy vélte, a kelleténél jobban is kikészítette magát.

– Gyorsan, Ron, mielőtt ideérnek. Igaz, amit meséltél?

– Persze. Csak nem képezed...

– Ó, nem tudom, nem is érdekel. De szeretném, ha nekem megmondanád. Ugye nem te ölted meg, Ron?

Ideje sem volt válaszolni, a lány már intett is, hogy hallgasson. Sir Rufus Armingdale, Conyers és Evans léptek be a hallból, és velük az a nagydarab, nyájas férfi, aki Davidson felügyelővel érkezett. Kiderült, hogy March ezredesnek hívják.

– Hát kérem – magyarázta széles mozdulatokkal –, én nem hivatalosan vagyok itt. Történetesen színházban voltam, és utána benéztem Davidson felügyelőhöz egy kis csevegésre, ő pedig megkért, jöjjenek velem. Ha tehát nem tetszenek a kérdéseim, csak szóljanak, hogy fogjam be a számat. Történetesen viszont van némi közöm a Yardhoz...

– Ismerem önt, ezredes – mondta ferde vigyorral Conyers. – A „limlom“ osztályt vezeti, a D-3-at. Egyesek Bolondok Házának nevezik.

March ezredes komoly ábrázattal bólintott. Sötét színű felöltőt viselt, a cilindert kissé hátralökte hatalmas koponyáján. Ez meg a pirosposzsgás arc, a fakó bajusz és a nyájas kék szem a vicclapok testes ezredesfigurájává tették. Öblös pipát szívott, pontosabban: inkább szimatolta a füstöt az öbléből, semmint a szárából szívta. Láthatólag remek hangulatban volt.

– Megtisztelő – biztosította őket. – Végtére is valakinek ki kell vizsgálnia a furcsa bejelentéseket is. Ha valaki bejön, és – mondjuk – panaszt tesz, hogy Stepney negyedét egy kék malac tartja rémületben, el kell döntenem, örültről van-e szó, tévedésről, heccről vagy komoly büntettről. Különben egy csomó értékes ember csak az idejét vesztegetné. El sem hinnék, hány ilyen bejelentés érkezik hozzánk. Én arra gondoltam, Davidson felügyelővel együtt,

hogy itt is hasonló a helyzet. Ha nem neheztelnének néhány furcsa kérdésért...

– Tegyen fel, ahányat csak óhajt – szólalt meg Sir Rufus Armingdale. – Feltéve, hogy van még remény a megoldására ennek az átkozott...

– Ami azt illeti – vágott a szavába a homlokát ráncolva March ezredes –, Davidson felügyelőnek oka van feltételezni, hogy már kezében is a megoldás. Úgyes ember ez a Davidson.

Csönd ereszkedett rájuk. Volt valami önkéntelenül is baljós March ezredes nyájas hanghordozásában. Egy darabig senki sem merte megkérdezni, mit akar ezzel mondani.

– Kezében a megoldás? – ismételte meg Hubert Conyers.

– Kezdjük talán önnel, Sir Rufus – folytatta March végtelenül udvariasan. – Azt mondta a felügyelőnek, hogy személyesen nem ismeri Daniel Randolphot. De úgy hitszik, mindenki tudja, hogy önnel akart találkozni Angliában.

Armingdale habozott.

– Nem tudom, mi volt a szándéka. Lehet, hogy többek között ezért jött Angliába. Valószínűleg. Irt erről nekem Amerikából. De még nem kerestem fel, és én nem kerestem fel őt elsőnek. Üzleti szempontból nem lett volna okos.

– Mifajta üzletről lett volna szó, Sir Rufus?

– Opciót akart vásárolni néhány ingatlanomra... mindegy, hogy hol. Ha ragaszkodik hozzá, négyszemközt megmondom.

– Nagy pénzről volt szó?

– Körülbelül négyezerről. – Armingdale láthatóan vívódott magával.

– Tehát nem volt jelentős ügylet. És ön ráállt volna?

– Valószínűleg.

March ezredes szórakozott pillantása a pohárszék fölött függő képre vándorolt.

– Nicsak, Sir Rufus, egy Greuze! A Kislány kankalinokkal. Ha jól tudom, nemrégiben jelent meg róla természetes nagyságban egy egész oldalas reprodukció a *Metropolitan Illustrated News*ban.

– Jól tudja – válaszolt Armingdale, majd hozzáfűzte: – Szépiában.

Volt valami ebben az utólag hozzátoldott szóban, ami mindenkit arra készítetett, hogy közelebb lépjen hozzá, és megnézze magának. Rejtélyes féligazság volt: senki sem tudta, mit jelent.

– Pontosan. Csak két kérdést még. Jól tudom, hogy mindegyik lakásból tűzlétra vezet az épület mögötti sikátorba?

– Igen. No és?

– Ugyanaz a kulcs nyitja valamennyi lakás ajtaját?

– Természetesen nem. Mindegyiken más a zár.

– Köszönöm. Most pedig önhöz egy kérdés, Mr. Conyers. Nős?

Eddig úgy nézett rá Conyers, olyan fürkésző várakozással, mint egy utcakölyök, aki arra készül, hogy betör egy ablakot, aztán elinal. Most kifejezetten fenyegető lett a tekintete.

– Hogy nős vagyok-e? Nem.

– Inast nem tart?

– A válasz erre, ezredes, hangos és hosszan tartó kacagás. Őszintén szólva, nem tetszik nekem az ön „társasági“ modora. Beston, a bűnügyi riporterünk jól ismeri önt. Neki mindig ezt mondja: „A fene egye meg magát, Beston, ha egyetlen szóval is célozni próbál erre a nyavalyás esetre, megnyúzom.“ Mit számít, hogy nős vagyok-e vagy sem, és hogy tartok-e inast vagy sem?

– Nagyon sokat – felelte komoly képpel March. – És most halljuk Bruce kisasszonyt. Mi a foglalkozása?

– Belsőépítész vagyok.

Nevetni kezdett, kicsit hisztérikusan. Hátradólt a magas támlájú székből, és nevetett, nevetett, amíg ki nem csordultak a könnyei.

– Végtelenül sajnálom – folytatta, és kinyújtotta a kezét, mintha meg akarná őket állítani –, de hát nem értik? A gyilkosságot egy belsőépítész követte el. Ez a titka az egésznek.

March ezredes megakadályozta Armingdale megdöbbszent tiltakozását.

– Folytassa – szólt élesen a lányra.

– Elsőnek én gondoltam rá. Természetesen nincs semmiféle „eltűnt szoba“. Valamelyik nappalit egyszerűen átrendezték. A bútorok, az asztalok, székek, pohárszékek minden szobában teljesen egyformák. Különbség csak apró, elmozdítható tárgyakban van köztük, képekben, lámpaernyőkben, könyvtámaszokban, amelyeket percek alatt ki lehet cserélni. Ron véletlenül éppen akkor sétált be a gyilkos lakásába, miután az az öregurat eltette láb alól. Ez rendkívül kínos helyzetbe hozta a gyilkost. Ha csak meg nem öli Ront is, rajtakapják a hullával, és Ron azonosítani tudja a lakást. De jobb ötlete támadt. A hullát leküldte a

liften, Ront meg kivonszolta a hallba. Utána egyszerűen átrendezte a díszleteket. Aztán nyugodtan leülhetett; bárki megpróbálhatta azonosítani, abban a szobában volt-e a hulla.

Anita arcát a dac vagy a félelem pírja öntötte el.

– Tűz – mondta March ezredes. – Tűz, tűz. Ezért morfondíroztam azon, nem tudná-e megmondani nekünk, mi is történt tulajdonképpen.

– Nem értem.

– Nos, a szobák átrendezése a lakóknak tiltva van. Tehát fel kell tételeznünk, hogy előzőleg senki sem járt a lakásban, senki sem láthatta, milyen volt eredetileg a berendezése. Azt is fel kell tételeznünk, hogy a tettes hozzájuthatott új lámpaernyőkhöz, képekhez, könyvtámaszokhoz, még hozzá az éjszaka kellős közepén. Mondja, nem rosszul fogta meg a dolgot?

– Rosszul?

March ezredes hangjából eltűnt minden udvariasság.

– Valaki előbb készített el egy hamis szobát. Berendezte az új lámpaernyőkkel, könyvtámaszokkal, egy jól ismert kép másolatával, még új függönyökkel is. Ebben a szobában fogadta Randolphot. És ebben ölte meg. Utána persze eltávolította a csecsebecsüket, és visszaállította a szoba eredeti képét. De Ronald Denham még a preparált szobába sétált be. Ezért nem ismerte fel, Denham úr...

– Mit nem ismertem fel? – mennydörgött Denham. – Hát hol voltam?

– A saját lakása nappalijában – felelte March ezredes igen komolyan. – Ha józan lett volna, eltéveszthette volna az ajtót. De úgy teleszívta magát pezsgóval, hogy az ösztönei igenis a lakásába vezették.

Két ajtaja volt a szobának, s most mindkettőben egy-egy kék ruhás rendőr jelent meg. March intésére előlépett Davidson felügyelő.

– Thomas Evans, letartóztatom Daniel Randolph meggyilkolásáért. Figyelmeztetem, hogy bármit mond, jegyzőkönyvbe kerül, és a tárgyaláson a bíróság bizonyítékként használhatja fel.

– Ugyan már! – tiltakozott March ezredes, amikor másnap összegyűltek Armingdale lakásában. – Elég egyszerű volt az eset. Kétszer annyi bajunk volt azzal a fickóval Bayswaterben, aki lelopta az összes narancsot. És minden tény adva volt.

Evans mint Sir Rufus egyik legmagasabb állású, bizalmát feltétlenül élvező alkalmazottja, természetesen mindent tudhatott a Randolphfal tervezett ügyletről. Kitervelt egy szeniális csalást. Bizonyos vagyok benne, hogy csupán egy csalást terveit ki.

Mármost úgy volt, Sir Rufus, hogy ön tegnap délután Manchesterbe utazik, s egy hétig ott marad. (Denham úr ezt az éjszakai portástól tudta meg, amikor az óva intette őt, hogy ne énekeljen.) A lakása tehát üresen maradt volna. Evans, önnek adva ki magát, felhívta Randolphot, és megkérte, jöjjön el a lakására, este tizenegy órára, és kössék meg az üzletet. Hozzátette: *előfordulhat*, hogy ügyei közben Manchesterbe szólítják, ebben az esetben azonban a titkáránál lesznek aláírva a szükséges iratok.

Könnyűnek ígérkezett a dolog. Evans a tűzlétrán és az ablakon át behatolt volna a lakásába. Kiadta volna magát a titkárának. Randolph – aki, ne feledjük, mindig készpénzzel fizetett, még ha egymillióról volt is szó – egy

hamis dokumentumért cserébe átadott volna egy köteg bankjegyet.

Ugyan mire gyanakodhatott volna Randolph? Mint az újságolvasók többsége, ő is tudta, hogy Sir Rufus a Medici Court második emeletén lakik. Láta Sir Rufus fényképeit kedvenc Greuze-ével a pohárszék fölött. Még ha a portástól kért volna is eligazítást, az a megfelelő lakásba irányította volna. És ha a portás azt mondta volna, hogy ön Manchesterben van, a talaj elő volt készítve, Randolph ekkor Sir Rufus titkárát kereste volna.

Csakhogy, sajnos, közbejött valami. Sir Rufus úgy döntött, hogy nem utazik Manchesterbe. Tegnap délután döntött így, amikor Evans már mindent előkészített, és Randolphnak be kellett futnia. És Evansnak kellett a pénz, sőt miként ma kiderítettük, égető szüksége volt rá. Meg kellett szereznie azt a négyezer fontot.

Tehát kieszelt egy másik tervet. Sir Rufus otthon lesz, tehát az ő lakását nem használhatja. De ha minden szoba pontosan egyforma, kivéve a dekorációt, miért ne *utánozhatná* Sir Rufus lakását? A terv egyébként változatlanul ugyanaz marad, csak Randolphot kell máshová irányítani. Tizenegykor kell feljönnie a liften. Evans a nyitott ajtóban fogja várni, és betessékeli abba a lakásba, amely a felületes szemlélőben Sir Rufus lakásának a benyomását kelti. Az ajtókon aprók a számok, és miként tudjuk, Randolph nemcsak rövidlátó, hanem majdnem vak volt. Ha Evans egy kicsit elváltoztatja a külsejét, akármilyen ügyetlenül is, utána sohasem lesz azonosítható azzal az emberrel, aki becsapta Randolphot. És a Denhammel közös lakást kockázat nélkül felhasználhatja.

– Hát persze! – kiáltott fel Anita. – Ron legénybúcsúra ment. Rendes körülmények közt hajnali kettőig, háromig vett volna részt a dínomdánomon, csakhogy megjavult, és korábban hazajött.

– Én még mindig nem tudom elhinni – dünnyögte makacsul Denham. – Tom Evans mint gyilkos?

– Nem akart ő gyilkolni – felelte March ezredes. – Csakhogy Randolph gyanakodni kezdett, és ezt nem is rejtette véka alá. És Evans, aki gyakorlatias ember, kénytelen volt megölni őt. Ugye sejtik, miért gyanakodott Randolph?

– Miért?

– Mert Evans színvak. Kár – folytatta szomorúan March ezredes. – Kezdetől fogva nyilvánvaló volt, hogy a gyilkosságot egy színvak követte el. S e fogyatékkal önök közül senki sem rendelkezik. Ami Sir Rufust illeti, nem tudok elképzelni valószínűtlenebb dolgot, mint egy színvak műgyűjtőt – legfeljebb egy színvak belsőépítésszt. Conyers úr öltönyének, ingeinek, nyakkendőinek gondosan összeválogatott barna vagy kék árnyalatai azt bizonyítják, hogy jó szeme van színhatásokhoz. És nincs se felesége, se inasa, aki a színeket helyette válogatná össze.

Evans azonban nemcsak részben, hanem teljesen színvak. Éppen önök mesélték el ennek frappáns bizonyítékát, Pearson felhozta Randolph tetemét a liftben. Amikor Evans közelebb lépett, Pearson figyelmeztette, hogy ne nyúljon a hullához, mert véres. Evans erre megkérdezte: „Hol?” – noha éppen lefelé bámult a kicsi, fényesen kivilágított lift szürke gumipadlóján a vörös foltra. A vörös színt csak zöld vagy sárga felületen érzékelik a színvakok.

Ezért húzta rá Randolphra fordítva az esőkabátot is. Randolph levette a kalapját és a kabátját, amikor belépett a lakásba. Miután Evans leszúrta egy zsebkéssel, visszatette a fejére a kalapot, és ráadta a kabátot, csak azután szabadult meg a tetemtől. De nem tudott különbséget tenni a varrás nélküli esőkabát sárga külső és zöld belső része között.

Ön, Mr. Denham, a saját kulcsával lépett be a lakásba – s ez már önmagában elárulta nekünk az „eltűnt“ szoba hollétét, mivel a házban nincs két egyforma kulcs. Azt hiszem, Bruce kisasszony is azonnal meg tudta volna mondani, melyik az „eltűnt“ szoba. Hajlamos vagyok feltételezni, hogy látta is Randolphot belépni az ön lakásába, és attól félt, hogy valamilyen módon ön is benne van a gyilkosságban.

– Hát igen... – jegyezte meg Anita bölcsen.

– Egyébként ön közölte a hulláról, hogy fordítva van rajta a kabát, azért igazította ki Evans tévedését, mielőtt a liftbe rakta a tetemet. Önt persze kénytelen volt leütni, bár komoly kárt nem akart tenni önben. A tűzlétrán lemászott a sikátorba, megszabadult a színházi kellékektől, bár olyan ostoba volt, hogy a pénzt meg a zsebkést magánál tartotta; a motozásnál meg is találtuk. Amikor visszatért, szokás szerint a személyliftet használta, mintha csak a hivatalából jönne. És őszintén aggódott, amikor Önt még mindig eszméletlenül találta kint a hallban.

Csönd lett, aztán Armingdale felhorkant.

– De hát ez a színvakság! Mi köze ennek a megoldáshoz? Honnan gondolta, hogy a gyilkosnak színvaknak kell lennie?

March ezredes feléje fordult és rábámult. Aztán lassú, szomorkás mosollyal megcsóválta a fejét.

– Hát még mindig nem érti? Ez volt a kiindulópont. Ugyanazon oknál fogva kezdtünk gyanakodni, mint előzőleg az áldozat. Szegény öreg Randolph nem volt művészeti kritikus. Bármilyen szokványos színes mázsolmányt elfogadott volna a Kislány kankalinokkal eredetijeként, amelyre számított. Evans azonban éppen arra az egyetlen dologra nem ügyelt, amelyre még egy rövidlátó is ügyelt volna: a színre. Mindenáron Sir Rufus lakásának benyomását akarta kelteni, és színes olajfestményként ostoba fejjel a képes hetilap szépiareprodukcióját akasztotta a falra.

Keszthelyi Tibor fordítása

Megjelent az Éjszakai ügyelet – Tíz detektívtörténet (1980) című válogatáskötetben

Halál az öltözőben

Jim Matthews éppen akkor lépett be az Orient Clubba, amikor a helyiségben a világítás fokozatosan csökkent, szinte a teljes sötétségig. Csak annyi fény maradt, hogy botladozás nélkül követni tudta az asztalok között ügyesen kigyózó főpincért; mondhatni, csupán a hófehér abroszok világítottak, valamint a férfiak ingmellei és a fedetlen női vállak. A túlfűtött, cigarettafüst-szagú terem puha sűrűségében Matthews úgy érezte, mintha vatta venné körül.

Ekkor peregni kezdtek a dobok. Az ilyen éjszakai szórakozóhelyeken szokásos mozgolódás és fojtott hangú társalgás moraja elcsitult. A pergés tam-tam ritmusba váltott át, és kék reflektorfény söpörte végig a fényesre viaszolt táncparkettet, olykor sugárba fogva a zenészeket, akik közül az ütősök immár mennydörgésszerű zajt teremtettek. A reflektornak hála, Jim haloványan látta maga előtt az enyhén meghajló főurat, aki kézmozdulatával jelezte a szabad helyet a porond közvetlen közelében lévő, tehát a műsort nézőnek igen előnyös asztalnál. Csak egy baj volt vele: valaki már ott ült.

A fehér szőrmesálas lány mintha meghökkent volna, amikor észrevette őket. A kék fény derengésében csak a barna haját, a kissé szétálló szemét lehetett kivenni, no meg – előtte – a pezsgősüveget és a *Foglalt* felirat megvillanó fémkeretét.

A dobok egetrázó lármájában Jim Matthews hiába próbált néhány szóval elnézést kérni a lánytól, miközben

kézmozdulattal figyelmeztette kalauzolóját a terítón hivalkodó táblára: az illető a bennfentes viszolyogtató fölényével vont vállat, fejével jelezte mindkettőjüknek: az elhelyezésre más megoldás nincs. Majd, miközben az új vendég tovább folytatta a pantomimjátékot – pedig gyűlölte a feltűnést – a főúrnak sikerült Jim föléhez férkőznie: – Miss Raport... táncol – közölte halkán, miközben ujjával a táncporond előtti, széthúzásra váró függönyre mutatott. Szinte brutálisan ültette le vendégét, majd eltűnt. Matthews azon mérgelődött magában, hogy a főpincér tudomást sem akar venni arról, mi a lány véleménye az egészről. Még csak rá sem pillantott. Aminek alkalmasint aligha volt jelentősége, Jim mégis utálni kezdte az Orient Clubban honos viselkedési módit. A fehérsálas lány felé hajolva megpróbált ordítani: „Igazán sajnálom!” Úgy látta, mintha a lány mosolyogna és biccentene. De aztán mindketten a parkett felé néztek, mert Francine Raport belibbent és elkezdte lejteni a jávaiak kultikus táncát.

A reflektor fényébe, öltözéke fémcsüngőinek halk csilingelése közepette, magasra tornyozott hajú, karcsú jelenség került. Francine Raport szépsége – noha Hollandiában született és New Yorkban nevelkedett – kifejezetten keleti jellegű volt, amit vastag sminkje inkább előnytelenné tett, mintsem kiemelte volna: arcát egyfajta merev maszkká keményítette. Kicsiny teste volt, ámbraszínű bőrrel, izmos alakját kellemes gömolyűségek nőiesítették. Olajosan fényes fémjelmeze alól csupán csöppnyi meztelensége bukkant elő. Karjai végigsiklottak a testén, mielőtt a feje fölé emelte, kifordított tenyérrel. A szakrális mozdulatok koreográfiája folytatódott.

Közben Jim Matthews azon töprengett, hogy ő nem éppen Raport kisasszony magánszámát nézni jött ide. (Egyébként jóval többet tudott róla, mint a jelenlévők többsége. Negyvenéves lehetett – nem látszott annyinak – és Tony Taplin oldalán meglehetősen egyenetlen karriert futott be.) Tényleg, hol lehet most Taplin? Kissé fölemelkedett a székén, hogy körbenézessen, és meg is látta: az Orient Club tulajdonosa a zenekari emelvény mellett állt, a reflektor közelében. Idáig rendben van – gondolta Jim és szórakozottan nyugtázta közben asztaltársa távozását, aki beleveszve a sötétségbe, a zenekar felé tartott, melyben a vonósok kezdték átvenni a főszerepet, noha a ritmus tovább gyorsult. A férfi úgy érezte, mintha vészcsengő szólalna meg benne: valami itt történni fog.

Francine Raport rémült volt. Jimnek fogalma sem volt róla, miért. A félelem a nő mozdulatain is látszott, a kezek játékán, a tekintetén. Kívánatos teste egy papnőére hasonlított, aki kihívta maga ellen a szentély istenének haragját. Talán egy pillanattal korábban is fejezte be táncát, mint kellett volna. Talán a fények is a kelleténél egy másodperccel hamarabb gyúltak ki a helyiségben. Így láthatta meg Jim, hogy kényszerű partnernője éppen visszatérni készült az asztalhoz, még néhány méterre volt tőle. A váratlan lámpafény meghökkentette a lányt. Éppen a táskájába csúsztatott valamit, s mielőtt a patentzár kattant volna, Matthews észrevette, mi volt a kezében: egy férfilevéltárca.

Miközben felcsattant a táncosnőnek szóló tapsvihar, igyekezett a lány szemébe nézni, ám az előrehajolt kissé, mintha nemcsak a bőrtárcát akarta volna elrejtetni mások

tekintete elől, hanem a kézitáskáját is... eközben elvörösödött zavarában. Franciën Raport hálásan megköszönte az ünneplést, és a függönyt föllebbentve kiszaladt a porondról az öltözőjébe. Az egyik szaxofonos búsan behangolta a hangszerét, s ezzel mintegy jelt adott a zenekarnak: fergeteges táncszámba kezdtek. A közönség megmozdult, kissé odébsodorva a fehérsálas lányt, aki erre végképp pánikba esett és elmenekült a helyszínről. Jim halkan fölkiáltott meglepetésében és habozás nélkül utánament. Végül is ez volt a munkája...

A párok elárasztották a parkettet; a vastagon úszó cigarettafüst ködében szinte irreálisnak tűntek. Oly nagy volt még a tolongás az asztalok körül, hogy Jim úgy érezte magát, mint a futballpálya zsúfolt állóhelyén. A mikrofonból Tony Taplin mélyen zengő hangja hallatszott: „Hölgyeim és uraim, a zenekar önöknek játszik!” A fehér sálat figyelve Jim utat vágott magának. A lány – akárcsak Francine – a függönynyíláson át távozott, és amikor a férfi odaért, nem múlhatott el több idő fél percnél. Mégis, mire Jim a függöny mögé került, az asztaltárs eltűnt.

Folyosón találta magát, jobbra-balra csukott ajtók. A világítás gyér volt, a hely elhanyagolt, koszos és püderszagú. Amellett néptelen. A falak szinte rázkódtak a szinkópás zene okozta rezgéstől. Végül is a folyosó végén kinyílt az egyik ajtó: a fehérsálas lány jött ki rajta és tette be halkan maga után. Lihegett, mint aki szaladt, és megigazította magán a szőrmét. Amikor fölnézett, Jim Matthews már mellette állt.

– Bocsánat... – mondta.

– Igen? – a lány hangja hűvös volt és nyugodt.

Tony Taplin jól választja meg az alkalmazottait, gondolta magában Jim. Ez a lány az Orient Clubhoz tartozik és a zsarolási ügyekben bizonyára éppúgy feltalálja magát, mint maga Francine; de bárhol megállta volna a helyét. A vonásai, sőt, a hangja is azt az enyhe fáradtságérzetet tükrözték, mely állítólag a jó származás egyik jele. Fagyosan csodálkozó tekintettel, felvont szemöldökkel nézett a férfira.

– Megmondaná nekem – folytatta Jim –, mi a célja azzal a bőrtárcával, amit egy perccel ezelőtt a kezításkájába rejtett?

– Miféle tárcáról beszél?

– Na hagyjuk ezt! – vágott közbe szárazon a férfi. Haragos volt és csalódott. – Rendőrtiszt vagyok, hölgyem.

Mind e kijelentésre, mind a kemény hangra meghökkenten reagált a lány. Hitetlenség látszott rajta, tanácstalanság, félelem, és mindemögött mégis valami ironikus fölény bujkált.

– Csakugyan? Nyilván azokhoz tartozik, akik jól szórakoznak a műsoron és utána megbírságozzák az igazgatót, mert szeszesített szolgált fel a megengedett határidőn túl...

– Ehhez nekem semmi közöm – igyekezett türtőztetni magát.

– Csak az előző kérdésemre várok feleletet.

– Nos, képzelje, a levéltárcát a földön találtam. Mivel részemről kevéssé méltányolom Francine Raport kisasszony produkcióját – melytől maguk, férfiak, nyilván ájulatba esnek –, a szám közben inni akartam valamit a bárban. Amikor otthagytam az asztalt, menet közben belebotlottam valamibe és fölvettem. Amikor fölgyulladtak

a lámpák, elhatároztam, hogy megkeresem a tulajdonosát és visszaadom neki.

– És akkor miért nem tette meg?

– Hát mit gondol, miért vagyok itt? Miss Raport, amennyire én tudom (a lány nyugalma nem palástolta gyűlöletét) társtulajdonosa az intézménynek. Lehet, hogy maga szerint föl kellett volna állnom valamelyik asztalra, hogy fennhangon kihirdessem: levéltárcát találtam? Én egyszerűen Miss Raportnak akartam átadni.

– Ez megtörtént?

A lány először fordította félre a fejét, Matthews tekintetét kerülve.

– Nem... nem... nincs itt. Nyilván máshol akadt dolga. És ha maga hajlandó végre lemondani társaságomról, megyek Mr. Taplin-hoz. Ha akarja, kísérjen el.

Valaki nosztalgikus dalt dúdolt. Egy mutatós, szőke nő fehér kötényben és fityulával a fején mesterként mozdulatokkal haladt el mellettük, karján fürdőköpennyel. Szentelenül nézett rájuk és ringó csípőmozgások után benyitott az egyik ajtón. A fehérsálas lány – Jim kiolvasta a szeméből – ekkor akart elszelelni, s ezért a férfi erősen megragadta a csuklóját.

Ugyanakkor a kinyílt ajtó mögül a szőke öltöztető nő sikítása hallatszott.

– Nem én tettem! – kiáltozta hisztérikusan. – Esküszöm, nem én voltam!

A kinyitott ajtó küszöbéig hátrált, ahonnan jól lehetett látni, mi történt. A rendetlenséget tükröző, csiricsaré luxussal berendezett, keleties motívumokkal teli öltöző tükrös asztala előtt ült Francine Raport, felsőtestével ráborulva. Bonyolult frizurája szétzilálódott. Háta

meztelenségét csak a fém-melltartó olajtól csillogó pántjai törték meg, valamint az a hosszú szárú, keskeny pengéjű olló, amit beleszúrtak. Nem volt szép látvány.

Jim úgy lépett be az öltözőbe, hogy továbbra is a markában tartotta a lány kezét. Némi émelygést érzett: ez volt az első gyilkosság eddigi – még rövid – rendőrségi pályafutásában.

A táncosnőnek nemrég olthatták ki az életét; s bármennyire primitívnek tűnt is a fegyver, pontosan szíven szúrták vele. Ellentétben a helyiséggel, a sminkasztalon nem volt rendetlenség, csupán két dolog szúrt szemet; egy nyitott fedelű szantálfa-doboz és a halott ujjai között szorongatott papírdarab.

Tony Taplin behízelt hangja újból áthallatszott a teremből: „Most pedig öröközödek következnek, elsőnek a Szállj, szállj, madár. Mindent bele, fiúk!”

Jim a szóke nőhöz fordult.

– Kicsoda maga?

– Én? Paulának hívnak. – Annyira ki volt borulva, hogy két kézzel fogta a fejét, de az csak ide-oda ingott.

– Az öltöztetőnője?

– Tessék?

– Miss Raport öltöztetőnője?

– Igen, uram. Kihez van szerencsém?

– Hol volt, amikor ő visszajött a szereplés után, ezelőtt néhány perccel?

– Nem itt, uram, be tudom bizonyítani, hogy nem itt! Megbízott, hogy adjak át egy üzenetet Mr. Taplinnak, akit arra kért: jöjjön ide az öltözőjébe, ha ő befejezte a táncot. Át is adtam. És...

– Nyugodjék meg. Tudja, hol a tizenhatos asztal a teremben? Remek. Ott ül mellette egy nagyon magas és nagyon erős férfi, rövid hajjal, szőke bajusszal. Szeplős. March ezredesről van szó. Hívja őt ide, de erről ne szóljon senki másnak. Rendben?

A szőkeség távoztával Jim az asztal felé hajolt és könnyen kisilabizálta, mit írtak az áldozat kezében lévő fecnire: „... mint ez. Aki változatlanul imád – Tommy”.

A finom és ápolt ujjak élettelenül is úgy szorították a papírdarabkát, mintha a másvilágon is a szeretett lénybe csimpaszkodnának.

Jim Matthews nem nyúlt semmihez. Az eset másokra tartozott, nem a D-3-as ügyosztályra, melynek állományából – March ezredessel együtt – azért jöttek ide, hogy egy hírhedt nemzetközi zsebtolvajt tegyenek ártalmatlanná. Ami látszólag sikerült. De valakinek muszáj volt kézbe vennie a dolgot, ha az említett zsebtolvaj összevissza hazudozik az embernek egy gyilkosság színhelyén. A szőrmesálas lányt egy székhez vezette.

– Neve és címe?

– Nem mondhatom meg.

Jim becsukta a noteszét.

– Jogában áll. Egyéb kérdéseimre sem köteles válaszolni. De ezzel csak a saját helyzetét nehezíti.

A lány szeme lassanként könnyel telt meg.

– Az már úgysem lehet nehezebb – suttogetta.

– Miért nem árulta el nekem, hogy tudott a haláláról?

– Ha bolond lennék! Ugyanazt gondolta volna rólam, mint most. Pedig csak benyitottam, megláttam, mi történt, és kijöttem. Ennyit tudok az egészeztől. Ezután már csak

menekülni akartam innen. Tudom, nem hisz nekem, a maga helyében én sem hinném el, pedig ez az igazság.

Kihúzta magát a széken, immár keskeny arccal.

– És a levéltárca?

– Tony Tapliné. Jobb, ha tudja.

– Ellopta tőle?

– Nem. Látja, nem próbálom megjátszani a sértett ártatlanságot, és a kérdésére nem kaptam dührohamot. – Az áldozat felé intett. – Ezek az ő műfajai voltak. – Tehát csakugyan nem loptam el. Taplin elejtette...

– Még magánál van, nemde? Jól tenné, ha átadná.

A lány egyetlen szó nélkül nyúlt a táskájába és Jimnek nyújtotta a tárcát. A férfi egyébként hajlott rá, hogy higgyen neki, ha a lány magatartása – amikor nagyritkán elvesztette magabiztosságát – nem árulkodott volna elhallgatott titkokról.

Egészen egyszerű, fekete tárca volt, dísztelen, monogram nélküli. Ám tartalma annál gazdagabb: ezer font volt benne, gondosan összehajtogatott ötvenes címletekben.

Az ajtóból hangzó kiáltás zavarta meg párbeszédüket. Tony Taplin eltorzult arccal állt a küszöbön, a meggyilkolt táncosnőre meredve.

Még a Taplin tisztességtelen vagy alapvetően züllött voltát ismerők sem tagadták, hogy bizonyos *charme* árad belőle. Egy rádiós műsorvezető betanult mozdulataival, behízselő hangján érintkezett a világgal, mintha szüntelenül mikrofonba beszélne. Az éjszakázások, az ital, az érzéki kilengések alig hagytak nyomot rajta: erősszálú, fekete haja, világos és barátságos szeme, jól borotvált,

ápoló arca illatszerboltok reklámplakátjára illett. De mindebből most semmi sem maradt.

– Ön kicsoda? – kérdezte. Majd, hangosabban: – Úristen, mi történt?

– Nyugodjék meg uram, és ne nyúljon semmihez.

Taplin Francine-hoz rohant. Félénken megérintette a vállát, majd öklével többször saját tenyerébe ütött, szinte dühöngő elkeseredéssel.

– Meghalt – mondta.

– Igen. Igyekszünk...

– Elkapták!... Csak ő létezett a számomra, csak ő! Ki tette? Mondják meg, ki tette, és elintézem.

Sarkon fordult és rájuk bámult. Főleg a lányra.

– Ki tette? És ki maga?

Jim Matthewsnek kezdettől fogva az volt a benyomása, hogy a fehérsálas lány erősen figyel Taplint. Válasza azonban Jimnek szólt:

– Most meggyőződhet valamiről. A tárcával kapcsolatban Mr. Taplin tanúsíthatja, hogy az övé. És azt is, hogy ki vagyok tulajdonképpen. Jótáll értem.

– Ez az öné, uram? – mutatta fel a tárgyat Jim.

– A fenébe a tárcával! – fakadt ki Taplin, majd pislogott és zavartan tette hozzá: – Miféle tárca? Miről beszél?

– Erről ni. A magáé?

– Biztosíthatom, hogy nem.

– És azt is kijelenti, nemde – szólt közbe a lány halkán és nyugodtan –, hogy engem is most lát először?

Taplin mintegy magára erőltetett udvariassággal felelt.

– Asszonyom, fogalmam sincs, miről beszél. Én csak azt tudom, hogy Francine meghalt. Szerettem. És most itt találok, ezzel a szörnyű ollóval a hátában...

Elhallgatott, mintha sírhatnékja támadt volna.

– Maga pedig levéltárcáról motyog szüntelen, csak erre képes. Nem tudom, kicsoda, soha sem találkoztunk. Megölte?

– Talán az, aki kérdi! – vágott vissza a lány.

A másik megpróbált uralkodni a hangján. –

Sok mindent tettem életem során – válaszolta fojtottan és még annál is többet feltételeznek rólam, ha az ide kiszállt rendőri erőkre gondolok. De az biztos, hogy nem öltem meg Francine-t. A zenekari pódiumon tartózkodtam attól fogva, hogy táncolni kezdett, és onnan csak egy perccel ezelőtt távoztam.

Igaza volt. Nemcsak Jim ismerte el magában, hanem szemmel láthatóan a lány is.

– Ötvenen tanúskodhatnak róla. – Taplin szinte csodálkozva nézett maga elé. – Talán először állok életemben gyanún felül piszkos ügyben. És éppen most, ennél a borzalmas esetnél.

– Jól mondja, szörnyen piszkos ügy! – helyeselt valaki mögöttük.

A hang March ezredesé volt. Száztíz kilója betöltötte az ajtókeretet. Két hüvelykujját mellényzsebébe akasztva állt ott, sok jót nem ígérő tekintettel.

– Jó estét, zsernyák – vetette oda Taplin minden sértő szándék nélkül. – Mindnyájunkat bekasztliz?

– Jó estét – köszönt vissza komolyan March. – Én biztosan nem. Telefonáltam a kerületi kaptányságra, ez az ő dolguk lesz. Én azért jöttem ide, hogy véget vessek a legújabb és legrafináltabb Taplin-féle szélhámosságnak.

– Képtelen vagyok követni a gondolatait – jegyezte meg Taplin harapósan.

March ezredes hosszan tanulmányozta a mulatótulajdonost és valamiféle csodálat ült ki széles arcára.

– Kedves jó Anthony – mondta lassan – én zseninek tartom magát. Lőfegyvere nincs. Még kidobóembert sem alkalmaz. Fegyvere: a pszichológia.

Mosolya kiteljesedett, egyszersmind fenyegetővé vált.

– Akárhol megnyílik egy új Orient Club – és ez elég gyakran megtörténik szerte a világban mindig kieszel valami új módszert, hogy kifossza vendégeit. Párizs és New York példája bizonyít. Itt finomabb eszközökhöz folyamodik, ebben az ékszerdobozban. Napokig törtem a fejemet rajta, vizes törülközővel a koponyámon, milyen trükköt talált ki ezúttal.

– Valóban?

– Az észrevétlen kopasztást. Hogy a kárvallottak ne is tudhassanak róla.

March, mintha hirtelen eszébe jutott volna valami, nagy léptekkel keresztülment a szobán, és Francine Raport holttestét nézte meg közelebbről, láthatóan anélkül, hogy valójában törődött volna vele. Csak éppen úgy beszélt tovább, hogy nem pillantott sem Taplinra, sem a lányra.

– Ez most egy sajátos zsebtolvajlás. Az éjszakai mulatókban a vendégek isznak; sokan közülük elfogadható mértékben, mások kiadósan fogyasztanak, de az egyéni tűrőképességet nehéz fölmérni, tehát a számlázási csalás előbb-utóbb lelepleződné – és akkor lőttek a Club hírnevének. Elég egyetlen ilyen botrány, és becsukhatnák a boltot. Van jobb módszer.

Az ezredes hatásszünetet tartott.

– Az illuminált állapotban lévő férfi ugyanis a legritkább esetben emlékszik arra, pontosan mennyi pénzzel indult is el hazuról. Ha ne adj’ isten, hajnalban, utólag, kasszát csinál otthon, és néhány fonttal nem tud elszámolni magának, aligha tépelődik rajta, azt hiszi, nem emlékszik valamilyen kiadására. Mindnyájan így vagyunk ezzel. Eszébe sem ötlik, hogy a mulatóban ügyesen megszabadították a levéltárcájától, kiemelték belőle – maximum – három-négy fontot, s utána „visszalopták” a belső zsebébe. Az összeg csekélysége nevetségesnek tűnik egy személyre vetítve, de sok kicsi sokra megy! Nagyon sokra – mondjuk egy hét alatt. Gratulálok, Mr. Taplin!

Csönd támadt. Taplin arc kifejezésén Jim Matthews nem tudott eligazodni.

– Összevissza beszél – szólalt meg emez. – Mit tud bizonyítani?

– Vajmi keveset – felelte az ezredes, elfordulva az öltözőasztaltól. – Sikerült volna, ha ez az ifjú hölgy meg nem keveri a kártyákat...

– Vagyis – vetette közbe a fehérsálas lány – zsebtolvajnak tart?

– A legkevésbé sem, ám nem csodálkozom rajta, hogy Matthews felült a látszatnak. A maga neve feltehetően Joan Forsythe. Kensingtonban lakik – a pontos címet elfelejtettem és van egy Thomas nevű bátyja, diplomáciai szolgálatban. Azt is tudom, mit akart a tárcával...

A lány fölugrott ülő helyéből.

– Nem lopta azt el senkitől – folytatta March szárazon –, csak át akarta adni valakinek. Gondolom, Taplinnak. Matthews, elmesélné nekünk, hogyan is történtek a dolgok?

Jim beszámolója közben az ezredes megőrizte fölényes mosolyát.

– Így még világosabb az ügy – nyugtázta. – A tárcában lévő összeg annak a zsarolásnak a gyümölcse, melynek tárgya a Francine kisasszonnyal szerelmi viszonyt folytató Thomas Forsythe volt. Azt az utasítást kapta tőle, nemde, hogy a teremben, tanúk előtt nyújtsa át Taplinnak a pénzt, a következő szavakkal: „Ez ugye az öné?” Amikor a zenekari emelvényhez ért, hirtelen elillant a bátorsága, és úgy döntött, inkább Miss Raportnak adja át. Kisdéd játékaikban (Párizsban is éltek vele) ezt a mozzanatot is belekalkulálták Taplinék – egészítette ki magát szomorúan March ezredes.

Taplin energiája és dinamizmusa lassacskán visszatért. A tekintete még fáradt volt, mint a színészé egy különlegesen nehéz szerep eljátszása után. De nem sértődött meg. Csak hihetetlenül rázta a fejét.

– Gyorsan és elhamarkodottan következtesd, barátom. Az effajta beszédre könnyen ráfizethet. Nekem fogalmam sincs, miről beszél. Folytassa csak, maga áll a szószéken...

– Csakugyan? – kérdezte a lány. Néhány másodpercig úgy tűnt, képtelen eldönteni, megkönnyebbüljön, dühös legyen, vagy éppen kétségbeessen. De végül is fagyos határozottsága kerekedett felül, mely mögött nagyon emberi gyöngeség és csöppnyi gyanakvás rejtőzött.

– Meglátogatta Tommyt? – támadt az ezredesre.

– Ő keresett föl minket, Forsythe kisasszony. Az elmúlt héten, hogy a segítségünket kérje. Amikor az általunk kieszelt csapda felállításában kértük részvételét, váratlanul meggondolta magát. Nélküle kellett cselekednünk.

– És én mit tehettem volna? – fakadt ki a lány szenvedélyesen. – Vissza kellett szereznem tőlük Tommy leveleit. Azok két pennyt sem érnek, ha a bátyám más pályán dolgozik. De most remek ajánlatot kapott: a római vagy a párizsi nagykövetségen dolgozhatna, ha...

– Azt hiszem, ostobán viselkedtem – morogta Jim. – Elnézést a baklövésémért, ezredes...

– Miért mentegeti magát? – kérdezte Joan. – Talán nem fogott zsebtolvajt, de ki tudja, nem vagyok-e gyilkos? Nézze csak azt a cetlit, Francine kezében, az őt imádó Tommy aláírásával. Valaki letépett egy darabot a bátyám egyik leveléből, és a zseniális Mr. Taplin ezt éppoly jól tudja, mint én.

– Ebbe nem vagyok beavatva – ríposztzott Taplin. – Lehet, hogy Francine üzletelt bizonyos levelekkel, saját kontójára. De ha voltak nála ilyenek, hol találhatók?

March ezredes nagyon is komolyan vette az elhangzottakat, ismét a papírdarab fölé hajolt, lefejtette róla a merev ujjakat, hogy a finom bőré tenyeret is megvizsgálhassa. Mind a kéz, mind a kar láthatólag legalább annyira érdekelte, mint a levéltöredék.

– Nos, Miss Forsythe – szólt hátra March –, most már megkaparintotta a kompromittáló levelet?

– Nem! Már megmondtam egyszer. – Jim felé intett, igazolását kérve. – Megmondtam ennek az úrnak, hogy Francine már halott volt, amikor beléptem az öltözőbe, ahol legfeljebb, ha fél percet töltöttem. Semmiféle levelet nem találtam, tessék, motozzanak meg. A levelekről Taplin rendelkezett. És most is ő rejtegeti.

– Nálam nincs és nem volt semmi ilyesmi.

A lány váratlanul lehiggadt és inkább kíváncsian, mint gyűlölködve vizsgálgatta Taplint. Szava tárgyilagosan hűvös volt, mint a diagnózis.

– Ritka ocsmány fráter maga...

– Lehetséges – ismerte be Taplin készségesen. – Egyikünk sem tökéletes, még ön sem, kisasszony, aki alaposan benne van a lekvárban; ezt jó lesz tudomásul vennie, és akkor talán megtakarítaná a vádaskodásait. Én viszont patyolattiszta vagyok az ügyben. Más tette el láb alól e szerencsétlen teremtest – nekem nem is lett volna módom rá, mint már hallotta, Miss Forsythe-on még mindig látszott az ámulat, amikor szinte magának magyarázott, hallgatósága előtt:

– Az egészben az a legszörnyűbb, hogy a bátyám nem sarokba szorított bűnöző, aki bármi szégyellni valót tett volna. Belebolondult ebbe a nőbe, költött rá, na és? Csak a politikai karriernél számít ez botránynak; ám ezek természetesnek találták, hogy kihasználják a helyzetet...

Nagyot sóhajtott, mielőtt folytatta volna.

– Önt bizonyos elismerésre készítették a zsarolók, ezredes. Hát... nem tudom. Lehet, hogy nincs igazam, de tőlem meg Tommytól jóformán mindent elvettek, amink csak volt, és bizonyos, hogy sok ilyen áldozatuk van. Ha hisz ennek az embernek, Mr. March (és úgy látom, hajlamos rá), ha belekeveredek ebbe az ügybe, annak a következményét Tommy foga viselni. Óhatatlanul. És nem Taplin. Vagyis a dörzsölt bűnözők mindig megüszsák valahogy...

– Nem hiszem, Miss Forsythe.

Volt valami az ezredes hangjában, ami miatt mindnyájan felé fordultak. Az öltözőbéli csend pedig

mintha átterjedt volna az egész épületre. A zenekar már nem játszott, a teremből jövő tompított hangzavar, mely az imént fölerősödött, szinte teljesen lehalkult: a vendégek elhallgattak. Jim tudta, miért. Észrevették a rendőri egyenruhákat a kijáratoknál.

– Jöjjön csak be – fordult March az ajtó felé. – Maga, igen, Paula – ha jól tudom. Az öltöztetőnő. Lépjen közelebb.

A szőkeség engedelmeskedett. Szinte belopakodott, mint a macska. Nem látszott idegesnek, kerekre nyílt szemében inkább valamiféle kihívó fény lappangott.

– Nem láttam én már valahol? – kérdezte az ezredes.

– Lehetséges – vágta rá azonnal a megszólított. – Két vagy három évet töltöttem a Thin Hat Clubban. És hat hónapot –, az Odaliszkban.

– Sose voltam a Thin Hat Clubban. Találkozásunk frissebb keletű, úgy tűnik...

A nő vállat vont.

– Rendben van, felejtsük el – folytatta March különös, lefojtott hangon. – Mondja, hány öltöző van itt a folyosón?

– Kettő, ezen kívül, uram.

– Más is fellép a műsorban Miss Raporton kívül?

– Nem.

– És a lányok – a konzumnőket értem alatta – abban a két helyiségben öltöznek?

Taplin kis híján közbeavatkozott, de Paula, aki változatlanul a szemét meresztette, mintha hipnotizálni akart volna valakit, megelőzte.

– Dehogy. Miss Raport nem engedte volna...

– Mikor látta őt élve utoljára?

– Amikor kijött a színpadról. Megkért, továbbítsak egy üzenetet Mr. Taplinnak.

– Tehát magának is van alibije – az ezredes váratlanul udvariassá vált. – Mi tulajdonképpen zsebtolvaj után kutatunk, elárulom. Megmutatná nekem a kezét?

– A kezemet?

– Igen. Mindkettőt.

A szókeség habozott, Taplinra sandított, majd kényszeredetten előrenyújtotta karját.

– Mit próbál itt bizonyítani? – gurult be Taplin. – Hogy neki bármi köze lehet Francine halálához? Végig a táncparkett mellett tartózkodott. Ha meg zsebtolvajnak tartja, alaposan melléfog. – Hangja tovább élesedett. – Esküszöm, megbolondult. Mire számít, mit talál a kezén? Padlóviaszt vagy méhpempőt?

– Nem – válaszolta March nyugodtan. – Olajat. És igaza van, Paula végig a táncparkettnél tartózkodott.

A nő visszarántotta a kezét, mintha megégette volna; de az ezredes erősen fogta a könyökénél és többé már nem engedte el.

– Bizonyos megfigyelések ütöttek szöveget a fejembe – folytatta. – Francine Raport jávai táncát szinte elsötétített teremben táncolta, egyetlen kék reflektor fényében. Olyan volt a maszkja, hogy arca felismerhetetlenné vált. A bőrét – intett a holttest felé – hasonlítsák majd össze Paula bőrével. Vessék össze a két nő testmagasságát, alkatát: az egyezőségek így is szembetűnnek, nemde? Bizony Paula táncolt Francine helyett ma este, aki már holtan hevert az öltözőjében. És ha nem akarja, hogy magát vádoljam a gyilkossággal, kedves hölgyem – szinte megfordította a rikácsoló Paulát a tengelye körül javasolom, vallja be, hogy

a barátja ölte meg az üzlettársát, éppen mielőtt az áldozat színpadra lépett volna.

Tony Taplin megpróbálta kiragadni Paulát az ezredes markából és megakadályozni azt, hogy szólhasson. De a nő rossz cinkosnak bizonyult, mindent beismert, mielőtt a kerületi felügyelő megérkezett volna a helyszínre, hogy bilincset kattintson rájuk.

– A helyettesítési trükköt – magyarázta meg később March a lánynak és Jimnek – elég egyszerű volt kivitelezni. A találékony Taplin, aki magának követelte az élet minden örömét, egyszerűen belefáradt Francine kisasszonyba. Szeretője veszekedős lett, gyanakvó és összeférhetetlen. Amellett öregedni kezdett, költekezett, és önálló ügyletei voltak. Ki kellett iktatni a társulásból. Az inkább mutatós, mint nehéz táncrea épp oly könnyen tanította be Paulát, mint valamikor Francine-t. Kettőjük fölcserélését megkönnyítette, hogy más műsorszám nem lévén, az öltözők környéke kihalt volt. Paula úgy mozgott a porondon, hogy ne lehessen túl közelről szemügyre venni, a tornyos hajkorona, a jelmez és a vastag arcfesték így elegendő volt a teljes megtévesztéshez.

Francine éppen elkészült a beöltözéssel, amikor Taplin leszúrta – közben Paula a szomszédos öltözőben tette magát színpadképessé. Amikor végzett, jelenése előtt, lezárta Francine öltözőjét, hogy a holttestet ne fedezzék föl túl hamar – és a tánc végeztével nyitotta ki ismét a közben elrejtett kulccsal. A másik, üres helyiségben lesminkelt, megmosdott és fölvette megszokott öltözékét. Az olajat azonban nagyon nehéz gyorsan eltávolítani a bőrről. Nem

is sikerült. Eközben Taplin megtámadhatatlan alibit készített elő magának (ez volt az egész kombináció lényege), ő pedig a cinkosát védte volna, megesküdvén, hogy az öltöztető végig a közelében tartózkodott. Azzal nemigen törődött, ki talál rá az áldozatra, de hogy az épp maga legyen Miss Forsythe, arra nem számíthatott. Így aztán a mi jelenlétünkben már lemondhatott róla, hogy megkapja az ezer fontot tartalmazó levéltárcát...

March ezredes elgondolkozott, mielőtt folytatta volna.

– Amikor Taplin belépett az öltözőbe, hogy végrehajtsa tettét, Francine épp kiemelte a szantálfadobozból Tommy leveleit. Talán hogy máshová rejtse, vagy egyéb okból, ki tudja? Tény, hogy a gyilkosság után Taplin kissé túl hevesen tépte ki a papírokat a táncosnő kezéből. Azért támadt Miss Forsyth-ra, hogy ne kelljen védekeznie a félreérthető szövegtöredék miatt... A leveleket egyébként megtalálták nála, így a bátyjának többé nincs mitől tartania, kedves kisasszony.

– Mikor jött rá a személycserére? – kérdezte Joan.

– Azonnal. Kezdetől fogva.

– Megmagyarázná uram, hogyan? – hüledezett Jim.

– Visszatérek az olajra, mely ugyebár azért kerül a táncosnő kezére, karjára, mert tánc közben többször végigsimítja a jelmez olajtól csillogó lamelláit. Nos, Paula kezén, csuklóján bőven látszott emulzió-nyom, Francine tenyere viszont tökéletesen tiszta volt! Ő tehát nem táncolhatott. Amire már a teremben gyanakodtam. Hiszen Miss Raport már oly régóta adja elő e kultikus táncot, hogy annak minden ütemét ismeri. Akit én láttam a parketten, egy-két másodperccel korábban fejezte be a számot, mint

kellett volna. Csodálkoztam is az asztalomnál: tudtam, hogy ilyesmi az eredeti előadóval nem fordulhat elő!

Hegedűs Tibor fordítása

Megjelent a Színházi Élet című újság 1991. évi 6. számában

A bumeráng visszavág

Hargreaves mindaddig nem szólt egy szót sem, amíg két lámpát meg nem gyújtott. A felöltőjét még akkor sem vetette le. A terem hideg volt, mégis fülledt levegőjű, s enyhe édeskés szag lengte be. A félig behajtott zsalugátereken át látni lehetett az utcai lámpák fényében szállingózó hópelyheket. Hargreaves, most először, tétovázott.

– Az a.. tárgy – mutatott az ágyra – ott feküdt. Ő ezen az ajtón lépett be, itt. Most már talán egy kicsit világosabban látja, nem?

Hargreaves hallgatója bólintott.

– No, nem – mosolyodott el Hargreaves. – Nem igyekszem illúziókat kelteni. Éppen ellenkezőleg, el akarom oszlatni az illúziókat. Menjünk talán le.

Az épület magas volt és komor, s még a puha szőnyegburkolat sem tompította a lépcsőfokok éles recsegését-ropogását. A hátsó traktusban, egy kisebb dolgozószobafélében, gázkandalló égett. Messziről hallatszott már a sziszegése; csaknem tömörnek tetsző kék lángjai lobogva, mohón ágaskodtak a fűtőfelületül szolgáló fehér fémháló felé; a szoba fagyosságán mégsem tudott számottevően enyhíteni. Hargreaves a kandalló túlsó oldalán álló szék felé intett.

– El akarom mondani az egészet – folytatta. – Elmondani – csuklója, mintha egy sakkfigura fölött habozna a táblán, tétován lebegett a levegőben – objektíven. Mintha nem is tudna az egészeztől semmit.

Mintha nem volna érdekelt a dologban. Csak így lehet világos az ő szemszögéből, hogy milyen problémával kellett szembenéznie.

Hargreaves, amikor ezt mondta, figyelmesen előrehajolt, s úgy nézett fölfelé a szemöldöke alól; kesztyűs keze egy pillanatra sem pihent meg, hol apró, magyarázó mozdulatokkal cikázott, hol a térdére támaszkodott vele.

– Tony Marvell derék fiú volt – kezdte –, szerette mindenki. Talán nem volt jó üzletember: túlságosan nemes szívé volt ahhoz, hogy jó üzletember legyen, viszont rendkívül lelkiismeretes volt, kiváló matematikai készsége pedig átsegítette a gyakorlati nehézségeken.

Tony éveken át első eminens volt matematikából Cambridge-ben, és be is akarta fejezni matematikai tanulmányait. Ekkor azonban meghalt a nagybátyja, és neki át kellett vennie az üzletet. Tudja, hogy mi volt akkor a vállalat: három luxusszálló, az öreg Jim építette, ő szerelte fel és ő igazgatta, őket, az öreg Jim, a nagybácsi, szokott sziporkázóan nagyúri stílusában; ami nem vezethetett másra, mint állandó nehézségekre, s előbb-utóbb a csődbe.

Mindenki azon a véleményen volt, hogy örültség volt Tonytól fejest ugrani az üzleti életbe. A fivére, Stephen Marvell, a sebész, azt mondta, hogy Tony működésének nem lesz más eredménye, mint hogy az öreg Jim kártyavárai összeomlanak, s maguk alá temetik, még mélyebbre rántják az adósságok mocsarába valamennyiüket. Tudjuk, hogy ezzel szemben mi történt. Huszonöt éves korában vette át Tony a vállalatot. Huszonhét éves korára a hotelek már rentábilisak voltak. Mire elérte harmincadik életévét, divatos dolog volt a

Marvell Hotelekben megszállni: neonreklámjaik hatékonyan ragyogtak, zümmögtek, s olyan hasznot halmaztak fel, mely magát Tonyt is ámulatba ejtette.

Mindez csak azért történhetett így, mert ő nem volt hajlandó elismerni, hogy létezik olyasmi, hogy túleröltetés. Nem ismert fáradságot. London, Brighton, Eastbourne: Tony tudott mindent, amit a Marvell Hotelekről tudni lehet, le egészen a párnahuzatok és a felvonóolaj áráig. Az ötödik év végén, egy reggel összecsuklott az irodájában. Stephen, a fivére, megmondta, mit kell tennie.

– Itt hagysz csapot-papot – mondta Stephen. – Elutazol, messze, világ körüli útra, akárhová; de a legkevesebb hatnyolc hónapra. Ez alatt az idő alatt pedig még csak gondolnod sem szabad a munkádra. Világos ez?

– Egy sima üdvözlőlapot se – folytatta Stephen –, senkinek. Ha megteszed, az üzleti munka lesz ismét; és akkor a Jóisten legyen hozzád irgalmas.

– No de itt van Judith – tiltakozott Tony.

– Különösen Judith-nak nem – mondta Stephen. – Ha egyszer ragaszkodsz hozzá, hogy feleségül vedd a titkárnődet, abba nem szólok bele. De hogy tönkretedd a kikapcsolódásodat, és hosszú leveleket válts a szállodákról, azt nem engedhetem meg.

Tony nem vitatkozott. Hajlott az utazásra, mert kimerült volt. Ha nem is írhat Judith-nak, attól még gondolhat rá. Szeptember közepén, több mint nyolc hónappal ezelőtt elindult Southamptonból, a Queen Anne fedélzetén. S azon az éjszakán kezdődtek a borzalmak.

Hargreaves szünetet tartott. A gázkandalló változatlanul sziszegett a kicsi, homályos dolgozószobában. Érezhető volt, hogy a házat, nem is olyan régen, meglátogatta a halál, már abból is, ahogy hallgatója Hargreavesre tekintett. A férfi folytatta:

– Éjfélkor indult a Queen Anne. Tony látta, amint égig érően magasodik a dokkok fölé. Látta a ragyogó, hosszú, fehér fedélzeteket, melyek csillogtak a fénygömbök alatt; látta a fedélzeteken mozgó utasok fekete pontjait; hallotta a láncok csikorgását, amint a hatalmas daruk kilendültek a dokkon álló tömeg fölé, és elfogta az a kellemes, derűsen nyugtalan érzés, amely csak tengeri utazások kezdetekor járja át az ember zsigereit.

Kezdetben olyan izgatott volt, mint egy iskolás gyerek. Stephen Marvell és Judith Gates, a menyasszonya, elkísérte Tonyt Southamptonba. Ő karon fogta Judith-t, végigvezette a hajó gumiszagot árasztó folyosóin, hogy elbüszkélkedjen a birodalmával. Lementek Tony kabinjába is, ahol egy halomba rakva álltak a csomagjai, s mellettük egy kosár gyümölcs. Valamennyien egyetértettek abban, hogy Tony nagyszerű kabint kapott.

Csak néhány perccel a kísérőket partra szólító gong ütése előtt tört rá a magányosság első hulláma. Nem akart utazni. Van még ideje bőven. Még összeszedheti a poggyászát, és partra szállhat.

Egy ideig a korlát mellett állt, s a szél az arcába sodorta a víz szagát. Aztán ostobaságnak találta az iménti gondolatát. Maradni fog. Ismét integetett a dokkon messze lent álló Judith-nak és Stephennek. Elhatározta, hogy okosan fog viselkedni. Lemegy, és kicsomagolja a holmiját. Aztán, ahogy lefelé ment a C-fedélzeten levő kabinjához,

egyszerre megcsapta ennek az éjszakának a valóságértelensége. S a csomagja nem volt a helyén! Kétségtelen pedig, hogy az előbb még ott állt egy hajókoffer és két táska, mindegyiken névjegy; a gyümölcskosárról nem is beszélve. Most pedig üres a kabin.

Tony visszaroht a pénztáros irodájához. A pénztáros egy jegykiadó ablakszerűség mögött ült, s igyekezett megszabadulni a zajgó utastömegtől. Miközben a kézicsengőjét rázogatta, s különféle parancsokat adott ki, elkapta Tony pillantását.

– A poggyászm... – mondta Tony.

– Minden rendben van, Mr. Marvell – mondta a munkájából ki sem látszó tisztviselő. – Már partra szállították. De jó lesz, ha siet ön is.

Ebben a pillanatban Tony mindössze végtelenül ostobának érezte magát.

– Partra szállították? – hebegte. – De hát miért? Ki mondta magának, hogy vitesse partra?

– Hát ön volt az – mondta a pénztáros, s egyszerre felpillantott a nevekkel és számokkal telerótt ívből.

Tony csak bámult.

– Ön idejött – folytatta a pénztáros, kissé összehúzva a szemét – alig tíz perce. Közölte velem elhatározását, hogy mégsem utazik, és kérte, hogy vitessük partra a holmiját. Én megmondtam, hogy ilyen kései időpontban már természetesen nem téríthetjük vissza...

– Hozassa föl! – mondta Tony megbicsakló hangon. – Én nem mondhattam ilyet. Hozassa föl!

– Ahogy parancsolja, uram – bólintott a pénztáros, és megkondította kis harangját –, amennyiben van még rá idő.

A feje fölött elhangzott a rekedt kürtszó, ez a leggyászosabb hang a tengeren. A B-fedélzet tárva-nyitva álló ajtóival hideg volt és huzatos.

Mármost Tony Marvell még csak halványan sem emlékezett arra, hogy előzőleg beszélt volna a pénztárossal. Arculcsapásként érte a dolog, és ezért volt, hogy csaknem elmenekült a Queen Anne-ről, mielőtt még a deszkapallókat bevonják. Utolérte ismét a lidércnyomás. Idegösszeroppanásának egyik legsúlyosabb tünete az az olykor éjszakánként rátörő meggyőződés volt, hogy többé már nem valóságos ő maga sem; hogy különvált a teste és a belső lénye, az előbbi úgy jár-kei, beszél a hétköznapi életben, mint valami marionettbábu, míg az agya valahol máshol maradt. Mintha halott lett volna, aki járni-kei látja a saját testét. Halott.

Hogy megnyugtassa magát, megpróbált az ismerős emberi dolgokra gondolni. Judith-ra például, a menyasszonyára, a titkárnőjére, aki az ügyeket intézi majd, amíg ő távol lesz. De nem szabad Judith-ra gondolnia. Helyette fivérét, Stephent látta maga előtt és Johnny Cleavert meg más barátait, aki csak eszébe jutott. Még az öreg Jim Marvell is megfordult a fejében, a halott. És abban a pillanatban a pénztáros irodája előtti huzatos előtérben még látni is vélte az öreg Jimet, mintha egy cserépbé ültetett pálmafa törzse mögül pillantana rá.

Bocsánatot kért a pénztárostól, és lement. Hálás volt a zajért, a fedélzetek között fel-le járkáló emberek zsidongásáért. Rá sem hederített senki, de legalább jelen voltak. Amikor azonban kinyitotta ajtaját, megtorpant, s mozdulatlanul állt ott a küszöbön.

Forogni kezdtek a hajócsavarok. Lüktetés rezdült végig a hajón. A Queen Anne elindult. Tony Marvell erősen megkapaszkodott a kabinajtóban, és a szemközti ágyra meredt. A fehér takarón, mely az előbb még üres volt, egy revolver feküdt.

A gázkandalló izzó vörösre hevítette már az azbesztrudakat. Ismét rövid csend szállt a St. John's Wood-i ház kis dolgozószobájára. Hargreaves – Sir Charles Hargreaves, a Scotland Yard detektívfelügyelője – lehajolt, és lejjebb csavarta a gázkandalló lángját. Ahogy a gáz hangos sziszegése alábbhagyott, mintha a hangja is megváltozott volna a beszélőnek.

– No, most várjunk csak! – emelte fel a kezét. – Nem szeretném, ha hamis elképzelése alakulna ki mindezekről. Ne gondolja, hogy ez a félelem, az elkövetkező dolgok előérzete egész világ körüli útján üldözte Tonyt. Erről szó sincs. Az egész ügynek talán ez a legérdekesebb része.

Tony elmondta, hogy ez a rossz érzés nem tartott tovább egy negyedóránál, közvetlenül a Queen Anne indulása előtt és után. Nemcsak valami megborzongató sejtelem volt ez, hogy a dolgok elvesztették a valóságukat. Támadó rosszindulatot érzett – gyűlöletet, veszélyt, vagy ahogy tetszik –, mely körülvette, ránehezedett. Oly tisztán érezte, mint valami gyöngye elektromos áramot.

De öt perccel azután, hogy a hajó kifutott a nyílt tengerre, minden ilyen érzéstől megszabadult. Hihetetlennek hangzik, és mégis így volt. Az egyik percben ott állt, kezében a revolverrel, a csontjáig hatolt a

hajómotorok lüktetése, s ellenállhatatlanul nyomást érzett, hogy a revolver csövét a szájába vegye, és...

Aztán – katt! valami megtört: csak így lehet megfogalmazni. Tony felállt, úgy érezte, mintha láztól szabadult volna meg, verejtékezett, reszketett, de ismét visszakerült a függöny másik oldalára, a valóságos világba. Mély lélegzetet vett, odalépett a kabinablakhoz, és kitarta. Ettől kezdve már jól érezte magát.

Hogy a revolver hogy került a kabinjába, arról sejtelve sem volt. Csak ő hozhatta magával valamelyik vak pillanatában, de nem emlékezett rá. Úgy nézte, mint aki újjászületett, újra érezve az élet édességét és szépségét. Úgy érezte, mintha az utolsó pillanatban kapott volna kegyelmet a kivégzés előtt.

Azt gondolná az ember, hogy a tengerbe dobta a revolvért, hogy még az érintésétől is félt – de nem így volt. Számára egy rejtély része volt ez a fegyver. Belga gyártmányú, harmincnycolcas Browning volt, nem hiányzott belőle egy golyó sem. Néhány napig elzárva tartotta, hogy ne legyen a szeme előtt, de később sokat töprengett a fegyver fölé hajolva. Ez volt az egyetlen bizonyíték, amit hazavihet magával, az egyetlen kézzelfogható valóság, egy lidércnyomás kellős közepén.

A New York-i vámhivatalnál láthatólag nem keltett különösebb meglepetést a revolver. Magával vitte a szárazföldre – Clevelanden, Chicagón, Salt Lake Cityn át San Franciscóba, aztán a déli tengereken át, le Honoluluba. Yokohamában el akarták kobozni, s csak busás baksis árán sikerült megtartania. Attól fogva a zsebében hordta már, és soha nem motozták meg. Átutazott vele az Indiai-óceán perzselő forrásán, a ködös

Vörös-tengerre, majd a Földközi-tengerre. A tél elején Port Saidba, Kairóba, Nápolyba, Marseille-be, Gibraltárra. A farzsebében volt azon a keserű, hideg éjszakán is, valamivel több mint nyolc hónappal az elutazása után, amikor Tony Marvell – újra ép és egészséges emberként – ismét partot ért Southamptonban, a Chippenham Castle nevű gőzösön.

Bizonyára emlékszik még, havazott azon az éjszakán. Egyre sűrűsödő hóesésen át robogott a hajóhoz csatlakozó vonat. Zsúfolt volt, és nem működött rajta a gőzfűtés.

Tony tudta, hogy Southamptonban senki sem fogja várni. Az útitervét megszábták előre, és ő betű szerint tartotta magát az utasításhoz, hogy még egy levelezőlapot se írjon haza. Azonban változtatott a terven, úgy, hogy hazaérjen karácsonyra: így egy héttel előbb fog rájuk zörgetni. Nyolc hónapon át mesterséges úr vette körül. Most pedig egy-két órán belül otthon lesz. Láthatja ismét Judith-t.

Útitársai csaknem szótlánul ültek a rosszul megvilágított vasúti fülkében. Még a hó sem tudott különösebb lelkesedést kicsikarni belőlük.

– Hamisítatlan régimódi karácsony! – jegyezte meg az egyik.

– Szerintem nyavalyás hideg – horkant fel egy másik. – Sohasem fog már működni ezeken a vonatokon a fűtés? De most panaszt teszek, kutya legyen, ha panaszt nem teszek!

Ezek után helyeslő dűnnyögéssel vagy morgással egytől egyig visszahúzódtak az újságjuk mögé; meg-megrázkódó fehér, üres fal emelkedett eléjük, ők pedig mohón falták mögötte a hazai híreket.

Tony csak tettette az olvasást, hátradólt az ülésen, hallgatta a kerekek kattogását és a gyorsító vonat elnyújtott füttyét.

Pontosan tudta, hogy mit fog tenni. Tíz óra előtt ér be a szerelvény a Waterloo pályaudvarra. Taxiba vágja magát, hazarohan, hogy megmosakodjék és rendbe szedje magát, aztán, ahogy csak tud, siet Hampsteadbe, Judith-hoz.

Kinyitotta az újságot, és végigfutott a hasábokon, szórakozottan lapozott oldalról oldalra. Egyszer csak megtorpant. Valami ismerős dolog ötlött a szemébe. Egy ismerős név. Fekete keretes tudósítás a középső hasábon.

Tulajdon halálhírét olvasta a lapban. Emígyen:

„Mr. Anthony Dean Marvellt (Upper Avenue Road, St. John's Wood), a Marvell Hotelek Kft tulajdonosát az éjjel holtan találták hálósobájában. Golyó hatolt a fejébe a szájpaplásán keresztül, s kezében kiskaliberű revolvért találtak. A tetemre Mrs. Reach, Mr. Marvell házvezetőnője bukkant rá, aki...”

Öngyilkosság!

S most éppolyan hirtelen tört rá ismét a valóságérzékelés: kiteszítva érezte magát a valóságos világból. A fülke, amint mondtam, homályosan volt megvilágítva, így nem láthatott mást, mint a felfelé tartott újságok rámeredő üres falát; mintha nem volnának többé útitársai, mintha megszöktek volna előle, s csak az újságfüggönyt hagyták volna ott, melyet csak a vonat robogása reszkettetett meg időről időre.

Igen, úgy érezte, egyedül van.

Vadul felugrott, feltépte a fülke ajtaját, és kirohant a folyosóra. Fojtogatóan nehezedett rá a zárt tér. A magasba

tartotta újságját, hogy rávetődjék a fülkéből kiszűrődő fény, úgy olvasta el újra a cikket.

A tévedés kizártnak látszott. Túlzottan részletes volt a beszámoló. Elmondott róla mindent; a múltját, a jelenét...

„...Fivérét, Mr. Stephen Marvellt, a Harley Street-i kiváló sebészt, azonnal értesítették... Menyasszonya, Miss Judith Gates... ismeretes, hogy Mr. Marvell szeptemberben idegösszeroppanáson esett át, melyből hosszú kikapcsolódás révén sem tudott teljesen kilábolni...”

Tony megkereste az újság keltezését, s nagyon félt attól, amit látni fog. A keltezés azonban aznapi volt: december huszonharmadiki. Amiből az derült ki, hogy ő negyvennyolc órával ezelőtt föbe lőtte magát.

A revolver ott volt most is a farzsebében.

Tony összehajtogatta az újságot. A vonat harsány, elnyújtott füttyöt hallatott, s ez a Queen Anne hajókürtjének hangját idézte Tony emlékezetébe. Végignézett a homályos folyosón. Üres volt; egyetlen ember állt az egyik ablaknál, kihajolt, s a havazást nézte; Tony valamelyik utastársának vélte.

Másra nem is emlékszik, egészen a Waterloo pályaudvarig. De valami – egy benyomás, tudat alatti emlékkép – megmaradt benne a folyosón látott utasról. Hamarosan rájött, hogy micsoda: az az utas télikabátot viselt, régimódi szőrmegallérral. Az öreg Jim Marvell járt mindig ilyen gallérral.

Ettől kezdve mintha mindenhol maga előtt látta volna.

Amikor kezében a poggyász jeggyel a poggyászkocsihoz sietett a hajókofferért és a táskákért, olyan sűrű tömeg vette körül, hogy a karját sem bírta megmozdítani. De

mintha azt érezte volna, hogy hátulról egy darab szőrme nyomódik a vállához.

A hordár taxit kerített. Tony megadta a sofőrnek a címét, borravalót nyomott a hordár markába, és beugrott a taxiba. Még így is úgy érezte, mintha a hordár a szükségesnél tovább tartaná nyitva a taxi ajtaját.

– Csukja be, ember! – Tony észrevette, hogy kiabál. – Csukja be, gyorsan!

– Igen, uram – válaszolta a hordár, és hátraugrott. Bevágódott az ajtó. Tony, ahogy kinézett a kis hátsó ablakon, látta, hogy a hordár még mindig ott áll, és bámul utána. A taxi olyan sötétnek és zártnak tetszett, mintha egy fényképész ráhúzta volna fekete zsákját. Alig látott valamit. Mindenesetre gondosan végigtapogatta az ülést, az egész taxi belsejét; de nem talált semmit.

A történetnek ezen a pontján Hargreaves egy-két pillanatnyi szünetet tartott. Akadozva beszélt; nem mintha attól tartott volna, hogy kételkedni fognak a szavában, inkább nehezen akadt rá a helyes kifejezésekre.

Most történt első ízben, hogy hallgatója – Miss Judith Gates – félbeszakította.

– Várjon csak! – kiáltotta a gázkandalló mögötti homályból. – Kérem!

– Igen.

– Ez az illető, aki Tonyt követte... – kissé akadozva beszélt Judith is. – Ön nem mondta meg, hogy ez... Nos, szóval, hogy ez...?

– Hogy ez?

– Halott volt-e? – kérdezte Judith.

– Nem tudom, hogy ki és mi volt – válaszolt Hargreaves, s nyugodtan a lány szemébe nézett. – Az egyetlen, amit tudok, hogy ez a valaki szőrmegallért viselt a kabátján.

Judith a tenyerébe temette az arcát.

– Akárhogy is – kiáltott –, még ha feltételezzük is, hogy az volt! Úgy értem, hogy még ha feltételezzük is, hogy az az ember volt, akire maga gondol. Hiszen éppen ő az, ha senki más, aki, élve vagy holtan, soha nem akart volna Tonymak ártani! Az öreg Jim szerette Tonyt. Minden fillérjét Tonyra hagyta, Stephenre pedig egy fityinget sem. Mindig azt mondogatta Tonymak, hogy vigyázni fog rá!

– Vigyázott is – bólintott Hargreaves.

– No de...

– Nézze – mondta lassan Hargreaves a lánynak. – Maga még mindig nem érti, hogy annak a Tony által megérzett rosszindulatnak mi lehetett a forrása. Tony sem értette. Annyit tudott csak, hogy egy sötét taxiban utazik, síkos, havas utcákon át; és bármi legyen is az, ami követi, jó vagy rossz, ő nem bírja elviselni a gondolatát.

Még így is jól végződhetett volna minden, ha a taxisofőr óvatosan hajt. De az volt az első hóesés az idén, és a sofőr elszámította magát. Amikor már csak kétszáz yardnyira voltak az Upper Roadtól, túl hirtelen próbált befordulni egy sarkon. Tony érezte, ahogy a faroló kocsi reménytelenül megcsúszik; látta, hogy megbillen az üvegfal, és egy fekete fatörzs rohan velük szembe, míg csak bele nem ütközik az elülső szélvédőbe. A fa tövében kötöttek ki, s a taxi egyik kereke kiesett.

– Ki kellett kerülnöm! – kiabálta a sofőr. – Nem tehettem másképp! Egy szőrmegalléros öreg pasas éppen az orrom előtt bukkant ki...

Így történt azután, hogy Tonynak gyalog kellett hazamennie és egyedül.

Öt lépést sem tett, tudta, hogy követik. Kétszáz yard nem hangzik nagy távolságnak. Az első sarkon jobbra, a következőn balra, és már otthon is van. Ezúttal azonban mintha végtelenbe nyúlna ez a távolság, úgy, ahogy az álomban szokott történni. Nem akarta otthagyni a taxisofőrt. A sofőr azt hitte, azért, mert Tony kételkedik a becsületességében, abban, hogy ha a kereket megjavította, utánaviszi a poggyászt. De nem ez volt az ok.

Az út első szakaszát gyors léptekkel, sietve tette meg Tony. Aki a sarkában volt, hasonló ütemben követte. Egy utcai lámpa fényénél Tony látta a vizes szőrmegallért a kabátján, egyebet azonban nem tudott kivenni. Aztán meggyorsította lépteit, már csaknem a futásig; és bár a mögötte jövőnek a járásában semmi változást nem észlelt, a köztük levő távolság nem változott. Tony nem kérdezte, hogy jó-e, ami követi, avagy rossz. Ilyen árnyalatok nemigen jutnak eszébe az embernek, ha olyasmivel áll szemben, ami esetleg már nem él. Mindössze annyit tudott, hogy nem szabad megengednie, hogy ez a valami övele azonosítsa magát, mert akkor vége.

Ekkor mintha csökkent volna a távolság közöttük, és Tony futásnak eredt.

A kövezet fekete volt, a hó piszkosszürke. Látta az ismerős útkanyart, az alacsony kőfalak mögött az előkerteket; meglátta az utcatáblát az egyik sarkon, fekete alapon fehér betűkkel; egyszerre vakrémület tört rá, és felrohan a lakásába vezető lépcsőkön.

A ház sötétben állt. Előkotorta zsebéből a hideg kulcsokat, a kulcskarika azonban, mint szappan a

fürdőkádban, kicsúszott a kezéből, és leesett a tornác csempézett padlatára. Tapogatózott utána a sötétben – és eközben az a valami befordult a kapun. Tony hallotta a kapu nyikorgását. Meglelte a kulcsokat, csodával határos módon beletalált a zárba, és kinyitotta az ajtót.

Közben azonban nagyon elkésett, mert az a valami már felfelé jött a lépcsőn. Tony azt mondja, hogy közelről, az utcai lámpa fényében még vizesebbnek, még vedlettebbnek tetszett a szőrmegallér; többet nem tudott megállapítani. Állt a sötét hallban, mögötte a nyitott ajtó. Még az ismerős dolgok is kiestek az emlékezetéből, s képtelen volt rájönni, hogy hol van a villanykapcsoló.

A másik személy belépett a házba.

Tonynak eszébe jutott, hogy a farzsebében most is ott a fegyver, melyet körülhordozott a világban. Benyúlt a télikabátja alá, hogy kihúzza a nadrágzsebéből a revolvert; de még ez az egyszerű mozdulat is az ő kárára ütött ki, mert leejtette a fegyvert a szőnyegre. Minthogy a látogató most már alig hat lábnyira volt tőle, nem állt meg. Fölrohant a lépcsőkön.

A lépcsőpihenőről megkockáztatott egy gyors pillantást lefelé. Az a valami megállt. A nyitott kapun át beáradó gyér, kékes fénypásmák között Tony látta, ahogy lehajolt, és fölveszi a szőnyegről a revolvert.

Tony elkezdte felgyújtani a lámpákat az emeleti hallban. Még kiáltott is valamit. A hálószoba ajtaja előtt állt. Felrántotta az ajtót, bebotorkált rajta, és kezdte felcsavarni a többi villanykapcsolót. Két lámpa égett már, mire megfordult, és az ágyára pillantott; s az nem volt üres.

Az ágyon fekvő ember azonban nem ült föl a zajra, a fényre. Lepedő takarta, fejétől a sarkáig; és még a lepedőn keresztül is kirajzolódtak lesóványodott, beesett arcvonásai. Tony Marvell ekkor elkövette életének talán legbátrabb cselekedetét. Meg kellett bizonyosodnia. Odament, és félrehajtotta a lepedő felső sarkát: a saját arcát látta; egy halott ember arcát, mely üres tekintettel meredt az ágyról felfelé.

Hogy megrendülést jelentett-e számára? Nos, igen. De hogy még jobban félt volna? Azt nem. Mert ez a hulla valóságos volt, húsból-vérből való – ahogyan hús és vér ember volt Tony is. Hajszájra olyan volt, mint ő. Ez azonban többé nem valóságos és egy valószerűtlen világ kérdése volt; ebbe nem kellett beleörülni. Valóságos emberi test volt; s ez csak csalást és szélhámosságot jelenthetett.

Hangot hallott a szoba másik végéből: – *Hát te élsz?* – Tony megfordult, s a bátyja, Stephen, tekintett rá az ajtóból.

Stephen sietősen magára kapott háziköntösben volt, a haja kócosán meredezett. Arca az összeomlás jegyeit viselte.

– Nem akartam megtenni! – kiáltott feléje Stephen. Bár Tony akkor nem értette, érezte mégis, hogy beismerést rejtenek ezek a szavak, a bűnösség beismerését; dadogva kimondott szavak voltak; s szánalmat ébresztettek az iránt, aki kiejtette őket a száján.

– Én egy percig sem akartalak igazán megöletni ott a hajón – mondta Stephen. – Tréfa volt az egész. Hiszen tudod, hogy sohasem lettem volna képes rá, hogy ártsak neked; ugye tudod? Hallgass meg...

Mármost Stephen (amint mondtam) az ajtóban állt, és azzal vesződött, hogy rendesen felvegye a háziköntösét. Hogy mi volt az, amitől hirtelen hátrafordult a hall felé, Tony nem tudhatta. Talán egy hangot hallott a háta mögött. Talán meglátott valamit a szeme sarkából. Mindenesetre Stephen hátrafordult és felsikoltott.

Többet nem látott Tony, mert a hallban kialudt a világítás. Ismét rátört a félelem, s megbénította. Mert egy kezet látott. Vagy talán inkább csak a felvillanását egy kéznek. Ez a kéz benyúlt a kinti sötétségből; ráfonódott a hálósobaajtó kilincsgombjára, és behúzta az ajtót. Ráfordította a kulcsot, s Tonyt bezárta a szobába. Stephent pedig kirekesztette a sötét hallba – és Stephen még akkor is sikoltozott.

Megvan a haszna, hogy Tony akkor be volt zárva a szobába. Ez sok kellemetlen magyarázkodást takarított meg számára később a rendőrség előtt.

A többit Mrs. Reachnek, a házvezetőnőnek tanúvallomásából tudjuk. Az ő szobája Stephen hálósobája mellett volt, az emeleti hall végében. Sikoltásra ébredt, dulakodásnak tűnő hangokra és heves lihegésre. A hangok Stephen szobája felé vonultak el, az ő ajtaja előtt.

Felkelt, magára rántotta pongyoláját, s éppen ekkor hallotta becsukódni Stephen ajtaját. S ahogy kilépett a hallba – negyvennyolc órán belül most már másodszor hallott pisztolydördülést.

Mármost Mrs. Reach kész eskü alatt vallani, hogy a lövés után senki sem hagyta el Stephen szobáját, ő szemmel tartotta az ajtót, s csak percek múlva tudott elég bátorságot gyűjteni, hogy benyisson. Addigra minden zaj elült már. Stephennek a jobb halántékába hatolt a golyó,

egészen közelről; feltehetően saját maga lőtt, minthogy a fegyvert is megtalálták az összegubancolódott, vérfoltos ágynemű között. Más nem volt a szobában, s belülről zárva volt valamennyi ablak. Az egyetlen, amit ezenkívül Mrs. Reach észrevett, egy kellemetlen, igen kellemetlen illat volt; dohos ruha és ázott szőrme szaga.

Hargreaves ismét szünetet tartott. Úgy látszott, végére ért a történetnek. A vele szemben ülő lány tenyerébe temette arcát. De Hargreaves értette a dolgát.

– Nos? – kérdezte halkán. – Most már érti a magyarázatot, ugye?

Judith levette az arcáról a kezét.

– Magyarázatot?

– A természetes magyarázatot – ismételte meg kimérten Hargreaves. – Tony Marvell nem fog megbolondulni. Sohasem voltak rohamai, sem „vak pillanatai”. Mindezt csak hitte. Kegyetlen, gyilkos szélhámosság volt az egész, melyet Stephen agyalt ki, s végül visszafelé sült el. De ha sikerült volna, Stephen Marvell majdnem tökéletes gyilkosságot követett volna el.

A Judith arcáról sugárzó megkönnyebbülés, a reménység hirtelen szédülete a szívébe markolt Hargreavesnek. De nem mutatta.

– Tekintsünk vissza nyolc hónappal – folytatta –, és kezdjük az elején. Tony igen vagyonos fiatalember. A kiváló Stephen viszont nyakig ül az adósságban, és állandóan borotvaélen táncol. Ha Tony meghal, Stephen, a legközelebbi rokon, öröklí az egész vagyont. Stephen tehát úgy döntött, hogy Tonymak meg kell halnia.

Ám Stephen orvos volt, és jól tudta, milyen kockázatos dolog a gyilkosság. Akármilyen zseniálisan tervezik meg,

valakire mindig gyanakszanak; s ezúttal Stephen lenne az. Semmi kedve nem volt megkockáztatni, hogy detektívek szimatoljanak körülötte, hogy kellemetlen faggatózásnak vessék alá, megírják azokat az átkozott boncolási jegyzőkönyveket – s végre, több mint nyolc hónappal ezelőtt, egyszerre meglátta a módját, hogyan tehetné el láb alól Tonyt anélkül, hogy őrá a gyanú leghalványabb árnyéka terelődnék.

A St. Jude's kórházban, ahol valamilyen jótékonysági ügy miatt fordult meg, Stephen talált egy lezüllött volt tanítót, bizonyos Rupert Hayest. Úgy mondják, a világon mindenkinek megvan a pontos hasonmása. Hayes Tony hasonmása volt, a legapróbb részletekig. Valóban, olyan megdöbbenően hasonlított Tonyra, hogy Stephen, amikor meglátta, csaknem visszahőkölt. Mármost Hayes tüdővész volt, lassan haldoklott. Legfeljebb egy éve lehetett még hátra. Mohón kapott volna minden olyan megoldás után, amely biztosítja számára, hogy élete hátralevő részét fényűzésben töltsse, és természetes okokból, puha ágyban haljon meg. Stephen elmagyarázta neki, hogyan érheti el ezt.

Tonyt – látszólag – világ körüli útra rendelik. Tony egy este hajóra száll, s felmegy a fedélzetre.

Hayes ugyanennek a hajónak a fedélzetén fog várakozni, revolverrel a kezében. Miután Stephen és mindenki más ismerős, barát kellő időben elhagyta a hajót, Hayes felcsalja majd Tonyt a sötét csónakfedélzetre, ott pedig az lesz a feladata, hogy Tonyt föbe löje, és a holttestet a tengerbe hajítsa.

Egy óriás óceánjáró, közvetlenül azelőtt, hogy a kikötőt elhagyná, ideális hely bármely gyilkosság elkövetésére. Egy

lélek sem fog emlékezni utólag a gyilkosra. Az utasok nem vesznek észre semmit; ahhoz túl izgatottak. A legénység nem vesz észre semmit; ahhoz túl elfoglalt. Óriási a zűrzavar. És mi történik az áldozattal, miután a tengerbe hajították? Rögtön beszívják, elkapják a rettenetes hajócsavarok, s a felismerhetetlenségig összeroncsolják. Ha találnak egy tetemet – amennyiben egyáltalán megtalálják –, valami kikötői csavargó holttestének hiszik. Az pedig bizonyos, hogy sohasem fogják kapcsolatba hozni az óceánjáróval, hiszen az óceánjáró utasnévsorából nem hiányzik senki.

Hogy is hiányoznék! Hayes a terv szerint odamegy a pénztárhoz, és utasítja, hogy Tony poggyászát szállítsák a partra. Kijelenti: úgy döntött, hogy mégsem utazik. Miután megölte Tonyt; partra száll mint...

A lányból felszakadt egy kiáltás.

Hargreaves bölintott.

– Most már maga is látja. Tony *helyett* kellett volna partra szállnia. Megmondani a barátainak, hogy végül mégsem bírt szembenézni az utazással; és ezt simán elhitte volna mindenki. Miért is ne? Egy hajszál híja, hogy az igazi Tony így nem tett.

Az alaposan betanított Hayesnek azután nem lett volna egyéb dolga, mint hogy eljuttassa Tony szerepét az alatt, ami hátra van természetes életéből. Ezt jól jegyezze meg: természetes életéből; s ez legfeljebb egy év még. Ahhoz természetesen túl beteg lesz, hogy az üzlettel törődjék. Még a menyasszonyával sem találkozhatik túl gyakran. Ha netán egyszer-egyszer elszólja magát, azért természetesen rossz idegzetét kell hibáztatni. Alkalma lesz rá, hogy

„kifejlődjék” a tüdőbetegsége. S egy év múlva, a sajnálkozó barátok nagy fájdalmára...

Pompásan gondolta ki Stephen az egészet. „Gyilkosság”? Ugyan, miféle gyilkosság? Vizsgálódjanak az orvosok, amennyit csak akarnak! Kérdezősködjék a rendőrség, amiről csak óhajt! Bármilyen lépésre kerülne sor, Stephen Marvell tökéletes biztonságban van. Mert az a szegény ördög, ott az ágyban, csakugyan természetes halállal halt meg.

Csakhogy – nos, visszafelé sült el. Hayes nem arra született, hogy gyilkos legyen. Nem volt szerencsém ismerni, de tisztességes alak lehetett. Megígérte, hogy megteszi. De amikor a végrehajtására sor került volna, képtelen volt rábírní magát, hogy Tonyt megölje: a szó szoros értelmében fizikailag képtelen volt rá. Eldobta a pisztolyát, és menekült. Hanem a hajót elhagyva, nem vallhatta be Stephennek, hogy Tony él. Nem mondhatott le arról az egyévi fényűző életről, melynek során Tony minden pénze a rendelkezésére állna, hogy beteg tüdejének kínjait enyhítse vele. Így hát Stephennek azt mondta, hogy elvégezte a feladatát, és Stephen táncra perdült örömeiben. Hayes azonban, ahogy múltak a hónapok, nem táncolt, nem örült. Ő tudta, hogy Tony nem halt meg. Tudta, hogy hamarosan sor kerül a leszámolásra. S nem hagyhatta, hogy az egésznek ez legyen a vége. Egy héttel azelőtt, amikor Tonyt hazavárták – miután levelet írt a rendőrségnek, melyben mindent elmondott –, Hayes föbe lőtte magát, hogy ne kelljen szembenéznie a leleplezéssel.

Csönd volt.

– Ez – mondta halkán Hargreaves –, gondolom, mindent megmagyaráz, ami Tonyval kapcsolatos.

Judith Gates az ajkát harapdálta. Csinos arca egy pillanatra sem nyugodott; s képtelen volt erőt venni energikus kezének remegésén. Egy percig úgy tűnt, mintha imádkoznék.

– Hála istennek! – mormolta. – Én attól tartottam, hogy...

– Igen – bólintott Hargreaves –, tudom.

– De ez még mindig nem magyaráz meg mindent. Azt, hogy...

Hargreaves félbeszakította:

– Azt mondtam, megmagyaráz mindent, ami Tonyval kapcsolatos. Egyébbel nem kell törődnie. Tony szabad. Szabadok mind a ketten. Ami pedig Stephen Marvell halálát illeti, öngyilkosság történt. Ez a hivatalos álláspont.

– De hát ez képtelenség! – kiáltott fel Judith. – Én nem szerettem Stephent, mindig tudtam, hogy gyűlöli Tonyt; de ő nem az a fajta volt, aki főbe lövi magát, még akkor sem, ha egy ilyen leleplezéstől fél!

Nem látja, hogy az egyetlen tényleges borzalomra nem adott magyarázatot? Bizonyoságra van szükségem. Úgy értem, meg kell bizonyosodnom afelől, hogy maga is úgy vélekedik-e róla, ahogyan én. Ki volt a szörmegalléros ember? Ki követte Tonyt hazáig azon az éjszakán? Ki volt végig a sarkában, hogy az ártó erőket távol tartsa tőle? Ki volt az őrangyala? Ki volt az, aki bosszúból lelőtte Stephent?

Sir Charles Hargreaves a köpködő gázkandallóra meredt. Arca kifürkészhetetlen volt, két éles ránc barázdálta a szájától az orra cimpájáig. Sok titkot őrzött a koponyája. Kész volt rá, hogy ezt is elzárja a többi közé, mihelyt egyszer tudja, hogy megértették egymást.

– Nos, ezt magától szeretném hallani – mondta.

Lengyel Péter fordítása

*Megjelent a 22 detektívtörténet (1966) című
válogatáskötetben*

Diplomáciai ügy

Most, hogy csaknem a végére ért az üdülésnek, Dermot úgy érezte, pompásabb egészségnek örvend, mint valaha.

Hátradőlt nádszékében, elengedte magát, és mélyen beszívta a levegőt. Alatta a francia-belga határ többnyire lapos szántóföldjei enyhe lankákban ereszkedtek alá a lomha sodrú kis flamand folyócskára, melynek vize sötétzöld foltokban tükrözte vissza a partokat. Dermot látta az alig egy kilométerre lévő város házait meg a gyógyfürdőnek az őszi nap sugaraiban szinte füstölgő üvegkupoláját. A zölddel befuttatott, lugasszerűen kiképzett, alagútféle átjáró túlsó vége mögött a szálló hátulso része terült el, immáron sátrak nélkül.

A sátrakat fölszedték, s már a legtöbb szoba is zárva volt; csupán a legkitartóbb néhány vendég üldögélt váltig a teraszon. A levegő csípősebb lett, s Dermot most némi örömmel gondolt rá, hogy hamarosan visszatér London pokoli lármájába, munkája mellé. Valamikor – ennek alig egy hónapja – London a szemében még afféle rémálom volt, ahol az autóbuszok úgy robognak egyenest az ember felé, mintha szabadjára eresztett házak volnának, továbbá ahol az embert állandóan az idegbaj kerülgeti, és mindenkinek mindig mindenhova rohannia kell. A pokoli zaj ellenére, mely már szinte a fülébe tokosodott, mégsem akart elutazni a fővárosból.

– De hát most sehogy se mehetek vakációzni! – közölte az orvossal.

– Vakáció? Ki beszél itt vakációról? – mordult rá amaz.
– Túl vagy terhelve. Ez meglehetősen ritka ártalom napjainkban. Miért nem akarsz pihenni egy kicsit? Amennyire tudom, nem vagy épp anyagiak híján.

– Persze hogy nem. Nem is erről van szó.

– Túl lelkiismeretes vagy – nyilatkoztatta ki valamelyes irigységgel a doktor.

– Nem, ez nem erény nálam – vallotta be a tőle telhető legnagyobb nyíltsággal Dermot. – Egyszerűen nem tehetek róla. Minden másodpercben, amit távol töltök a munkámtól, a körmömet rágom le idegességemben, s ez csak akkor múlik el, amikor újra dolgozhatok. Ilyen vagyok, és kész. Képtelen vagyok pihenni. Még inni sem bírok.

Az orvos újabb morgást hallatott.

– Még nem próbáltál beleszeretni valakibe?

– Tizenkilenc éves korom óta nem. A szerelem egyébként sem orvosságos fiola, melyből az ember egy-két pirulát bevesz. Legalábbis az én számomra nem az.

A doktor tekintete most hosszan és figyelmesen ült meg rajta.

– Ismerek egy kitűnő ügyvédet, aki a legjobb úton van ahhoz, hogy kockára tegye a jövőjét, ha nyomban ki nem kapcsolódik. A szakadék széléről próbállak visszarángatni. Hagyd el Angliát még ezen a héten. Ismerek egy gyógyhelyet, a Szent Katalin-szigetet, melynek vize nem fog ártani. A golfpályája pedig egyenest csodát fog művelni veled, meglátod.

Majd, mint Andrew Dermot régi jó barátja, huncut kaccantással folytatta:

– Amire szükséged van: az a kaland. Nem *egy* kaland, hanem *a* kaland. Úgy tudom, van a Szent Katalin-sziget környékén egy védett terület, őrszemekkel meg minden efféle firlefanccal. A kaszinóban nyilván csak úgy hemzsegek a bájoló tekintetű, jáde fülbevalós, szívödölesztő kémnők.

Feledkezzél meg azokról a fránya polgári elveidről. Hódíts meg egy ilyen szép, bájoló tekintetű hölgyet, és röptsd magad vele a mennyekbe, hogy csak úgy ropog. Meglásd, a hatás egészen rendkívüli lesz.

Dermot, egymagában üldögélve a szálló mögötti pázsitos térségen, hangosan fölnevetett. Az öregnek bizonyos értelemben igaza volt. De ami vele, Dermottal történt, az rosszabb – vagy talán jobb – annál, mint amire számítottak: szerelmes lett.

Nehéz elképzelni fiatal lányt, aki kevésbé emlékeztet bájoló szemű kémnőre, mint Betty Weatherill. Csakugyan, az Európa egyéb részein tapasztalható feszültségből itt, a Szent Katalin-szigeten nem lehetett érezni semmit. Ez a sziget a polgári kényelem és nyugalom szigete volt. Végigjártatva tekintetét a gyógyfürdőkomplexumon, a forrásokon meg a mérlegeken, mely utóbbiakra az üdülő vendégek mindannyiszor mélységes aggodalommal álltak rá, Dermot azon töprengett, hol a csudában hallhatott harangozni öreg barátja őrszemekről. Oldottnak és szabadnak érezte magát. A fakult aranyozású házak közt kerékpárcsengők csilingeltek. Esténként az ember könnyű bort kortyolgatott a fákra aggatott lampionok alatt, és egy zenekar játékát hallgatta. A kaszinóbeli rulett-teremben egy, az átlagosat csak némileg is meghaladó tét nyomban hatalmas felhördülést váltott ki, nemkülönben az a derék

belga állampolgár, aki úgy jelent meg a játékasztalnál, hogy mindjárt vacsoráját is magával hozta egy papírtasakban.

Dermot az ideérkezése másnapján látta meg először Betty Weatherillt.

A reggeli ideje volt. A szállóban alig lézengett vendég: egy kövér hollandus, aki sajtot reggelizett, vagy fél tucat angol, egy külföldi diplomata, meg egy diszkrétén félrehúzódo francia házaspár. No és persze a jól megtermett lány, aki egymagában ült az egyik napsütötte asztalnál.

Dermot idegei még föl voltak borzolódva az utazástól. Amikor először pillantott a lányra, valamilyen irigységféle fogta el emennek szembeszökően kicsattanó egészsége láttán. Mert mit is látott? Mosolygós száját, lesült arcot, élénk, sőt naiv modort. Mindez úgy ingerelte, mint összezörrenő csészék zaja. Maga sem tudta, miért, de egyszer csak azon kapta magát, hogy már nem először fordul a lány után.

Aznap gyalázatosan golfozott.

Másnap ismét találkoztak. Mindketten bélyegért keresték föl a recepciót. Egymásra mosolyogtak, s Dermot érezte, hogyan lesz úrrá rajta a zavar. Előzőleg azon töprengett, vajon szöke vagy barna-e a lány; most megállapíthatta, hogy a haja világos gesztenyeszín. Ezen a délutánon még gyatrább golfjátékot produkált. Mégiscsak abszurdum, hogy valaki, mint ő, harmincöt éves korára olyan kókadtt és kornyadózó legyen, mint egy kimustrált falragasz... Micsoda neuropata is ő! Azzal Dermot gondolatai ismét visszatértek a lányhoz.

A rákövetkező nap odáig 'fejlődött a dolog, hogy már köszöntek is egymásnak. A harmadik napon Dermot összeszedte minden bátorságát, és a lányéval szomszédos asztalhoz telepedett le reggelizni.

– Nem vitás, lehetetlen – hallotta a lány kacagó megjegyzését.

Dermot összerezsent e szavakra. Nem lévén hivatásos nőcsábász, iménti cselekedetét fölöttébb merésznek ítélte, annak ellenére, hogy érezte: valamiféle belső kapcsolat jött létre kettejük közt. Most aztán mindketten zavarban voltak. Dermot a lányra nézett, s látta, hogy annak tekintete meg őrajta pihen.

– Micsoda lehetetlen? – kérdezte élénken Dermot.

– Beérnem ezekkel a kontinentális reggelikkel – felelte a lány, mintha régi jó barátok volnának, akik egy csakis rájuk tartozó kérdést vitatnak meg. – Tudom, hogy nem illenék ilyesmit tennem, de minden áldott reggel külön rendelék magamnak szalonnás tojást.

Ettől kezdve hétmérföldes léptekkel haladtak tovább az összebarátkozás útján.

A lányt, mint mondtuk, Betty Weatherillnek hívták. Brightoni volt és huszonnyolc éves. Korábban tanítónő volt (furcsa ötlet), de aztán az ölébe hullott valamilyen örökség, s mint megvallotta, jelenleg éppen azzal foglalatосkodik, hogy emezt legalábbis részben fölélje. Dermot még sosem találkozott olyan lánnyal, aki véleménynyilvánításaiban, cselekedeteiben, no meg abban a módban, ahogy valamely megjegyzésre válaszol, olyan kiegyensúlyozott lett volna, mint újdonsült ismerőse.

Még aznap délután elmentek a vásárba, ahol sült virslit ettek, és a ringlispil falovacskáin forogtak körbe egy gép

verkli akadozó hangjai mellett. Este kicsípték magukat, és ellátogattak a kaszinóba, ahol zsetonjait tologatva Dermot úgy érezte, hogy most nagyvilági életet él. Aztán sokszerűen hasított bele a fölismerés:

– De hát, szavamra, csakugyan azt élek!

Betty népszerű volt a szállóban. Gant úr, a tulajdonos, jól ismerte és nagyon szerette. Még a kövér Vanderver doktor is, a szilvániai nagykövetségről, amolyan rekedtes vihogásfélét hallatott rokonszenve jelöl, valahányszor egymás mellett elhaladtak. Ennek ellenére a lánynak kellemetlenségei is adódtak. Úgy látszott, bizonyos nehézségei támadtak az útlevele ügyében. Többször is el kellett zarándokolnia a rendőrprefektúrára, ahonnan mindig céklavörösen és dühtől fortyogva tért vissza.

Ami Dermotot illeti, ő pontosan a tudatában volt annak, hogy szerelmes. Ezen ujjongott most is, délután fél hatkor, a lustálkodásra késztetőn borús őszi ég alatt. A szálló mögötti pázsiton, egy teázóasztalkánál ülve várakozott Bettyre. Más asztalkák is voltak a tisztáson, de mellettük nem ült senki. Dermot előtt egy tálcán halomban álltak teájának és szendvicseinek maradványai. A férfi elégedett beteltséget érzett; semmi nem zavarta a Szent Katalin-sziget békéjét, semmilyen sötét fenyegetés nem vetette rá árnyékát.

Mindezt azonban rövidesen élete legnagyobb megrázkódtatása követi majd.

– Helló! – köszönt rá Betty. – Elnézést a késésért.

Egészen kifulladásig bukkan elő a lugasszerű átjáróból, ajka szélén azzal a mosollyal, mely mindig ott bujkált a megilletődöttség pillanataiban. Gyors pillantást vetett a

pázsitra; csupán egy felszolgálónő volt látható, amint éppen a kenyérmorzsákat szedegeti össze. Dermot fölkel.

– Nem késett – válaszolta. – De minthogy azt mondta, a városban fog teázni, nem számítottam rá, hogy mégis eljön. – Gyanakodva nézett a lányra. – Ugye igaz volt?

– Micsoda volt igaz?

– Hogy már megteázott.

– Igen, hát persze.

Anélkül, hogy okát tudta volna adni, Dermot érezte, hogy valami nyugtalan borzongás fut rajta át. Már úgy volt, hogy úrrá lett főbiáin, s lám, ezek – úgy rémlik – ismét jelentkeznek. Miért? Pusztán csak mert a légkör egyszerre valahogy furcsa lett, s mert a lány szemében is valami oly különösen villant. Dermot odahúzott Bettynek egy széket.

– Nem inna még egy teát? Vagy tán enne egy szendvicset?

– Nos, hát...

Dermot gondolatban lehülyézte magát, amiért bolhából csinál elefántot. Ám korábbi benyomása megmaradt. A pincér, akinek feladta a rendelést, fölkapta a tálcáját és eltűnt vele a lugas-átjáróban. Betty közben cigarettát vett elő, de amikor Dermot tüzet akart neki adni, a cigaretta kicsúszott a lány ujjai közül és elgurult az asztalon.

– A csudába! – morogta a lány.

Most, hogy egész közel hajolt hozzá, Dermot jól megnézte a szemét: mintha egy idősebb, érettebb nő pillantott volna vissza rá. Mogyoróbarna szeme volt, melynek fehérje élesen elütött a lesült arc sötétjétől. Súlyos szemhéjai verdesni kezdtek.

– Hadd kérdezem meg, mi a baj – szólt Dermot.

– Semmi – rázta meg a fejét Betty. – Csak... beszélni akartam magával. Én... kénytelen leszek elutazni innen.

– Mikor?

– Ma este.

Dermot fölegyenesedett ültében. Most, hogy mintha csak egy vadidegen nő volna itt vele, tervei összeomolni látszottak.

– Hát, ha kell, akkor kell – mondta. – De a jövő hét elején nekem magamnak is mennem kell, s azt hittem, együtt utazhatunk el.

– Nem tehetem. Nemsokára... – A lány valahogy fölhevülten beszélt. – Nemsokára talán megmagyarázhatom a viselkedésemet. Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy itt nem vagyok egészen biztonságban.

– Nincs biztonságban?! Ilyen helyen?

Betty oda sem figyelt. Fehér ruha volt rajta (ezt Dermot sosem fogja elfelejteni), és a kezításkája is fehér volt. Újra föltekintette, és idegesen túrta föl a tartalmát.

– Derry – szólt hirtelen –, nem látta a pudriémat? A piros szegélyű elefántcsont púderdobozomat? – Körülnézett a széke alatt. – Nem esett le, amikor az előbb kinyitottam a táskámat?

– Nem, nem hiszem. Nem láttam.

– Lehet, hogy a szobámban hagytam. Bocsásson meg, mindjárt visszajövök.

Fölpattant, bekattintva a táskát.

Dermot is fölkelte. Nem volna pontos, ha azt mondanók, talpra ugrott. Józan ember volt, aki nehezen ragadtatta el magát. De az elmúlt néhány percben az volt az érzése,

hogy egy ismeretlen és érthetetlen világ kapuja tárult föl előtte.

– Ide hallgasson, Betty – mondta –, nem tudom, mi bújít magába, de ragaszkodom hozzá, hogy közölje velem. Ha bántja valami, csak rajta, ki vele, s majd megoldjuk a dolgot. Amennyiben...

– Egy perc és itt vagyok – nyugtatta meg a lány.

S úgy téve, mintha észre sem venné a férfi feléje nyújtott kezét, gyorsan eltűnt a lugas-átjáróban.

Dermot nehézkesen visszaereszkedett székére, így követte tekintetével. A napot kis fátyol takarta el, s ettől a könnyű szellőben meg-meglibbenő terítőcskék egyszeriben fakóbbnak látszottak.

Dermot szemügre vette a zölddel befuttatott, egészen különleges lugas-átjárót. Gant úr, a Suchard Szálló tulajdonosa Olaszországból hozta az ötletet, s meglehetősen büszke is volt művére. Emez a szálló terasza mögött húzódott mint egy húsz méter hosszan; az egymásba fonódó szőlőkacsok, rajtuk az ígéretes, a zöldbe bíbor-rózsaszínt vegyítő fürtökkel, egész alagútfélét képeztek. Kétoldalt fölülről megvilágított asztalok szegélyezték. Magát a lugast éjszaka fentről alácsüngő lampionok világították meg. Egyike volt ez a hotel romantikus zugainak. Most azonban a szűk, sötét, burjánzó növényzet lepte alagút teljesen érdektelen látványt nyújtott.

– Álmodni sem lehetne eszményibb helyszínt egy gyilkossághoz – mondta egyik nap nevetve Betty.

Andrew Dermot hallotta órája tiktakolását. Csak sietne már az a lány!

Cigaretára gyújtott, majd végig is szívta, de a lány még most sem volt sehol. Fölkelt hát, és föl-alá kezdett járkalni a hűvös pázsiton. Most először akadt meg pillantása a teázó asztalka túlsó felén álló karszéken, melyen az imént Betty ült. Nádból készült fotel volt, s az ülésén ott hevert, szinte a szemét is kiszúrta a piros szegélyű elefántcsont pudrié.

Itt van hát a magyarázat! Zavarában a lány nyilván nem vette észre a keresett tárgyat. Most pedig váltig keresgéli a szobájában.

Fölemelte a holmit, s elindult megkeresni Bettyt.

A lugasban jóformán vaksötét volt, csak a szőlőindák között átszűrődő fénysávocskák rajzolták ki úgy-ahogy a kevés híján három méter magas alagút boltívét. A talajt homok borította. A levegőben hervadt virágok illata lengedezett, meg ebszólóé, ha ugyan a nevet illetően meg nem csalta Dermotot az emlékezete. Öntudatlanul is föllélegzett, amikor a lugasban csupán szúnyogokat talált. Lépteit megszaporozva sietett az alagút túlsó végének fénye felé, majd odaérve, egy kőkockákkal kirakott teraszhoz ért, ahol szintén asztalok álltak az ablakokon kívül.

– Szépp jó estét, Termot úr – köszöntötte egy nyájas hang.

Dermot hirtelen lecövekelt.

Majdnem belerohant Vanderver doktorba, a szilvániai nagykövetség munkatársába, aki élvezettel szivarozott a lugas-átjáró szájánál, és hunyorogva bámult rá rövidlátópápaszemének vastag üvege mögül.

– Hahaha! – kacagott szélesen Vanderver doktor minden látható ok nélkül, amint ez szokása volt.

– Jó estét, Vanderver doktor – felelt Dermot, akinek rossz közérzete egyszeriben elpárolgott, úgyhogy be kellett látnia: ismét egyszer az idegei játszottak vele. – Elnézést, amiért csak így lerohanom. Mondja, Weatherill kisasszony még nem jött vissza?

– Fissza? – ismételte meg Vanderver doktor, a szót szempilláinak beszédes játékaival kísérvé.

– Igen, vissza, a szobájából.

– Asz ifjú hölty – jelentette ki Vanderver – makáfal fan. Itt ládám pemenni tiszénöt-hűsz berccel eszelőtt.

– Igen, tudom, de visszajött, hogy megkeresse a púderdobozát.

Vanderver nehezen birkózott az angol nyelvvel.

– A micsoda toposzt? – kérdezte, kezét tölcsérként a füléhez tartva.

– Mondom, visszatért megkeresni a pudriéját. Tudja, egy ilyesmit – mutatta oda a szóban forgó tárgyat Dermot.

– Itt jött át a lugasban.

– Ketfes parádom – paprikázódott föl hirtelen Vanderver –, nem tutom, jól értedem-e makát. Amióda itt ülög, séngi nem tyött ki a lukaspól.

– De hisz ez képtelenség!

– Hoty detszig montani?

Dermot érteni vélte a dolgot.

– Úgy gondolja, ugye, hogy nem ült itt egész idő alatt?

– Parádom – húzta elő és rázogatta meg Vanderver az óráját –, én ety órája, ety deljes órája ülög itt. Mintik itt szifaroszog, mielőd ádołtösznég a facsoráhosz, érđi?

– Nos akkor, doktor?

– Ikenis ládám asz ifjú höltyet pemenni a lukaspa. Esszéi szempe nem ládám fisszatyönni. Sengit nem ládám

itt kityönni. Asz etyedlen személy, ágit esz itó alad ládám, a fel- szolkáló folt, aki a maka dálcájád hozta.

A terasz, melyre a lugas amúgy is árnyéket vetett, most még inkább elsötétült.

– Vanderver doktor, hallgasson meg engem. – Dermot hűvös, száraz hangon beszélt; a pápaszem vastag üvege, mely mögül Vanderver rámeredt, hipnotikus erővel hatott rá. – Nem ezt akartam mondani. Én is emlékszem rá, hogy az a pincérlány eltűnt a lugasban a tálcámmal. De ebben az időpontban Weatherill kisasszony velem volt. Amiről én beszélek, az később történt. *Később*. Néhány perccel később. Biztos, hogy nem látta Weatherill kisasszonyt itt kibukkanni, úgy tíz perce?

– Pisztos.

– De értse meg, ez lehetetlen! Én magam láttam eltűnni a lugasban, ennek felém eső részén, s egy pillanatra sem vesztettem szem elől a bejáratot. Weatherill kisasszony ez idő szerint nem tartózkodik a lugasban; erről ön is meggyőződhet. Következésképpen csakis itt jöhetett ki.

– Esz ity izs fan! – kiáltott föl Vanderver doktor, olyan méltósággal csapva az asztalra, mely nem volt híján némely színpadias fennköltségnek. – Fityeljen ite, montog én makánag falamid. Nem tutom, mire kontol, hoty mi paja esheded annag asz ifjú höltyneg. Lehet, hoty a manóg vidék el. Lehet, hoty elegdronogra pomlod és lékneműfé fald, ikasz-e?

– Arcát pír borította el. – Te asz hédzentsék, hoty nem agarog róla töpped hallani. Mek fatyog érdve? – előrenyújtotta vastag nyakát. – Sengi – mondta ellentmondást nem tűrő hangon –, sengi nem tyött kerezdül eszen a lukason.

A Suchard Szállón este kilenc órára aggodalom lett úrrá.

E pillanatig Gant úr, a tulajdonos ódzkodott attól, hogy a rendőrséghez forduljon. Mi több, eleinte abban a hiszemben volt, hogy körülötte mindenki tréfál. Beérte annyival, hogy összevissza hadonászik és szobáról szobára rohangál, mígnem nyilvánvalóvá vált, hogy Betty Weatherill nincs sem a szállóban, sem a hozzá tartozó parkban. Ha az ember hitelt adott a tanúvallomásoknak, márpedig sem Dermot, sem Vanderver nem módosított beszámolóján egy fikarcnyit sem, akkor Betty Weatherill egész egyszerűen bement a lugasba, s ott egy csapásra úgy semmivé illant, akár egy füstkarika.

Az világos volt, hogy nem hagyta el a lugast menet közben, például a szőlőindákon keresztül. A szőlőtőkék ugyanis olyan sűrűn nőttek, hogy valósággal drótketrecet képeztek, s olyan szabályosan kapaszkodtak föl a karók mentén a talajtól egészen a lugas tetejéig, hogy senki emberfia át nem fért volna köztük, hacsak rést nem vág magának valahol. Márpedig a szőlőt még csak millimétemyire sem mozdította meg senki. Föld alatti kijárata sem volt az alagútnak, ahogy azt egy regényes képzelettel megáldott szállodai boy ötletként sugallta. Épp ilyen nyilvánvaló volt az is, hogy Betty nem bújhatott el a lugasban, amikor Dermot ez utóbbiban végiment. Egyszerűen nem lett volna hová bújnia.

Még inkább bele kellett törődni a tények tény mivoltába, amikor a zöldellő alagútban meggyújtották a lampionokat, és Gant úr, föl-fölkapaszkodva egy hokedlira, hevesen végigrá-zogatta a szőlőből való falakat, nyomában a fele megszeppent személyzettel. A dologból családi ügy

lett, s mindenki ki akarta venni a felderítésből a maga részét.

Jelen esetben Alice Marchand-nak jutott a második számú hősnő szerepe. Alice volt az a dundi pincérlány, akit Dermot teáért és szendvicsekért szalajtott alig negyedórával Betty eltűnése előtt, de aki aztán nem hozta ki a rendelést, mert közben összekapott a szakácsnővel azon, hogy hány óráig ötórás tea az ötórás tea.

Dermotot leszámítva Alice volt az utolsó személy, aki Betty Weatherillt élve látta. Alice még minden különösebb baj nélkül jutott át a lugason. Számos széles kézmozdulattal magyarázgatta Gant úrnak, hogyan vette föl Dermot úr rendelését, majd bemutatta, hogyan kapta föl a nagy tálcát és takarta is mindjárt le bűvész módjára egy asztalterítővel. A rózsás képű barna lány, akin igen jól állt a fehér kötényes fekete öltözék, annyiból is segített rekonstruálni az eseményeket, hogy éppen úgy, mint a kritikus időben, a lugason keresztül indult vissza a szállóba.

Vajon amikor délután tette meg ezt az utat, látta-e Vanderver doktort?

Igen.

Hol?

A doktor a teraszon ült egy kis asztalnál. Szivarozott, és egy nagy, szarunyelű kést élesített egy köszörűkövön, melyet a zsebéből húzott elő.

– Esz – vágott közbe kis akcentusát leszámítva kifogástalan franciasággal Vanderver –, esz nem etyép zemenzetett haszugzsáknál.

A lugásban a lampionok sora alatt igen meleg volt. Vanderver a szőlőfalnak támaszkodva állt. Amikor

franciául beszélt, kevésbé emlékeztetett szarvasmarhára. Egy kis veritékcsöpp mindazonáltal ott gyöngyözött homlokán, a halántéknál húzódó főér mellett, s tekintetének a vastag szemüvegen keresztülhatoló kifejezése megfagyasztotta a vért Andrew Dermot ereiben.

– Ez úgy igaz, mint ahogy itt állok – pörögtek Alice fekete szemgolyói. – Mondtam is Klotild nővéremnek, meg Ginának és Odette-nek is, ahogy a konyhába értem. A doktor, amikor meglátott, az egész hóbelevancot sürgősen zsebre vágta.

– Egy kés sokféle célt szolgálhat – mondta ideges sietséggel Gant úr. – Talán mégiscsak telefonálnunk kéne a rendőrségre. Ön ügyvéd, Dermot úr. Mit tanácsol?

Dermot teljes mértékben egyetértett az indítvánnyal.

Sikerült kordában tartania idegeit. Sőt megszállta a hivatásával járó higgadtság, s ő volt az, aki a kezébe vette a dolgok irányítását. Az objektív helyzet, ahelyett hogy visszahozta volna a főbiát, nyugalommal töltötte el. Most már képes volt világos fejjel megítélni a problémát. Még világosabb fejjel akkor, amikor civil ruhás rendőrök kíséretében megjelent maga a vizsgálóbíró, Lespinasse úr.

Miután átvizsgálta a lugast, Lespinasse valamennyiüket a tulajdonos irodájába rendelte. A vizsgálóbíró termetes, sovány, mélabús tekintetű férfi volt. Kemény pillantásától mindnyájan kényelmetlenül érezték magukat.

– Megérthetik – mondta –, hogy úgy fest az egész, mintha valamiféle csodával állnánk szemben. Márpedig én realista vagyok. Nem hiszek a csodákban.

– Nagyon helyes – mondta sötét képpel Dermot, gonddal válogatva össze a francia szavakat. – Önnek tán van valamilyen elmélete?

– Bizonyosságom.

A kemény szemek Dermotra szegeződtek.

– Az általunk lefolytatott vizsgálat során - jelentette ki Lespinasse – megbizonyosodtunk arról, hogy Weatherill kisasszony nem hagyta el a lugast holmi titkos úton. Ön, uram, előadott nekünk egy verziót. – Vanderver felé fordult. – Ön pedig, uram, egy másikat. – Ismét Dermothoz intézte szavait.

– Következésképp nyilvánvaló, hogy egyikük hazudik.

Vanderver tiltakozni próbált.

– Emlégsztedem – sziszegte nyomatékkal –, emlégsztedem, hogy önnek nem tenne jó, ha melléfokna. Mint Óvelsékének, Zilfánia girályánag diplomatája, mendesséket és előjogokat élfeszeg...

– Diplomáciai előjogokat – válaszolt Lespinasse. – Ehhez semmi közöm. Nekem csak arra van gondom, hogy ön a polgári törvényeket meg ne szegje.

– Nem zekdem meg semmivéle dörfényt! – csattant föl vérvörösén Vanderver. – Én nem haszudtam!

A vizsgálóbíró fölemelte a kezét, és szárazon jegyezte meg:

– Én pedig azt mondom, hogy valamelyikük meséje, vagy az öné, vagy Dermot úré, hamis. Az a fiatal lány vagy sosem ment be a lugasba, mely esetben Dermot úr hazudik, vagy valóban áthaladt rajta, ön pedig valamiféle, csak ön által ismert okból, tagadja, hogy látta volna kijönni. Mely esetben... – Megint fölemelte a kezét. – Talán becsületesebb dolog, ha elárulom önnek: Weatherill

kisasszony előzőleg jelezte nekem, hogy ön esetleg az életére fog törni.

A zsúfolt helyiségben meg lehetett hallani az ingaóra tiktakolását.

– Asz éledére dörni? – visszhangozta Vanderver.

– Pontosan ezt mondtam.

– Te hiszen én ászt a höltyet nem is ismerem!

– Nyilvánvaló, hogy ő viszont ismerte önt – vágott vissza Lespinasse. Ónos arcát a keserűség tette elevenné; ujjai a gomblyukában pompázó rozettát babrálták. Aztán tett egy lépést előre. – Weatherill kisasszony több ízben is fölkeresett engem. Beszél nekem az ön múltbeli... ööö... gyilkos tevékenységéről. Én nem akartam hinni neki. A felelősség túl nagy volt; de még mekkora! Most pedig tessék, az történt, ami történt, nekem pedig kötelességem, hogy legalább *ezt* a felelősséget vállaljam. Még egy kérdésem volna, ha megengedi. Mit tud nekünk mondani azzal a szarunyelű késsel kapcsolatban, melyet a pincérlány látott önnél?

Vandervernek, amikor felelt, rekedt volt a hangja.

– Soha nem fold a pirdokompa ilyen gés. Tofább metyeg: mék csag nem is ládám soha ilyet, maka... maka...

– Ne folytassa – vágott közbe a vizsgálóbíró. – Inkább majd *mi* folytatjuk.

Pattintott egyet az ujjával, mire az egyik polgári ruhás nyomozó odavitt neki egy újságpapirosba csomagolt tárgyat.

– Mi kétségkívül alaposabban kutattuk át a lugast, mint Gant úr – folytatta ígéretéhez híven Lespinasse. – Ezt a tárgyat a lugason átvezető út homokjába dugva találtuk

meg, alig néhány lépésnyire attól a helytől, ahol ez az úr üldögélt.

A finom, villogó pengén nemcsak homokfoltok voltak, hanem másmilyenek is. Lespinasse odamutatta nekik:

– Emberi vér – jelentette ki.

Tizenegy óra volt, mire Andrew Dermot elhagyhatta az irodát.

Később elbeszélték neki, hogy csodálatos tanúnak bizonyult, válaszai higgadtak, rövidek és szabatosak voltak, s okos tanácsokat adott a törvényes eljárást illetően, rámutatva, hogy hazájáé mennyiben különbözik a helyitől.

Minderre ő maga már nem emlékezett. Képtelen volt egyébre gondolni, mint arra, hogy ki kell mennie a levegőre és megpróbálnia kiverni a fejéből Bettyt.

Kisétált a teraszra, a lehető legtávolabb a lugasnak attól a bejáratától, ahol a homokba rejtett kést megtalálták. Tőle alig egy kilométernyire vígan vilióztak a város főutcájának, a Promenade des Frangais-nak fényei, melyek azonban most inkább afféle gyászos háttérnek rémlettek. A teraszon hideg szél söpört végig.

Leeresztették Vanderver számára a rabszállító kocsit hágcsóját, s föltuszkolták a doktort. A diplomata csuklóján bilincs volt; lába annyira remegett, hogy úgy kellett a nagydarab embert az autó belsejébe taszigálni. A kocsi roppant pufogással távolodott, szén-monoxidból (a halál hírnökéből) egész füstcsóvát húzva maga mögött, s csupán a vizsgálóbíró maradt a helyszínen, hogy átkutassa Vanderver szobáját, és a végére járjon a kérdésnek, vajon miért követtek el ilyen váratlan és érthetetlen gyilkosságot alkonyattájt, egy szerény szálló területén.

Andrew Dermot a kezei satujába szorította két halántékát.

Hát ide jutottunk.

Leült a teraszon. Az asztalkákon piros terítő volt, s noha ez a szín nem volt éppen a kedvére való, ott maradt ülve. Egy konyakot rendelt, de aztán, amikor kihozták neki, hozzá se tudott nyúlni. Az italt egyébként az a kis boy rakta eléje, aki a lugas alatti titkos járat lehetőségét fölvetette, s aki most égett a vágytól, hogy kitalálja a bűncselekmény indítóokaira vonatkozó föltételezéseit. Dermot rövid úton elzavarta.

De ha Bettynek el kellett tűnnie (az „eltűnés” szó enyhén szólva is szépítés volt), vajon mi lehetett ennek az oka? Miért tűnt el? Miért? Vanderver aligha ámokfutó örült. Mellesleg Dermot, a maga jogi érzékével, hökkenten állt egy ilyen ügyetlen bűntény előtt. Vanderver, ha bűnös, miért ragaszkodott fölösleges hazugságához, azt állítva, hogy Betty sosem lépett ki a lugasból? Miért nem fogta magát és tűnt el egész egyszerűen, hogy elmondhassa: az égvilágon semmit nem látott? Miért telepedett pont a lugas kijáratához, mint aki szántszándékkal próbálja önmagára terelni a gyanút?

Egyetlen kérdés akadt, melyet Dermot nem mert fölteni magának, mégpedig az, hogy hol lehet egyáltalán maga Betty.

És ha Vanderver igazat beszélt?

Nevetséges! Lehetetlen, hogy Vanderver igazat állíthatott volna. Az emberek nem tűnnek el csak úgy, mint a szappanbuborék, egy mindkét végén megfigyelés alatt tartott alagútban.

Rövidesen eloltják a széljárta, kihalt terasz lámpáit. A Suchard Szálló amúgy is hamarosan bezárja kapuit télire; ma este különösen korán lesz záróra. Dermot, ha hátrafordult, láthatta a hall és a társalgó kivilágított ablakait, meg az étkezőét, ahol először pillantotta meg Bettyt. Egy legényke, akinek a parkettán kopogó léptei a teraszra is kihallatszottak, előbb az étkezőben, majd a hallban oltotta el a villanyt. Dermotnak előbb-utóbb föl kell baktatnia a szobájába, hogy aludni próbáljon.

Fölkelt hát, s bement. De már a hall vastag szőnyegén állva, elfogta a kísértés. Muszáj volt még egy utolsó pillantást vetnie a lugasra.

Emez most csakugyan alagút volt, mely vagy húsz méter hosszan a fentről alácsüngő lampionok fényárjában úszott. A talajban egy gödör ásított: onnan ásták elő a kést. Mellette a szőlőfalnak támasztott két lapát nyilván már a holnapi alaposabb kutatás céljára volt idekészítve. Csak amikor szemébe ötlöttek ezek az előkészületek és föl is fogta jelentőségüket, borult el Dermot kedélye. A szakadék teljes mélysége föltárult előtte.

Ez a gondolat annyira elhatalmasodott rajta, hogy először meg sem hallotta a terasz kőkockáin koppanó lépéseket. Aztán odanézett. Két alak közeledett feléje, de mindegyik más-más franciaablak irányából, s ugyanúgy méregették egymást, mint ahogyan ő méregette őket.

Az egyik alak Lespinasse úr volt, a vizsgálóbíró.

A másik pedig Betty Weatherill.

– Most aztán, kisasszony – morgott Lespinasse –, tán lesz szíves magyarázatot adni erre a nevetséges és tűrhetetlen tréfára.

Lespinasse úrnak, akinek pofacsontjai ezúttal mintha a szokásosnál is jobban kiálltak volna, egy aktatáska meg egy bőrönd volt a kezében. Most mindkettőt leejtette a földre.

– Szükséges volt – mondta Betty, szavait Dermothoz intézve. – Szükséges volt, barátom.

Most nem mosolygott. Dermot úgy érezte, hogy nemsokára a pusztá megkönnyebbüléstől mindkettejükből kipukkad a nevetés. Tudni e percben csak annyit tudott, hogy a lány ott áll előtte hús-vér valójában.

– Egy pillanat – vetette végét a jelenetnek hűvösen Lespinasse. – Jól teszi, Dermot úr, ha magyarázatot kér...

– De én nem kérek. Attól fogva, hogy egyszer itt van...

– ...erre a históriára. – A vizsgálóbíró fölemelte a hangját.

– Most már elmondhatom: csak azért jöttem le, hogy elmagyarázzam önnek, mi módon mesterkedte össze Weatherill kisasszony ezt a szemfényvesztő mutatványt. Az egyetlen dolog, amit nem tudok, az az, hogy miért tette.

Betty sarkon pendült.

– Ön tudja, hogyan?

– Tisztában vagyok azzal – felelte amaz szárazon –, hogy ön ehhez a kis illuzionista trükkhöz Alice Marchand-t használta föl cinkosául. Az illető hölgy megérdemelné, hogy jól tunikán billentsék, amiért hajlandó volt részt venni a turpisságban. Amikor alig tíz perce megleptem szobájában Alice-t, amint éppen diadalmi táncot lejt egy köteg ezres bankjeggyel, úgy gondoltam, hogy viselkedése némi magyarázatot igényel.

– Szigorú tekintettel folytatta: – Nem volt szükség hosszas rábeszélésre ahhoz, hogy meg is adja nekem ezt a magyarázatot.

Most Dermothoz fordult.

– Hadd mondok el, mi történt, s ön igazat fog adni nekem! Weatherill kisasszony megkérte önt, várjon rá itt a szálló mögött, pontosabban az általa megadott asztalnál, s azt mondta, hogy már megteázva érkezik majd, igaz?

~ Igaz – bólintott Dermot.

– Fél hatkor be is futott, mégpedig a lugason át, miután meggyőződött róla, hogy Vanderver doktor ott ül a teraszon, pontosan ott és akkor, ahol és amikor minden áldott nap szivarozni szokott.

– Én... igen.

– Gondolom, nem volt nehéz rávennie Weatherill kisasszonyt, hogy megígyék önnel még egy teát?

– Csakugyan följánlottam neki ezt.

– Alice, a felszolgáló abban az időben minden látható ok nélkül ott szorgoskodott az üres asztalok körül.

– Így van.

– Ön a teát Alice-nál rendelte meg – folytatta sötét képpel Lespinasse úr. – Ő elvette az ön tálcáját, egy nagy tálcát, s ezt lebontotta egy nagy fehér terítővel, hogy ne lássék az edény, amit visz. Vagyis pontosan úgy járt el, ahogy aztán azt később be is mutatta nekünk.

– Elismerem.

– Alice ekkor eltávolodott önöktől, és eltűnt a lugasban. Ebben a pillanatban – Lespinasse arca itt gonosz fintorba torzult – Weatherill kisasszony magára vonta az ön figyelmét azzal, hogy tüzet kért öntől. Majd gondoskodott róla, hogy ön továbbra is órá figyeljen, amennyiben

kiejtette cigarettáját egy olyan izgalom hatására, melyet voltaképpen nem is érzett.

Dermot villámgyorsan Bettyre pillantott. Akárhogy is, ez nem volt pusztán ámitás, sem pedig tréfa. Betty holtápadt volt.

– Weatherill kisasszony azért vont magára az ön figyelmét – szötte tovább elbeszélésének fonalát Lespinasse –, hogy Alice ismét kijöhessen a lugasból, még hozzá anélkül, hogy ön észrevenné. *Valójában Alice nem a lugason haladt át.* Egész egyszerűen megkerülte tálcájával a lugast, s más úton tért vissza a szállóba. Weatherill kisasszonynak most a komédia másik felét kellett eljátszania. Hirtelen megállapítva púderdobozának eltűnését, most *ő maga* ment be a lugasba. Félúton már egész fölszerelés várta a sötétben, olyan, melyet a két hölgy együttesen készített elő: egy másik tálca, melyet, akárcsak az előzőt, egy terítővel takartak le. De ez alatt nem edény volt, hanem...

Lespinasse úr itt hatásszünetet tartott.

Idegesnek és csapzottnak látszott, de huncut szemében valami csodálatféle csillant meg.

– Dermot úr, most egy lélektani tényt fogok közölni önnek. Az egyetlen olyan személy, akinek az ember nem ügyel az ábrázatára, egy felszolgáló. Közelről nézzük, igazából mégsem látjuk. Amennyiben kételkednék állításom igazságában, legközelebb menjen be az ön förtelmes Londonában valamelyik Lyons-teázóba vagy A. B. C.-be, s amikor sebtében a számláját kéri, próbálja meg arcról megállapítani, melyik pincérlány hozta ki korábban a teáját. Én tudom, hogy a dolog úgy áll, ahogy mondom. Weatherill kisasszony is tudta. Ő akkor már könnyű fekete

ruhát viselt a fehér ruhája alatt. A lugasban elrejtett másik tálcán minden szükséges kellék együtt volt, hogy egy szőke nőből barna, bronzbarna arcszínből pirosas, fehér cipőből-harisnyából fekete válják. Egészen fölszínes jelmez volt, hiszen alaposabb kicirkalmazását semmi nem tette szükségessé. Vanderver doktor nem nézte meg magának kétszer azt a fekete ruhás, fehér kötényes-bóbitás sziluettet, aki egy tálcával kilépett a lugasból. Nem vette észre a sötét parókát, sem az arcfestéket; nem vett észre semmit. Elraktározta elméjében, hogy egy felszolgálólány jött arra, és kész. Ekképpen Weatherill kisasszony, aki kezdetleges álöltözéke jóvoltából Alice-ként szerepelt, baj nélkül vonulhatott át előtte, kihasználva a sűrű árnyékot, melyet a lugas vet a teraszra. Kezében tálca volt, ezen pedig, terítővel lefödve, fehér ruhája, harisnyája, cipője.

A vizsgálóbíró mélyen, sípolva szívta be a levegőt.

– Mindez tökéletesen egybevág – mondta. – Most már csak a dolog miéértjére volnék kíváncsi.

– Hát még most sem érti? – kérdezte Betty.

– Ezer bocsánat – felelt Lespinasse –, lehet, hogy egy kicsit tompa agyú vagyok, de nem értem. Önnek sem lehetett valami kellemes megvágnia magát, pusztán, hogy valódi vér kerüljön a késre, melyet ön aztán elásott. De hát miért? Mire volt jó ez a sok oktondiság, amikor Vanderver doktor nem is követett el semmilyen bűncselekményt?

– Azért kellett, mert a doktor a nagykövetséget képviseli.

– Hogy... mit mond, kisasszony?

– Diplomáciai mentességet élvez. A kormány nem végeztethet nála házkutatást; hozzá sem nyúlhat. Így hát,

látja, kénytelen voltam a polgári hatóságokkal letartóztatni, hogy át lehessen vizsgálni az okmányait.

A lány Dermot felé fordult, úgy folytatta.

– Bocsásson meg, Derry. Nézze el nekem, hogy nem vagyok az a szelíd és naiv kis tanítónőcske, akinek kiadtam magam, s aki a jövőben csakugyan lenni szeretnék. Élni akarok. Egész életemben most éltem először, ebben az utóbbi hónapban. Csak annyit akarok mondani, hogy magával akarok maradni, és ez minden. Úgyhogy ezennel be is fogom nyújtani a lemondásomat.

Lespinasse úr halkán elkáromkodta magát. Egy percig mozdulatlanul állt, aztán lehajolt az aktatáskáért meg a bőröndért, melyeket az előbb ejtett a lábához. Mindkettő zöld bőrből volt, rajtuk Szilvánia királyi címere szíнарanyból.

– ...És természetesen – mondta meglehetősen nekihevülten Betty – ezt az ipsét egyáltalán nem Vanderver doktornak hívják, s egy jottányival sem semlegesebb nálam. Megbízatásához, melynek a diplomáciai mentességet köszönhette, hamis papírok révén jutott hozzá. Így hát meg kellett mondanom a vizsgálóbíró úrnak, sőt többször meg is kellett ismételnem előtte, hogy szerintem közönséges gyilkos. Valódi neve Karl Heinrich von Arnheim, s amikor Sir George (ön már tudja, kiről beszélek, Lespinasse úr) megkért, hogy eredjek a nyomába...

Lespinasse úr nem bírt az aktatáska zárjával. Kinyitott hát egy rémisztő küllemű bicskát, és azzal hasította föl a bőrt. Rá is akadt a titokra.

– Hiába, no – jelentette ki –, az angolok aztán értenek az effajta dolgokhoz. – Fölemelte kését, mely csak úgy

villogott az ablakokon kiszűrődő fényben. – Úgy hiszem, hogy Vanderver doktor végül is ott marad a rendőrkapitányságon.

– Mélyen meghajtotta magát Betty előtt, majd hozzáfűzte:

– Nem egyebet látunk itt magunk előtt, mint föld alatti erődítéseink teljes tervrajzát, melyek ellenséges kezekbe kerülve az egész frontszakasz védelmét veszélyeztették volna.

Tímár György fordítása

Megjelent az Elképesztő novellák (1988) című válogatáskötetben

Láthatatlan kezek

Évekkel később sem értette, hogy miért is volt annyira nyugtalan, hogy miért szorongatta a torkát a félelem azokban a percekben, mielőtt még egyáltalán megpillantotta volna a tengert. Az éjszaka és saját képzelete hatott így rá? De ugyan hol van a valóság és a képzelet közötti határ?

Meredek, autó szélességnyi sáv vezetett le a tengerparthoz. Az út ennek ellenére jó volt, úgy hogy nyugodtan rábízhatta magát a kocsijára. És mégis, félúton, mielőtt még beszippanthatta volna a tengeri szél szagát, vagy hallhatta volna a tenger susogását, Dan Fraser hirtelen azt érezte, hogy homlokát kiveri a veríték. Lábikrájában is fájóan megrándult egy ideg, ahogy a fékre taposott.

– Micsoda örültség ez? Mi okom volna félni? – mormogta magában. Meglepje ez az érzés, mint amikor először találta szemben magát a félelemmel, a háború alatt. Villámok cikáztak a távolban. Túl forró volt az éjszaka, Ez a kerítések között haladó ösvényszerűség, amelyen nagyot rázkódva meg-megugrott a kocsija, mintha csak egy levegőtlen völgybe vezetett volna.

Mindennek ellenére Dan Fraser úgy érezte, hogy csak hálás lehet a sorsnak. Brendát ment meglátogatni, tehát ő volt jelenleg a legszerencsésebb ember Londonban. Még ha Brenda a vikendet olyan messze töltötte is Londontól, mint North Cornwall, Dan boldog volt, hogy ha egy nappal később is, de utána jöhetett.

Brenda képe olyan élesen rajzolódott ki előtte, mint a villámok fel-felvillanó fényé. Úgy látta mindig, ha behunyta a szemét, amint nevet és kissé az ajkát biggyeszi, s aranszőke haján csillog a fény. Brenda gyönyörű volt és kíváncsan vonzó. Csupán a rosszakarói tételezték fel róla, hogy tulajdonképpen ravasz és számító.

Brenda Lestrangle mindig megkapta azt, amit akart. És most őt akarta, Dan Frasert; az isten tudja, hogy miért mert azt senki se állíthatta volna, hogy Dan-nel megütötte a főnyereményt. Könnyebben tételezhetne volna fel bárki is róla, hogy inkább egy olyanfajta merész férfit részesít előnyben, mint például Toby Curtis, aki után valósággal futottak a nők. De éppen ez – ahogy Joyce nem egyszer tett célzást erre – egyben sokféle bajnak is lehetne okozója. Mert Toby Curtis nem tudna az összes többi nőről lemondani Brenda kedvéért. Így hát Brenda inkább hozzá, Dan-hez vonzódott.

Nos, hát, akkor miért van benne ez a nyugtalanság, rossz érzés? Néhány percen belül ott lesz Brendánál. Inkább harangok örömteli zúgását kellene hallania, nem pedig ezeket az erős ütések az agyában... Csak semmi izgalom!

Ahogy leért az útról, a kerítések közül, egyvonalban volt a tengerparttal. Dan Fraser alatt döcögve ugrált a kocsí a bozótokkal körülvett gyepen. Előtte ott magasodott, homlokzatával a tengerre nézve, a kissé túl nagyra sikerült, túl hivalkodó villa, amit Brenda a tőle megszokott nagyzolási mániával „A Király Kastélyá”-nak becézett...

Csakhogy egyetlen lámpa sem égett a házban, valami kis jelző fény legalább, ami az utat mutatta volna, pedig negyed tizenegy is elmúlt már.

Dan leállította a motort, kikapcsolta a fényszórókat és kiszállt a kocsiból. A sötétben hallotta, ahogyan a tenger hullámai meg-megrohamozzák a partét, mintha csak egy ostromló hadsereg támadt volna rá időről-időre. Kinyitotta a csomagtartót és előhalászta belőle a bőröndjét. Amikor a csomagtartó tetejét lecsapta, a csapódás zaja még sokáig visszhangzott az örvénylő, kavargó víz fölött. A Cornish-partvidéknek ez a szakasza túl magányos, túl elhagyatott volt, de ez a gondolat eddig még csak nem is merült fel Dan fejében.

A villához sietett, végigbotorkált a falai mellett és a főbejárat felé tartott. Léptei hangosan kopogtak a szabálytalan kövezeten. Csak most vette észre, hogy a házból miért is nem szűrődött ki semmiféle fény. Az ablakokon – legalábbis itt, ezen az oldalon – az összes függöny össze volt húzva.

Majdnem rohanva, futólépésben tette meg az utat a főbejáratig. A vaskopogatóval előbb megkocogtatta az ajtót, majd egy pillanat múlva dörömbölni kezdett. Ahogy hátra nézett, a vállán keresztül, megint egy villám cikázott át nyugat felé az égen, egy pillanatra megvilágítva az ég boltozatát

S a felvillanó fényben látta a szürkén hullámzó homokot. Látta a fekete vizet, aminek szélén kis kígyózó habtarajok nyargalásztak. És a partszakasz közepén ijesztően komorlott egy kis szikla-képződmény – olyan volt, mint egy alacsony támlájú karosszék. Egykedvűen örökké a tengert nézte – a környéken évszázadok óta mindenki

csak úgy emlegette, hogy ez volt a legendás Arthur király karosszéke.

Az egész villa azért mégsem lehet ennyire kihalt! Még ha Edmund Ireton és Toby Curtis a tengerpart egy másik helyén tartózkodik is netán, Brendának feltétlenül itt kell lennie. És Joyce Ray-nek is. Meg a két szobalánynak.

Dan abbahagyta a dörömbölést, tapogatózni kezdett az ajtón és megtalálta a kilincset.

Nem is volt kulcsra zárva.

Ahogy kinyitotta az ajtót, szinte megvakult a váratlan fényözöntől sok-sok lámpa égett a hallban. Mint annyi minden, ami Brenda tulajdona, ez is túlzottan fényes, túlzottan pompázatos volt. A sok cifra bútor és a csiszolt padló kápráztatóan csillogott, visszaverve a lámpák fényét.

A hall is üres volt, nem tartózkodott benne senki.

Amikor a suhogó-fütyülő széllel a hátában Dan belépett, a vihartól ostromolt ajtó hatalmas csattanással vágódott be mögötte, Még annyi ideje sem maradt, hogy hangosan megkérdezze: „van-e itt valaki?”, mikor valahol hátul a hallban kinyílt egy ajtó. Joyce Ray, Brenda unokahúga lépett be és egyenesen Dan felé tartott. Keze erőtlenül lógott az oldalán és nagy, tágranyílt szeme leginkább egy alvajáróéra emlékeztetett.

– Akkor hát mégiscsak eljött! – suttogta Joyce, megnedvesítve kiszáradt ajkát. – A történetek ellenére is eljött!

– Én...

Dan nem is folytatta tovább. Amikor megpillantotta Joyce-t, valami furcsa változást érzett magában. Mindez persze nem magyarázta meg előbbi szorongását, vagy

inkább rettegését – de azért hirtelen tisztába jött sok mindennel,

Joyce volt a megtestesült nyugalom, a visszahúzódó szerénység ebben a házban, sima, hátrafésült hajával és mértéktartó öltözködésével. De egyben ő volt a szegény rokon is és Brenda egyetlen alkalmat se mulasztott el, hogy erre föl ne hívja a figyelmét. Dan csak állt ott, Joyce-ra bámulva. A lány szeméből váratlanul eltűnt az alvajárók jellegzetesen merev, kifejezéstelen pillantása. Nagy szürke szemét koromfekete szempillák árnyékolták.

– Joyce – suttogta fojtott hangon Dan –, valamire csak most döbbsentem rá. Eddig sohasem értettem... De most meg kell mondanom...

– Ne, ne! – sikoltotta Joyce.

Ajkai megrándultak. Az egyik kezét fölemelte, mintha el akarta volna takarni vele a szemét.

– Tudom, hogy mit akar mondani – folytatta most már ő is halkabban. – De ki ne mondja! Megértett?

– Joyce, fogalmam sincs, miért állunk itt így egymással szemben, szinte kiabálva. Különben is, én... én ezt nem akartam megmondani magának. Most még semmi esetre sem. Azt hiszem, legelőször is Brendával kellene beszélnem erről...

– Brendával nem tud beszélni... – sírta el magát Joyce.

– Hogyhogy?

– Most aztán már végleg nem tud elmondani neki semmit... – suttogta Joyce. – Brenda meghalt... Brenda halott.

Vannak szavak, amik első hallásra nem döbbsentik meg az embert. Mert talán el sem hiszi őket. Mert egyszerűen nem lehetnek igazak. Dan Fraser lassú mozdulatokkal tette le a bőröndjét a padlóra és utána fölegyenesedett.

– A rendőrségtől – közölte Dannel Joyce, nagyot nyelve – már kora reggel itt voltak. Aztán elmentek, Brendát egyenesen a hullaházba vitték. Ott fogja tölteni az éjszakát.

Dan még ezeket hallba te szólalt meg.

– Mr... Mr, Edmuná Ireton – folytatta tovább Joyce – azonnal átjött, amikor... amikor ez a... ez történt. Toby Curtis is itt volt És szerencsére még egy ember, akit dr. Gideon Fellnek hívnak. Dr. Fell fontoskodó vén fajankó, de azt mondják róla, hogy nagyon eszes lény, vagy valami efféle. Jó kapcsolatban van a rendőrséggel, tulajdonképpen kedves, ember, igyekezett is enyhíteni az itt uralkodó rossz hangulaton. Azonban, ha mégis itt lett volna tegnap este, Dan... talán...

– Nem tudtam eljönni. Ezt előre közöltem is Brendával.

– Igen, tudom, sokszor vitatkoztak arról, mennyi időt elrabol az, hogy maga újságíróskodik. De ha csak itt lett volna, Dan, akkor mindez nem történhetett volna meg.

– Joyce, az istenért, ne mondjon ilyet!

Egy darabig csönd volt a fényesen kivilágított és nyugalmat sugárzó szobában. Joyce meglepődve nézett a férfira.

– Dan, bocsássa meg, hogy ezt mondtam. Rettenetesen sajnálom. De olyan szörnyen érzem magam... Azt hiszem, bárki jött volna be maga helyett, ugyanígy kitört volna belőlem a keserűség.

– Mindez igazán érthető, Joyce. De hát hogyan halt meg Brenda? – Aztán kétségbeesésében hirtelen hangosan kezdett gondolkozni. – Várjon csak! Mindjárt kitalálom! Hajnalban ugye, szokása szerint lement úszni. És mint mindig, fejest ugrott azokról a veszélyes sziklákról ott kint a földnyelven? Tehát...

– Nem – rázza meg a fejét Joyce. – Megfojtották.

– Megfojtották?

Joyce tulajdonképpen azt akarta mondani, hogy megölték Brendát. De átformálódtak benne a szavak; nem engedelmeskedett a nyelve, így a pontos kifejezést bökte ki. De azért további a is komoran nézett Danre,

– Igen, Brenda ma is kora reggel kiment úszni a partra.

– És?

– Legalábbis kiment a házból. Én ugyan nem láttam őt ma reggel. Tudja, hogy ott hátul alszom, abban a kis hálószobában. Brenda mindig azt adja ide nekem. Az mindenesetre bizonyos, hogy elindult lefelé piros fürdőruhájában és fehér frottírköpenyében.

Dan önkéntelenül a kandalló fölötti olajfestményre pillantott. A híres R. A. festette és a klasszikus ókorból ábrázolt egy jelenetet. Az volt a címe, hogy *A sérelmesek*, és ha figyelmesen megnézte valaki, nem kellett túl sokat hagyatkoznia a képzeletére. Ez a festmény volt Brenda legkedvesebb képe, mert ő a megszólalásig hasonlított a női alakhoz.

– Nos – folytatta rövid habozás után Joyce, a kezét kétségbeesett mozdulattal széttárva –, maga is tudja, mi volt Brenda szokása. Ledobta magáról a frottírköpenyt, hogy letakarja vele Arthur király karosszékét. Majd ráült a székre, elszívott egy cigarettát és hosszan elmerengve

bámulta egy darabig a tengert, majd belevetette magát a vízbe.

– A frottirköpeny még mindig ott volt azon a sziklaszéken – folytatta Joyce, bár láthatóan neheze esett a beszéd –, amikor fél nyolc tájt én is lementem a partra. De Brenda ezúttal nem ült a megszokott helyen, Még csak a fürdősapkája sem volt a fején. Valaki megfojtotta azzal a selyemsállal, amit a frottirköpenyéhez szokott hordani. A sál olyan szorosan simult a nyakához, hogy le sem tudták szedni róla hirtelenében. Brenda a hátán hevert, a sziklaszék előtt a homokban, piros fürdőruhájában, elkékült arccal. Innen a teraszról is jól lehetett látni...

Dan még egy futó pillantást vetett a szerelmesek érzéki nőjének élethű testére, majd gyorsan másfelé nézett.

A mindig tartózkodóan viselkedő Joyce most is nehezen vesztette el az önuralmát.

– Csak köszönetet mondhatok a sorsnak és áldhatom szerencsecsillagomat – tört ki váratlanul belőle –, hogy nem mentem le egészen oda hozzá. Úgy értem, hogy a kőlapokról nem léptem le a homokba. Hogy nem engedtek lelépni...

– Ki nem engedte lelépni?

– Mr. Ireton és Toby. Vagyis tulajdonképpen csak Mr. Ireton, Tobynak talán még csak eszébe sem jutott, hogy megakadályozzon ebben...

– De hiszen az előbb ...

– Toby, tudja, egy kicsit előbb jött át ide hozzánk. A villa hátsó részén tartózkodott; ott lőtt célba 22-es kaliberű puskájával. amit maga is ismer. Aztán Mr. Ireton is átjött és együtt mentünk ki mindhárman a teraszra. Onnan vettük észre Brendát...

– Figyeljen csak ide, Joyce. Ugyan mi baj lehetett volna abból, ha véletlenül maga is belelép a homokba? Miért érzi magát olyan szerencsésnek, hogy Mr. Ireton megállította?

– Mert ha nem állított volna meg, a rendőrség könnyen rámfoghatta volna, hogy én vagyok a tettes.

– Hogy maga a tettes?

– Igen, hogy én öltem meg Brendát. Lent a parton, a homokban, egyetlen más lábnyomot sem találtak, Brendáén kívül...

– Várjunk csak! – kiáltott közbe Dan. – A... a saját sáljával fojtották meg öt?

– Hogyne. Igen... igen, Sem a rendőrségnek, de még a szőrszálhasogató dr. Fellnek sincs semmi kétsége efelől.

– Már most hogyan tudott volna bárki is úgy odamenni, odalopózni hozzá a homokon keresztül, sőt ráadásul vissza is jönni onnan, hogy ne hagyjon hátra egyetlen lábnyomot sem?

– No látja, éppen erről van szó, A rendőrség se érti, de meg csak halvány sejtelve sincs róla, ezért vesztette el mindenki teljesen a fejét. Dr. Fell pedig megígérte, hogy ma este még egyszer átjön hozzánk.

Joyce könnyed hangot sietetett volna megütni, mintha tulajdonképpen semmi sem történt volna, de az nem sikerült neki. Arca olyan fehér lett, mint a fal. Az arckifejezése hirtelen megint megváltozott és a hangja is kissé bizonytalanul remegett:

– Dan...

– Joyce...

– Most már ugye megérti, miért döbbsentett meg, amikor megláttam itt magát, bőrönddel a kezében és hogy épp azt mondta, amit mondott?

– Persze, most már tökéletesen értem.

– Mindazt, amit el akart mondani nekem vagy úgy gondolta, hogy jobb volna ha elmondaná...

– Rólunk, kettőnkéről?

– Arról egy szót sem! Hát nem érti, hogy azt egyszer s mindenkorra el kell felejtene a történetek után, nem hogy...

– Igen, most már értem, hogy miért nem beszélhetek róla most, hogy Brenda halott, még csak szóba hozni sem volna illő dolog...

Szeme, akarata ellenére, minduntalan vissza-visszatért arra az ókori témájú festményre.

– De vajon a jövőnk is meghalt-e? Ha történetesen olyan ostoba voltam is, hogy azt hittem: fülig szerelmes vagyok Brendába, amikor egész idő alatt tulajdonképpen magába...

Dan!

A csiricsárén berendezett haliban, amelybe öt felől nyílt ajtó, rengeteg tükör is volt. Joyce valósággal megpördült maga körül, hogy lássa az ajtókat, hátha valamelyiknél leleselkedik és hallgatózik valaki.

– Az ég szerelmére, halkabban beszéljen! – könyörgött.
– Gyakorlatilag minden egyes szót lehet hallani mindenütt a házban, annyira vékonyak a falak. Én soha nem beszéltem arról, amit mondani akart, de sokat gondoltam rá, sokat foglalkoztatott. Ha egy héttel előbb említi, vagy akár csak huszonnégy órával ezelőtt, minden másként történhetett volna talán. Gondolja, hogy maga nekem nem hiányzott, hogy nem... De most már késő!

– Miért volna késő?

– Válaszolhatok esetleg én erre a kérdésre? – szolt közbe egy száraz, meglehetősen kihívó, sőt egyenesen csúfondáros hang.

Edmund Ireton megszokott fürgeségével lépett be az egyik ajtón. Alacsony, sovány és ahhoz képest, hogy már ötvenes éveit taposta, túlságosan piperkőc férfi volt. Fényes, fekete hajában alig csillantak még ezüstös szálak. Arca leginkább egy jóindulatú szatírához hasonlított,

– Elnézést, hogy megzavartam magukat – tette hozzá udvariasan.

Mögötte Toby Curtis magas alakja tűnt fel: tagbaszakadt, de jóképű szőke fickó volt, vastag tweed zakóban. Toby éppen kinyitotta a száját, de még mielőtt egyetlen hangot ki tudott volna ejteni, Mr. Ireton egyetlen kézmozdulatával belefojtotta a szót.

– Bocsássanak meg – mentegetőzött újra –, de amit Joyce mondott, az tökéletesen igaz. Minden egyes szót hallani lehet mindenütt a házban, még akkor is, ha kint szakad az eső. Ha továbbra is olyan hangosan beszél, mint az előbb és dr. Fell meghalja, komoly veszélybe sodorhatja Joyce-ot!

– Veszélybe? – kérdezte a torkát köszörülve Toby Curtis. – Milyen veszélybe sodorhatná Dan Joyce-ot?

Mr. Ireton peckes léptekkel a kandallóhoz sétált, Kemény, szemrehányó tekintettel pillantott fel *A szerelmesek* címet viselő festményre, mielőtt megfordult volna.

– A Zsoltárok Könyvében meg vagyon írva – jelentette ki szárazon –, hogy a Földön minden csak hiúság. Hát egyikük se figyelte meg soha – isten bocsássa meg nekem, hogy ezt ki kell mondanom! – hogy Brenda talán legszembeszökőbb tulajdonsága a hiúsága volt?

Joyce-ra pillantott, aki váratlanul elfordult és a kezébe temette az arcát.

– Ijesztően, sőt visszataszítóan hiú volt. Ha kicsit jobban megvakarnánk az effajta hiúságot, akkor az is kiderülne, hogy a mi drágalátos Brendánk még gyilkosságra is képes lett volna!

– Nem visszafelé következtetve tételezi fel ezt róla? – kérdezte Dan. – Brenda semmilyen gyilkosságot nem követett el soha. Brenda volt az...

– Óh! – csapott le rá könyörtelenül Mr. Ireton. – Nem gondolja, hogy valami megleckéztetés-féle is van az egészben?

– Ejha! Csak nem azt akarja ezzel mondani, hogy Brenda saját maga fojtotta meg saját magát, a saját sáljával?

– Nem, óh nem! Azonban most jól figyeljen arra, amit mondani fogok! Brendánknak – ehhez semmi kétség nem fér ugyebár – sokféle szenvedélye volt és számos futó szerelme. Ezzel szemben mindössze egyetlen férfi volt, akit szeretett és akihez egyáltalán hozzá szeretett volna menni feleségül. Csakhogy ez a férfi nem Mr. Dan Fraser volt!

– Nem? Akkor hát kicsoda? – kérdezte Toby.

– Maga, Toby Curtis!

Toby elképedése olyan őszinte volt, hogy azt képtelenség lett volna megjátszani, Egyszeriben minden szín eltűnt az arcáról. Újból megköszörülte a torkát.

– Isten engem úgy segéljen – motyogta –, hogy erről még csak fogalmam sem volt soha. Sőt, egyszerűen eszembe sem jutott, hogy...

– Nem, persze hogy nem tudta – jegyezte meg Mr. Ireton még az előbbinél is szárazabb hangon. Mintha valami érzéki élvezet jele suhant volna át az arcán, de nyomban el is tűnt. – Brenda, amint ez köztudott dolog, minden férfit megkapott, aki csak megtetszett neki. Így hát könnyen el tudta csavarni Mr. Fraser fejét is, és eljegyezte magát vele. Mindezt pedig azért, hogy féltékennyé tegye magát, Mr. Curtis. És még azt mondja, hogy maga ezt sohasem vette észre! Miközben Joyce Ray és Dan Fraser epekedtek egymásért; Mr. Curtis ezt sem vette észre...

Edmund Ireton lassan végig nézett egymás után a jelenlevőkön.

– Kifogásolhatja esetleg a nyersségemet, Mr. Fraser. Ahogy látom magán, a legszívesebben most kitekerné a nyakamat, De meri-e azt állítani, hogy nem mondtam igazat?

– Nem. Nem merem.

Dan túlságosan is becsületes volt ahhoz, hogy megcáfolja Mr. Ireton állítását.

– Nos, csak ennyit akartam közölni magukkal. Mindketten legyenek nagyon óvatosak a rendőrséggel szemben, mert különben ők is hamar rájönnek. Ezek szerint tehát Joyce-nak épp elég alapos indítókoka volna a gyilkosságra. Joyce Brenda egyetlen rokona és ő is öröklí Brenda egész vagyonát. Ha megtudják, hogy szerelmes volt Brenda vőlegényébe, a vádlottak padjára ültethetik gyilkosság gyanújával.

– Hagyja abba! – üvöltötte Dan, aki, amíg Mr. Ireton beszélt, nem is mert Joyce-ra nézni. – Érthetően és világosan elmondta nekünk, hogy mit gondol. Rendben van, de most már hagyja abba!

– Ez már különben is szándékomban volt. De ha maguk olyan gyámoltalanok, hogy nem tudnak és nem akarnak segíteni magukon, nekem kell maguk mellé állnom. Csak ennyit akartam mondani!

Most Toby Curtis dobta be magát:

– Dan, egyetlen szavát se higgye el! – kiáltotta. – Mindenekelőtt a tény az, hogy senkit sem lehet letartóztatni a történetekért. Maga ráadásul nem is volt itt. És ahogy én tudom...

– Már én is értesültem róla, Toby.

– Figyeljen csak ide – erősködött Toby. – Amikor a rendőrség végzett a méricskélésekkel, fotografálgatásokkal és amikor Brenda lábnyomáról már gipszmintát is készítettek, én is végeztem néhány mérést, a saját szakállamra...

– Ugyebár, hogy megfejtse a rejtélyt, Mr. Curtis? – nézett rá Eamund Ireton mosolyogva.

– Ezt nem állítanám – válaszolta Toby hűvösen. – De nekem is volna egy vagy két kérdésem magához, Mr. Ireton. Miért vagyok ma egész nap ennyire a begyében?

– Őszintén megvallva, Mr. Curtis, azért, mert irigylem magát.

– Mit irigyel?

– Legalábbis ami a nőket illeti, fiatalember, nem vagyok olyan előnyös helyzetben, mint maga. Nekem nem volt romantikus gyerekkorom egy dél-afrikai farmon. Én sohasem tanultam meg ökörfogatot hajtani, és a vezérökör

füle mögé csördíteni az ostorommal. Én sohasem tanultam meg látványosan lovagolni, sem puskával célba löni.

– Szóvá] ez az irigység beszél magából?

– Figyeljen csak ide egy pillanatra – fordult Toby ismét Danhez. – Láta ezt a sziklaképződményt, amit mindenki Arthur király karosszékének hív?

– Legalább ötvenszer láttam már – válaszolta Dan. – De még mindig nem értem...

– És én sem értem – szakította hirtelen félbe Joyce, anélkül, hogy megfordult volna –, hogy ugyan miért ültetek oda, ahol Brenda szokott ülni? Rémes volt, iszonyatos.

– Ó, csak éppen megpróbálták rekonstruálni a bűntényt! – jelentette ki meglehetősen nagyképuen Toby. – De az igazi rejtély az, Dan, hogy hogyan mehetett valaki a szikla közeibe úgy, hogy ne maradjon a homokban lábnyoma?

– Valóban ez a legrejtélyesebb az egészben!

– Senki sem mehetett oda! – állapította meg Toby. – Mert a gyilkos nem jöhetett a tenger felől sem. Hogy miért nem? Dagály idején a vízszint legmagasabb pontja, ahol a hullámok még elmoshatnák a lábnyomokat, húsz lábnyival van Arthur király karosszéke alatt! Több mint húsz lábnyival van alatta!

– Egy pillanat! – emelte fel az egyik ujját Mr. Ireton. – Tregellis felügyelő mondta ugye, hogy a gyilkos biztosan felkapaszkodott a sziklára és hátulról támadta meg Bredát, mielőtt az észrevehette volna a jelenlétét?

– Ez nem volt lehetséges. A terasztól az úgynevezett Karosszék háta, vagy támlája szintén legalább húsz lábnyira, tehát több mint hét méterre van. Nos, Dan? Van

valami halvány elképzelése arról, hogyan követhették el a bűntényt?

Dan rendes körülmények között nem volt túl nehéz felfogású, de ezekben a pillanatokban annyira Joyce állott érdeklődése középpontjában, hogy ezúttal meglehetősen lassan forogtak agya kerekei. Joyce messze-messze sodródott tőle, örökre elérhetetlenül, éppen akkor, amikor végre rátalált. De azért megpróbálta összeszedni a gondolatait:

– Nos... talán akadhatna valaki, aki át tudna ugrani a teraszról oda?

– Áh! Szó sincs róla! – nevetett gúnyosan Toby, aki maga is távolugró volt és mindezt jobban tudhatta már csak saját tapasztalataiból is. – Különben ez volt a rendőrségnek is az első feltevése.

– De aztán elvetették?

– Minden bizonnyal. Mégpedig végérvényesen. Egy jó formában levő olimpiai bajnok esetleg át tudna ugrani, ha volna honnan és hová ugrania... De nincsen. És semmiféle jele nincs ennek a homokban. Hogyan tudott volna a sziklán megállni, hogy megfojtsa Brendát, majd pedig helyből visszaugorni a kiindulópontra? Vagy maga szerint földi lény képes volna erre?

– Úgy látszik, maga meglehetősen büszke erre a hihetetlennek tűnő gyilkosságra! – állapította meg Edmund Ireton udvariasan.

– Büszke? – kiáltott fel Toby, fölkapva a fejét és megint minden szín hirtelen eltűnt az arcáról.

– Hiába, akinek egyszer romantikus gyerekkora volt...

Toby ezúttal nem jött ki a sodrából, nem gurult dühbe. De nyomban ellentámadásba ment át.

– Rendben van. papa. Nagyon hálás vagyok a vendégszeretetéért azért, hogy a bungalójában tölthettem néhány napot, amikor lejöttünk hétvégekre. Úgy éreztem, hogy nem vagyunk rosszban, ennek ellenére most nem hajlandó leszállni rólam. Már órák óta azt firtatja egyre, hogy ki vagyok, mi vagyok. De végül is nem mondaná meg nekünk, hogy maga kicsoda?

– Tesééék?

– Két vagy három éven át – folytatta Toby – együtt lődörgött velünk, folyton a nyakunkon lógott, különösen Brenda és Joyce nyakán. De kicsoda maga? Micsoda maga?

– Az élet egyszerű ügyelője – válaszolt Mr. Ireton nyugodt hangon. – Az emberi természet szorgos tanulmányozója. És – kell-e ezt külön hangsúlyoznom? – lovagias és előzékeny bácsikája mindkét fiatal hölgynek!

– Csak ez lett volna maga? És egyszerre mindkettőjüknek?

– Toby! – kiáltott fel Joyce a félelemtől megdöbbenve.

Ahogy hirtelen megfordult, ösztönösen előbb Danre nézett, majd Tobyn pihent meg a tekintete.

– Ne izgassa fel magát, kicsikém – mondta Toby, bocsánatkérően feléje lendítve a kezét. – Ez a megjegyzés különben sem magának szólt!

És továbbra is Mr. Ireton szemébe nézett merően.

– Folytassa csak kis előadását – mondotta Mr. Ireton udvariasan,

– Azt állítja, hogy Joyce-t veszély fenyegeti. Semmiféle veszély nem fenyegeti – jelentette ki Toby –, amíg a

rendőrségnek nem sikerül rájönni, hogy Brendát hogyan fojtották meg.

– Ki fogják deríteni, Mr. Curtis. Egészen nyugodt lehet, hogy ki fogják deríteni!

– Megpróbálja védelmébe venni Joyce-t?

– Természetesen.

– Tehát ezért figyelmeztette Dant, hogy ne árulja el azt, hogy szerelmes belé?

– Magától értetődik. Mi másért tettem volna?

Toby kihúzta magát, de kezét közben vastag tweed zakója zsebébe dugta.

– Akkor pedig miért nem hívta ki és miért nem mondta el neki egész halkán, akár zuhog kint az eső, akár nem? Mi? Miért kürtölte világgá, hogy Dan szerelmes Joyce-ba és Joyce meg Danbe, miért közölt vele egy ilyen fontos indítóokot olyan hangosan, hogy az egész ház hallja, mi?

Edmund Ireton kinyitotta a száját, de mindjárt megbánta es egyetlen szót sem szólt.

Övön aluli ütés volt és annál váratlanabb, mert Toby Curtistól kapta.

Mr. Ireton mozdulatlanul állt *A szerelmesek* című festmény alatt. Az idegek pattanásig feszültek és mindenki hallgatott. Dan Fraser magában megállapította, hogy azért van ilyen halálos csönd, mert közben odakint elállt az eső.

A kis éjszakai neszek, a padló reccsenése, az ereszről egy-egy esőcsepp földrekoppanása csak még érzékelhetőbbé tette a csöndet. Aztán hirtelen dübörgő léptek hallatszottak, mintha egy több mázsás elefánt közeledett volna lassan, valamelyik ajtó felé. Zihálva és botjára

támaszkodva, egy olyan hatalmas ember csoszogott be, hogy féloldalt kellett fordulnia, csakhogy valahogyan be tudja préselni magát az ajtón.

Mákostésztaszerű hajának egy tincse teljesen eltakarta a bal fülét. Széles, fekete keretes szemüvege ferdén ült az orrán. Nagy, tésztaszerű arca volt és többszörös tokája. Szórakozottnak látszott

– Aha! – kiáltott fel dörgő hangon Majd jól látható érdeklődéssel pihent meg a szeme Dánon. – Azt hiszem, hogy csakis maga lehet Mr. Fraser, ennek a meglehetősen különös hétvégi összejövetelnek egyik résztvevője. Igen. Maga lesz az. Alázatos szolgája, uram. Az én nevem: Gideon Fell!

Dr. Fellen legalább akkora fekete kabát volt, mint egy sátor és széles karimájú papi kalapot tartott a bal kezében. Amennyire tőle tellett, igyekezett meghajolni, miközben a jobb kezében levő bottal kifürkészhetetlen jeleket rajzolt vadul a levegőbe, úgy, hogy a bútorok szinte a falhoz lapultak rémületükben. A többiek meg se mertek moccanni.

– Igen, már hallottam magáról – szólalt meg Dan. – De meglehetősen messze került a megszokott lakóhelyétől. Azt hiszem, a régészeti érdeklődés hozta ide, ugyebár, hogy megtekintse Arthur király karosszékét?

Dr. Fell még mindig nem vette le a szemét Danról. Egy pillanatig úgy látszott, hogy a visszafojtott kuncogástól remegni kezd több emeletes tokája és táncra perdül rajta a kabát is, de végül is csupán a fejét rázta tagadólag.

– Még hogy archeológiai érdeklődés? No de édes uram!
– Dr. Fell sípolva-fújtatva vett lélegzetet. – Ha csak valamelyes kapcsolatban is volna mindez Arthur király

legendájával és az volna érdeklődésem homlokterében, sokkal közelebb megtalálnám mindezt délen, Tintagelben. Nem, nem. Szó sincs erről! Pihenni jöttem ide néhány napra. De ma reggel véletlenül összetalálkoztam Tregellis felügyelővel és szinte megigézett egy fantasztikusnak tűnő gyilkosság történetével. Ez az oka annak, hogy ma este visszajöttem és most itt vagyok.

Mr. Ireton nyugodt hangon fordult hozzá

– Szabad megkérdezni, miféle indítók ösztönözte arra, Mr. Fell, hogy visszajöjjön?

– Először is ki akartam kérdezni a két szobalányt. Az ő szobájuk is ott hátul van a villa végében, akár Miss Rayé, és ma délután, ha még emlékszik rá, meglehetősen hisztérikus állapotban volt mindkettő.

– Ez minden, amiért visszajött?

– Hm. Nos, nem csupán ezért. – Dr. Fell összevonta sűrű szemöldökét. – Azután meg mindannyiukat így együtt akartam még tartani, néhány óra hosszat. Végül pedig meg akartam bizonyosodni arról, hogy mi volt a gyilkosság tulajdonképpeni oka. És örömmel közölhetem valamennyiükkel, hogy ezt a legteljesebb bizonyossággal sikerült kiderítenem.

Joyce nem tudta tovább türtőztetni magát:

– Tehát akkor mindent kihallgatott!

– Tessééék?

– Igen, igen? Minden egyes szót hallott, ami itt elhangzott!

Dan hiába integetett neki, hogy hallgasson, Joyce Mr. Ireton felé fordult és csak úgy ömlött belőle a szóáradat.

– De én hajlandó vagyok mindenre megesküdni, hogy nekem semmi közöm sincs Brenda halálához! Amit ma

délelőtt bizalmasan elmondtam magának, tökéletesen igaz: én soha egy pillanatig sem irigyeltem a pénzét és nem is kell nekem! Ami pedig az én privát ügyemet illeti – és Joyce arca piros lett, mint a pipacs –, úgy látszik, hogy erről mindenki sokkal többet tud, mint Dan meg én... Nagyon kérem, ne törődjenek azzal, amit ez az ember mondani fog! Egyáltalán ne is figyeljenek rá!

Dr. Fell elképedve nézett Joyce-ra, és az arcán mérhetetlen fájdalom tükröződött.

– De drága ifjú hölgyem – dörmögje –, egyetlen pillanatig se hitte senki, hogy maga tette! Nem, erről szó sincs! Az összes görög és latin istenre esküszöm, hogy nem! – kiáltott fel dr. Fell, mintha valami égbekiáltó képtelenséget hallott volna a lánytól. – Amit pedig barátja, Mr. Ireton mondott esetleg magának, én abból egy árva szót sem hallottam. Gyanakszom, hogy csupán azt ismételte meg, amit délelőtt velem is közölt, és ami rávilágít az indítókra. Ám ehhez az indítókhoz magának az égvilágon semmi köze sincs!

– Nem valami csapdát akar nekem állítani?

– Azt hiszi, feltételezem magáról – kérdezte dr. Fell kedvesen –, hogy maga ilyesféle lány? Semmit sem tartok valószínűtlenebbnek, mint hogy maga ölte volna meg az unokatestvérét! Pláne mivel ilyen körmönfont módon követték el a gyilkosságot!

– Hát azt is tudja, hogyan ölték meg Brendát?

– Ugyan már! – mormogta dr. Fell a bajusza alatt – Az egész ügyben ez volt a legkönnyebb pont. Szinte gyerekjáték volt kitalálni.

Fell kicsit beljebb csoszogott a hallba. Ahány tükör csak volt benne, az mind visszaverte hatalmas alakját, A botját és széles karimájú kalapját szép gondosan lerakta egy asztalra. Majd hirtelen farkasszemet nézett a jelenlevőkkel. Szomorúság és egyben mentegetőzés is volt a tekintetében.

– Talán meglepi magukat – köszörülte meg a torkát –, hogy egy ilyen vén, kelekótya alak, mint én, egyáltalán észre tud venni valamit is. De meglehetősen tisztességtelen előnnyel rendelkezem, ha a rendőrséggel hasonlítom össze magam. Ugyan is, mint középiskolai tanár kezdtem a pályafutásomat, így aztán a megrögzött hazudozókat illetően sokkal több tapasztalattal rendelkezem mint ők. Különben is fütyülök ezekre a dolgokra!

– Mikre fütyül?

– A tényekre! – jelentette ki dr. Fell, és borzalmas fintorba torzult az arca. – A két szobalány, Szonja és Dolly egybehangzó vallomása, szerint Miss Brenda Lestrangle ma reggel hét óra előtt tíz perccel ment le úszni. Dolly is és Szonja is már ébren voltak, csak meg nem keltek föl. Nyolc vagy tíz perccel később, Mr. Toby Curtis bizonyos távolságra a villától az épület mögött elkezdett célba löni.

– Miért néz így rám? – horkant fel dühösen Toby. – A puskának semmi köze sincs ehhez! Brendát nem fegyverrel ölték meg!

– Uram – bólintott helyeslően dr. Fell, komoly türelemmel a hangjában – én is tisztában vagyok ezzel a ténnyel!

– Akkor pedig egyáltalán miért hozta szóba ezt?

– Uram – folytatta dr. Fell rendíthetetlen nyugalommal –, nagyon lekötelezne, ha maga sem tekintené minden egyes szavamat holmi kelepccének. Nem mintha nem

állítanék fel csapdát. De biztosíthatom, hogy ebbe csakis a gyilkos fog besétálni! Jó néhány lövést leadott: a szobalányok hallották ezt és amikor fölkeltek, látták is magát. – Most Joyce-hez fordult: – Azt hiszem, maga is hallotta, ugye?

– Én csak egyetlen lövést hallottam – válaszolta a meghökkent Joyce –, ahogy említettem is Dannek. Hét óra körül lehetett, amikor éppen fölkeltem az ágyból és öltözködni kezdtem.

– Kinézett ekkor az ablakon, Miss Ray?

– Nem.

– Mi történt később ezzel a puskával? Most is itt van. Mr. Curtis?

– Nincs! – Toby szinte üvöltött. – Visszavittem Mr. Iretonhoz, miután megtaláltuk Brenda holttestét. De ha a puskának semmi köze nincs az egészhez, akkor az ördögbe is, miért említette meg egyáltalán?

Dr Fell egy pillanatig nem válaszolt. Majd ismét szörnyű fintor jelent meg az arcán.

– Azt ugyebár tudjuk – dörmögte –, hogy Brenda Lestrangle-on volt egy frottírköpeny, egy fürdőruha és egy könnyű selyemsál, amit a nyaka köré szokott tekerni. Miss Ray, kérem!

– Te... tessék!

– Túlzás volna, ha azt állítanám magamról, hogy a női öltözködés szakértője vagyok – kezdett mentegetőzni dr. Fell. – Általában semmi furcsát nem szoktam észrevenni a ruházatukon, kivéve olyan eseteket, mint például Lady Godiva, vagy Madge Wildfire, akik egyszerűen elfelejtettek bármit is fölvenni magukra... Azt azonban már sokszor megfigyeltem, hogy vannak férfiak, akik hordanak sálát

fürdőruhához is, csak azt nem tudom, hogy a nőknél is ez-e a helyzet, hogy ez megszokott viselet-e náluk?

Rövid szünet következett.

– Nem, természetesen nem mondható annak – törte meg a csendet Joyce. – Nem beszélhetek ugyan az összes nő nevében, de én például sohasem hordok fürdőruhához sálát. Ez is Brenda egyik különleges, majdhogynem excentrikus vonásai közé tartozott. Ő például sose ment le sál nélkül fürödni!

– Aha! – kiáltott fel dr. Fell. – Tehát a gyilkos eleve számolhatott ezzel a ténnyel!

– Mivel számolhatott?

– Hogy mik voltak Brenda Lestrangle különleges szokásai. Most pedig engedtessek meg nekem, hogy a gyilkosról meglehetősen ijesztő képet rajzoljak; természetesen csak nagy körvonalakban

Dr. Fell behunyta a szemét. Kabátja belső zsebéből hatalmas tajtékipipát halászott elő. Szórakozottan szippantgatott belőle – mintha valóban égett volna.

– Miss Lestrangle – kezdte s mondókáját – elindul lefelé a tengerpartra. Leveszi a frottírköpenyét. Ezt jól jegyezzék meg, mert ez roppant lényeges. A köpenyét Arthur király karosszékére teríti és szokása szerint leül rá. A sál most is rajta van, amit a nyaka köré tekert, olyan széles sávban, hogy teljesen befedte. Majdnem ugyanolyan magas volt ugyebár, mint maga, Miss Ray. Ott ül elmerengve egy sziklaképződménynek támaszkodva, ami körülbelül a válláig ér. A szikla talpazata mélyen bele van ágyazódva a homokba.

Dr. Fell pillanatnyi szünetet tartott és közben ismét kinyitotta a szemét.

– A gyilkos, feltételezésünk szerint, hátulról kapta el a torkát. De Brenda semmit se lát, se hall – amíg rá nem támadnak – a tengeren kívül. Egy hatalmas, erőteljes szorítás a nyaki verőéren, az álla alatt azt eredményezi, hogy másodperceken belül elveszíti az eszméletét, még néhány perc és végleg halott. Amikor a test izmai teljesen elernyednek, mi történhet? Az, hogy egyenesen arccal előre zuhan a homokba. Ezzel szemben mi történt?

Dan, aki szemmel láthatóan megkönnyebbült, amióta megbizonyosodott róla, hogy Joyce-t nem fenyegeti semmilyen veszély, hirtelen úgy érezte, mintha egy ablak nyílt volna ki az agyában és bezuhogott volna rajta a napfény.

– De hisz Brenda a hátán feküdt! – kiáltott közbe Dan.
– Joyce így mesélte el nekem. Brenda a hátán hevert, elnyúlva, lent a fővényen, méghozzá fejével a tenger felé. Ez pedig azt jelenti...

– Mondja csak!

– Azt jelenti, hogy valahogyan megfordult, vagy megpördült a levegőben, miközben a földre zuhant, és valami köze lehetett ehhez annak az átkozott sálnak is; ez volt az érzésem az első pillanattól kezdve. Dr. Fell! Brendát valóban azzal a sállal gyilkolták, meg?

– Bizonyos értelemben igen, bizonyos értelemben nem!

– A két változat egyszerre, egyazon időben nem lehetséges. Vagy a sállal ölték meg, vagy pedig nem a sállal!

– No, nem feltétlenül ez a helyzet – dörmögte dr. Fell.

– Ebben az esetben mindannyiunknak jobb, ha egyenesen bevonulunk az őrltek házába – indítványozta Dan –, így egyszerűen egyáltalán nem értem! Hiszen a

gyilkos nem mehetett ki oda, anélkül, hogy lábnyomokat ne hagyott volna a homokban. És engedje meg, hogy egy dologban tökéletesen egyetértsek Tobyval: ugyan mi köze van mindehhez a puskának? Hogyan kerülhet egy 22-es kaliberű lőfegyver egyáltalán kapcsolatba ezzel a gyilkosságba?

– A hangja miatt.

Dr. Fell kivette a pipát a szájából. Dan ezalatt azon tűnődött, mért volt az az érzése, hogy a tudós doktor szemei bizonytalanul járnak ide-oda. Most, ahogy a széles fekete keretű szemüveg fölnagyította őket, egyáltalán nem voltak bizonytalanok.

– A 22-es puskának – folytatta erőteljes mély hangján – különleges, minden más puskáétól elütő dörrenése van. Ha a szabadban sütik el, pontosan ugyanolyan hangot ad, mint az a bizonyos valami, amivel a jelen esetben ezt a pokolian kiagyalt bűntényt elkövették.

– Mint az a bizonyos valami? Nem értem, mire gondol, dr. Fell?

– A tehénbőr ostorra, annak a csattanására – válaszolta a doktor.

Edmund Ireton, aki rendkívül fáradtnak látszott és legalább tíz évet öregedett percek alatt, egy karosszékhez ment és belerogyott. Toby Curtis előbb csak egy lépést hátrált, aztán még egyet.

– Dél-Afrikában – magyarázta dr Fell, nem zavartatva magát – soha nem láttam ezeket a rendkívül hosszú tehénbőr ostorokat, amikkel az ökrös fogatokat hajtják. De Amerikában volt a kezemben egy ilyen tehénbőr ostor,

melynek a szíjrésze legalább húsz láb, azaz jó hét méter hosszú lehetett. Maguk is láthattak már ilyesmit, cirkuszi mutatványokhoz is szokták használni.

Dr. Fell úgy szegezte feléjük a pipáját, mint egy revolver csövét.

– Vissza tudnak emlékezni? – kérdezte. – Aki az ostorral dolgozik, jó néhány méterre áll a lánytól, aki segédkezik neki, illetve a partnere. Először egy hatalmas, durranásszerű csattanás hallatszik. Az ostor vége kétszer vagy háromszor körültekeredik a lány nyakán. Semmi bántódása nem történik. De nagyon nehéz helyzetbe kerülne az a lány, ha a férfi hirtelen maga felé kezdené húzni az ostort. És halálos veszély fenyegetné a lányt, ha valami visszatartaná és nem tudna az ostorral együtt mozogni.

– A gyilkosságot egy ilyen tehénbőr ostorral tervelte ki valaki. Korán reggel idejött. Az ostort, amit a derekára tekert, egy bő és vastag tweed zakó rejtette el. Kérem figyeljék csak meg Toby Curtis kabátját, ami jelenleg is rajta van!

Toby hangja élesen csattant, amint egy szó kibuggyant a torkán. Lehetett tiltakozás, kihívás, gúnykacaj ez az érthetetlen, artikulálatlan szó, de az is lehet, hogy hogy mindhárom volt egyszerre.

– Hagyja abba! – sikoltott fel Joyce.

– Ellenkezőleg, nagyon kérem, hogy folytassa – unszolta Mr. Ireton dr. Fellt.

– A reggeli halálos néma csendben – mondotta dr. Fell – nem tudta volna az ostor hangos pattanását hallhatatlanná, meg nem törtéنتté tenni. De mit tudott mégis csinálni?

– Leplezni tudta – jelentette ki Mr. Ireton.

– Ez az! Pontosan ez történt. Egyébként mindig 22-es kaliberű puskát használt. Így tehát a villa mögött többször is a levegőbe lőtt, hogy a bentlevőknek így adja tudtára, itt van a közelben. Később már senki sem figyelt fel az ostor csattanására – kivéve Miss Rayt, aki csak azt az egyetlen, magányos dörrenést hallotta; és mindenki azt hitte, hogy az is a ház mögül hangzik.

– Holott honnan hangzott?

– A teraszról, hét méterre az áldozattól, aki sziklaszékekben ült, mozdulatlanul. Az ostor vége nyomban a sála köré tekeredett. Aztán egy erőteljes kéz rántott rajta egyet és Miss Lestrangle másodperceken belül halott volt.

– A cirkuszban, vagy a színpadon, ha visszaemlékeznek rá, lazítással és pörgetéssel tekeredik le az ostor a segédkező lány nyakáról. Toby Curtis-nek nehezebb feladattal kellett megbirkóznia: a sál úgy összeszorult Brenda nyakán, hogy úgy látszott, mintha azzal fojtottak volna meg. Először is le kellett fejtenie róla az ostort. De az csakis egy hatalmas rántással és a karja fölkapásával sikerülhetett, ami fölemelte Brendát a magasba és megpörgette a levegőben, úgy hogy a hátára zuhant, arccal fölfelé. Az ostor szíját pedig olyan ügyesen rántotta vissza magához, hogy semmiféle nyomot nem hagyott a homokban. Ezek után már csak vissza kellett vinnie az ostort Mr. Ireton hazába, azzal az örüggyel, hogy a puskát viszi haza. Olyan módszerrel gyilkolt meg valakit, amiről hiúságában azt hitte, hogy kideríthetetlen, hogy nincs ember a földön, aki erre rá tudna jönni. Ez minden.

– De hiszen ez nem minden! Nem lehet minden! – kiáltott fel Dan. – Ugyan miért ölte meg Toby Brendát? Mi volt az indítóoka?

– Hogy mi volt az indítóoka? A sértett hiúság. Mr. Edmund Ireton lesz olyan jó, és azt hiszem, majd elmondja maguknak. Be kell vallanom, hogy sokat segített nekem is a célozgatásaival.

Edmund Ireton reszkető lábakkal kelt föl a székéről.

– Én nem vagyok sem bíró, sem ítéletvégrehajtó – jelentette ki. – Én... én már réges-régen visszavonultam a mindennapi élettől. Én csupán nézelődéssel, apró megfigyelésekkel töltöm az időmet. Ha megpróbálnám kitalálni, hogy miért történt mindez...

– Maga semmit se tud soha nyíltan, kertelés nélkül kimondani? – kérdezte dr. Fell keserű gúnnyal a hangjában.

– Nem! Hiányzik belőlem az a képesség!

– És mégis ebben van az egész ügy tragikus iróniája. Miss Lestrangle szemet vetett Toby Curtisra, mint ahogy ő is megkívánta Brendát. De Miss Lestrangle, mivel nő volt, túlságosan is jól játszotta meg a közömbösséget és azt, hogy semmibe se veszi Mr. Curtist. Ezt Toby el is hitte. Ha valaki kicsit jobban megvakarta volna Brenda hiúságát, akkor kiderült volna, hogy még gyilkolni is képes lett volna miatta. És ha valaki megsértette Toby hiúságát...

– Hazugság! – ordította Toby.

– Nézzenek csak rá, mindannyian! – mondta dr. Fell. – Még akkor is egy tükörben bámulja magát szüntelenül, amikor gyilkossággal vádolják.

– Hazugság!

– Miután Brenda megjátszotta, hogy semmibe se veszi – folytatta az erőteljes hang, – és ő ezt el is hitte, meg kellett halnia Brendának. Curtis brutálisan és érzéketlenül megölt egy lányt, aki az övé lett volna, ha csak egyetlen szót is ejt ennek érdekében. Ezt értettem én a sors tragikus iróniájának.

Toby hirtelen hátrálni kezdett, egészen addig, amíg háta a falba nem ütközött. Meghökkenve nézett hátra; most vette csak észre, hogy egy másik tükörnek ment neki.

– Hazugság! – ismételte. – Darálhatja, darálhatja, imamalomként, ameddig csak akarja! Semmit sem tud bebizonyítani a feltevéséből!

– Olyan biztos ebben, uram? – érdeklődött dr Fell, szokatlanul nyájasan.

– Holtbiztos vagyok benne!

– Eleve figyelmeztettem magukat – jelentette ki dr. Fell – hogy ma éjjel egykét órára igénybe veszem a türelmüket. Ez az idő épp elég volt ahhoz, hogy Tregellis felügyelő átkutassa Mr. Ireton házát. Azóta már vissza is ért ide. Továbbá arra is felhívtam a figyelmüket, hogy alaposan kifaggattam a szobalányokat, Szonját és Dollyt, akik délelőtt meglehetősen zavarosan, egymásnak ellentmondóan vallottak. Kedves uram, úgy látszik, szerfelett alábecsüli, illetőleg nem méltányolja eléggé személyes vonzerejét!

Ezt a megjegyzést mintha egyedül csak Joyce értette volna meg. De egyetlen szót sem szólt.

– Szonja, úgy látszik – és itt dr. Fell keményen Toby szemébe nézett –, hogy is fejezzem ki magam, előszeretettel

viseltetik maga iránt. Amikor ma reggel meghallotta az utolsó, magányos „dörrenést”, újra kinézett az ablakon. De maga akkor nem volt ott a villa mögött. Ezt olyan különösnek találta, hogy ki akart rohanni a ház előtti teraszra, mert kíváncsi volt, hol is van maga? Így tehát éppen látta magát...

Az ajtó, amin dr. Fell belépett, még mindig nyitva állt. Dr. Fell kissé fölemelte a hangját, úgy hogy visszhangozni kezdett az egész házban.

– Jöjjön csak be, Szonja! – kiáltotta. – Végül is maga szemtanúja volt a gyilkosságnak! És jobb lesz, ha maga is bejön, felügyelő úr!

Toby Curtis egy tétova lépéssel még oldalra is megpróbálkozott, de már hiába. Szonja könnyáztatta, duzzadt arcát pillantotta meg. Szonja mögött egy tagbaszakadt alak jött be lassan, egyenruhában, a kezében azzal a bizonyos valamivel, amit Toby a másik házban elrejtett.

Valamennyi tükör most Tregellis felügyelő alakját verte vissza, amint ott állt, karján a tehénbőr ostor karikába tekert szíjával. És mégis úgy látszott, mintha nem is egy ostort tartana, hanem a hóhér kötelének a hurkát.

Takács Márta fordítása

Megjelent a Rakéta Regényújság 1994. évi 28. számában